

Collector & District Magistrate Office Palghar (Home Branch)

District Headquarter, Palghar- Boisar Road, Kolgaon, Tal & Dist- Palghar
 Phone No. 02525-253111 email ID : collectorpalghar@gmail.com

No./Home/Desk.1/T.3/ O.A.NO.78/2020(WZ)Ws-1364 /22

Dt. 22/11/2022

To,

Registrar,
 Hon'ble National Green Tribunal,
 Western Zone Bench,
 New Administrative Building, D-Wing,
 1st Floor, Opposite Council Hall Camp,
 Pune-411001

Sub:- Notice regarding the order dt.03.11.2022 passed by the Hon'ble NGT (WZ), Pune in O.A.No.78/2020(WZ) with I.A.No.123/2020 (WZ)

- Ref:-**
- 1) Your Notice O.W.No.NGT/WZ/PUNE/627/2022 dt.10/11/2022.
 - 2) Ministry of Environment, Forest and Climate Change, New Delhi Notification dt.10/08/2017.
 - 3) Ministry of Environment, Forest and Climate Change, New Delhi Notification dt.03/10/2018.
 - 4) This office letter No/Home/Desk.1/T.3/NileshChavhan/Ma.R.h.l./ Fatakatarar/ W.S.No.1123/2020, dt.23/11/2020, dt.14/01/2021, dt.04/03/2021, dt.01/04/2021,09/06/2021 and D.O. letter dt.29/07/2021.
 - 5) Deputy Conservator of Forest, Jawhar letter No B-20/Jamin/1549/ 2021-22 dt.28/10/2021.
 - 6) This office letter No/Home/Desk.1/T.3/NileshChavhan/Ma.R.h.l./ Fatakatarar/ W.S.No.1209/2021 dt.31/12/2021, dt.24/01/2022, dt.07/06/2022.
 - 7) This office order No. Home/Desk.1/T.3/Wada Ka. Fataka Parvane/Radda/S.R.No.29/22 dt.22/11/2022.

Sir,

With above reference subject matter, I humbly submit as below.

Hon'ble National Green Tribunal (Western Zone) Pune vide order dated 06/11/2020 in above reference matter directed to take action against handling, trading, storage, stocking, sale and use of fireworks in Eco-Sensitive area of Wada and Mokhada Taluka in Palghar district covered by notification dated 10/08/2017(ref. no. 2)

This office had issued Explosive (Fireworks) permitted for possession and sale from shop licence in village Harosale (no.1), Desai (no.8), Balivali (no.2), Wada (no.8) in Wada taluka and none in Mokhada Taluka.

This office asked for report from Deputy Conservator of Forest, Jawhar vide letter dt.23/11/2020, whether handling, trading, storage, stocking, sale and use of fireworks is restricted, prohibited or allowed in Eco-Sensitive Zone of Tansa wildlife Sanctuary? Whether notification regarding Eco-sensitive Zone for has been promulgated & status of the same?

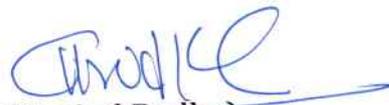
Deputy Conservator of Forest, Jawhar submitted the report vide dt.28/10/2021 (ref. no. 5). As per the said report village Harosale and Balivali from Wada taluka are included in final notification dt.03/10/2018 (ref. no. 3) regarding Western Ghat Eco-Sensitive Zone and while village Harosale from Wada taluka is also included in draft notification dt.10/08/2017(ref.no.) regarding Tansa Wildlife Sanctuary. Since storage and sell of Explosive (Fireworks) is prohibited in the Eco-Sensitive zone as per the Environmental Protection Act 1986. This office vide order dt.22/11/2022 cancelled the Explosive (Fireworks) permitted for possession and sale from shop licences in village Harosale (no.1) and Balivali (no.2) in Wada taluka issued by this office as per the explosive rules 2008 rule 83. However, it was ambiguous whether village Wada and Desai were included in final or draft notification of Eco-Sensitive Zone. So, a clarification regarding the same was sought from Deputy Conservator of Forest, Jawhar vide letters dt.31/12/2021, dt.24/01/2022 & dt.07/06/2022. However, the clarification is still awaited from Deputy Conservator of Forest, Jawhar. This office will pursue the matter and decide regarding the same at the earliest.

Please kindly bring my humble submission to the kind attention of Hon'ble National Green Tribunal and request to accept it.

All the relevant documents are attached herewith for ready reference.

Thanking you.

Yours faithfully,

(Govind Bodke)

District Magistrate Palghar

वाडा व मोखाडा तालुक्यातील परी-संवेदनशील क्षेत्र (Eco- Sensitive Zone) व वन्यजीव अभयारण्य अथवा लगतच्या १० कि.मी. परीसरामध्ये फटाका विक्री करण्यास मनाई करणे व सदर तालुक्यात देण्यात आलेले फटाका परवाने रद्द करणेकामी मा.राष्ट्रीय हरीत लवाद यांचेकडे दाखल केलेल्या अर्ज O.A.No.78/2020(WZ) with I.A.No.123/2020 (WZ) च्या अनुषंगाने अहवाल सादर करणेबाबत.

अ.क्र	विषय	पृ.क्र
१	श्री.निलेश सुरेश चव्हाण, रा.पाटील आळी, मु.पो.ता. वाडा, जि.पालघर यांनी वाडा व मोखाडा तालुक्यातील परि-संवेदनशील क्षेत्र (Eco-Sensitive Zone) व वन्यजीव अभयारण्याच्या हद्दीत किंवा लगतचे १० कि.मी. परीसर क्षेत्रामध्ये फटाका विक्री करण्यास मनाई करणे व सदर तालुक्यात देण्यात आलेले फटाका परवाने रद्द करणेकामी मा.राष्ट्रीय हरीत लवाद यांचेकडे दाखल केलेल्या अर्ज.	१-१५
२	मा.राष्ट्रीय हरीत लवाद न्यायाधिकरण, पुणे यांचेकडील सुनावणी दि.०६/११/२०२० अन्वये पारीत आदेश.	१७-१८
३	उपवनसंरक्षक जव्हार यांना लिहीलेले पत्र दि.२३/११/२०२०, दि.१४/०१/२०२१, दि.४०/०३/२०२१, दि.०१/०४/२०२१, दि.०९/०६/२०२१ आणि अर्ध शासकीय पत्र दि.२९/०७/२०२१.	२५-३८
४	उपवनसंरक्षक जव्हार यांचेकडील पत्र क्र.ब-२०/जमीन/१५४९/२०२१-२२ दि.२८/१०/२०२१.	३९-६०
५	पर्यावरण, वन आणि जलवायु परीवर्तन मंत्रालय, नवी दिल्ली यांचेकडील अधिसूचना दि.१०/०८/२०१७.	६९-१०४
६	रजिस्टार, मा.राष्ट्रीय हरीत लवाद न्यायाधिकरण, पुणे यांचेकडील नोटीस O.W.No.NGT/WZ/PUNE/627/2022 dt.10/11/2022.	१०५
७	मा.राष्ट्रीय हरीत लवाद न्यायाधिकरण, पुणे यांचेकडील दि.०३/११/२०२२ रोजीच्या सुनावणीच्या अनुषंगाने पारीत आदेश.	१०७-११०
८	उपवनसंरक्षक जव्हार यांना लिहीलेले पत्र दि.३१/१२/२०२१, दि.२४/०१/२०२२ व दि.०७/०६/२०२२.	१११-११६
९	उपवनसंरक्षक जव्हार यांचेकडील अहवाल, अधिसूचना दि.१०/०८/२०१७ च्या अनुषंगाने थोडक्यात अभिप्राय.	११७-१२३
१०	वाडा तालुक्यात देण्यात आलेल्या कायमस्वरूपी फटाका परवान्यांची गावनिहाय यादी.	१२५
११	वाडा तालुक्यातील कार्यवाही करावयाच्या कायमस्वरूपी फटाका परवान्यांची गावनिहाय माहिती.	१२७

(1)

9009
9

BEFORE THE NATIONAL GREEN TRIBUNAL SEATING AT PUNE

(Western Zone)

Interim Application of 2020

In

Memorandum of Application NO. OF 2020

Nilesh Suresh Chavan,)
An adult age: 46 years,)
Occupation: Business having)
permanent residential address)
at Patil Ali, Post & Taluka)
Wada; Dist - Palghar - 421 303)
PAN No. AAUPC6651K)

...Applicant

In the matter Between:

Nilesh Suresh Chavan,)
An adult age: 46 years,)

(Signature)

BEFORE THE NATIONAL GREEN TRIBUNAL SEATING AT PUNE

(Western Zone)

Interim Application

of 2020

In

Memorandum of Application NO.

OF 2020

Nilesh Suresh Chavan

...Applicant

Versus

The State of Maharashtra, through Department of Revenue

.... Respondents

Index

Sr. No.	Particulars of documents	Exhibit no.	Page no.
1	Application for interim reliefs		1-9
2	Copy of order dated 25.8.2020 passed by the Hon'ble High Court in PIL no. 61 of 2020	A	10
3	Affidavit in support of Interim reliefs Application		11-13.

D. Patel
Adv. For the Applicant

2

900

3

Occupation: Business having)
 permanent residential address)
 at Patil Ali, Post & Taluka)
 Wada; Dist - Palghar - 421 303)
 PAN No. AAUPC6651K)

...Applicant

AND

- 1 The State of Maharashtra,)
 through Department of Revenue,)
 Mantralaya, Mumbai - 400 020)
- 2 The Divisional Commissioner,)
 Konkan Revenue division,)
 chairman of monitoring)
 Committee constitutes for Eco-)
 Sensitive Zone) having address)
 at Konkan Bhavan, CBD)
 Belapur, Navi Mumbai - 400 614)
- 3 The Dy. Conservators of Forest,)
 Shahpur division, (Convener of)
 Monitoring Committee)
 constituted for Eco-sensitive)
 Zone) having address at Po.)
 Taluka - Shahpur, Dist. Thane -)
 421 601)
- 4 The Chief Controller of Explosive)
 1, Nirmaladevi Marg, Belapur)
 Village, Section 10, CBD)
 Belapur, Navi Mumbai - 400 614)
- 5 The District Magistrate and)
 Collector, Licensing authority)
 under the provisions of Explosive)

A handwritten signature in black ink, appearing to be the name of the notary, Mangesh G. Bansod.

(3)

- Act, 1884 and Explosive Rules,)
 2008 having address at Post:)
 Palghar, Taluka: Palghar, Dist:)
 Palghar - 401 404)
- 6 The Tehsildar, Wada, having)
 address at Post: Wada, Taluka:)
 Wada, Dist: Palghar - 421 303)
- 7 The Chief Officer (Wada Nagar)
 Panchayat), post: Wada, Taluka:)
 Wada, Dist: Palghar - 421 303)
- 8 The Dy. Conservator of Forest,)
 Jawhar, Near Rajiv Gandhi)
 Stadium, Post: Jawhar, Tal:)
 Jawhar, Dist: Palghar - 401 603)
- 9 The Supdt. of Police, Palghar)
 District having address at New)
 Administration Building, Vishnu)
 Road, Palghar - 401 404)
- 10 The Executive Engineer, PWD,)
 Jawhar, Dist: Palghar 401 603)
- 11 The Dy. Engineer, PWD, Wada,)
 Dist: Palghar - 421 303)
- 12 M/s. Dipesh Traders, through its)
 proprietor Vinod Kashinath)
 Patkar having address at H. No.)
 289, Desai, Taluka - Wada,)
 District - Palghar)
- 13 M/s. Dilip Traders, through its)
 proprietor Dilip Kashinath)
 Patkar having address at H. No.)

A handwritten signature in black ink, appearing to be the name of the notary, Mangesh G. Sansod.

(4)

9108 (4)

- 182, Desai, Taluka - Wada,)
 District - Palghar)
- 14 M/s. Dipshri Traders, through)
 its proprietor Sushil Dilip Patkar)
 having address at H. No. 311,)
 Desai, Taluka - Wada, District -)
 Palghar)
- 15 Mr. Rajan Kahinath Patkar, an)
 adult, age not known,)
 Occupation: Business having)
 address at H. No. 8/130, Desai,)
 Mondacha Pada, Taluka - Wada,)
 District - Palghar)
- 16 Shri Mayur Nandkumar)
 Ambavane, an adult, age not)
 known, Occupation: Business)
 having address at Shop no.)
 8/261/1, Desai, Taluka - Wada,)
 District - Palghar, Pin code - 421)
 303)
- 17 Shri Mahesh Sham Ambavane,)
 an adult, age not known,)
 Occupation: Business having)
 address at Shop no. 8/261/03,)
 Desai, Taluka - Wada, District -)
 Palghar, Pin code - 421 303)
- 18 M/s. Pritam Sales Agency,)
 through its proprietor Pritam)

(H)

15

- Prafull Bhopatrao having)
 address at H. no. 8/201, Shrigat)
 Road, Taluka - Wada, District -)
 Palghar)
- 19 Vikas Motiram Patkar, an adult,)
 age not known, Occupation:)
 Business having address at H.)
 No. 324, Desai Road, Taluka -)
 Wada, District - Palghar)
- 20 M/s. Shri Vighnaharta Sales)
 Agency, a proprietary concern of)
 Suyog Girish Patkar having)
 address at H. No. 292, Harosale,)
 Taluka - Wada, District -)
 Palghar)
- 21 M/s. Prasad Traders, proprietary)
 concern of Prasad Nandkumar)
 Manore having address at H. no.)
 8/202, Shrigat Road, Taluka -)
 Wada, District - Palghar)

...Respondents

APPLICATION FOR INTERIM RELIEFS:

I, Nilesh Suresh Chavan, an adult age: 46 years, Occupation: Business having permanent residential address at Patil Ali, Post & Taluka Wada; Dist - Palghar - 421 303 do hereby stated as under:

1. I say that I have filed original application seeking enforcement of the Notification dated 10th August 2017 issued by the Ministry of Environment and Forest and Climate Change in the notified area, which has been

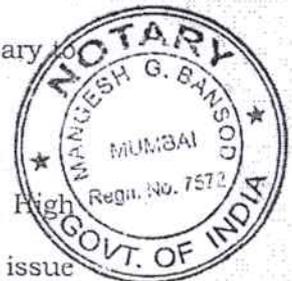
A handwritten signature in black ink, appearing to be 'R' or 'S' with a flourish.

(6)

929 (6)

declared Eco-sensitive area under said notification. I say that I have demonstrated that the Respondent no. 12 to 21 and other traders are doing business of fireworks in said Eco-sensitive area which is detriment to ecology and painful for Wildlife in said area.

2. I say that though said notification has been issued on 10th August 2017, I have demonstrated that the Respondent no. 4 and 5 have issued license under Explosive Act and Rules to Respondent no. 12 to 21 for sale and stocking of Fireworks in said notified area. I say that the notification issued under the provisions of Environment (Protection) Act, 1986 and Rules made therein shall prevail over other law.
3. I say that the records and material before this Hon'ble Tribunal reveals that large quantity of fireworks has been stored by the respondent no. 12 to 21 and others in the said Eco-sensitive area. The festival of Diwali, Tulsi Marriage, and thereafter the marriage seasons made huge utilization of fireworks, which is detriment to ecology. It is necessary to stop said illegal sale of fireworks detriment to ecology.
4. I have filed Public interest litigation in the Hon'ble High Court wherein the Hon'ble court was pleased to issue notice. By order dated 15.10.2020, said petition was disposed of with direction to approach this Hon'ble Tribunal for enforcement of said notification dated 10th August 2017. Hereto annexed and marked **Exhibit A** is the copy of order issuing notice.
5. This Hon'ble Tribunal in the OA No. 105 of 2018 have taken the view interalia as follows:
"... that since final notification for Eco-sensitive zone of Tansa Wildlife Sanctuary has not been notified till date, the

A handwritten signature or set of initials, possibly "R", written in dark ink.

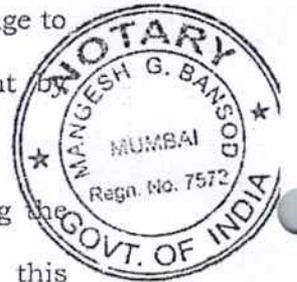
7

Eco-sensitive zone will, therefore, extent to 10 km. distance from the boundary of Tansa Wildlife Sanctuary and therefore operation of all the brick kilns, commercial mining, stone quarrying and crushing units, setting of industries causing pollution, use of production or processing of any hazardous substance will be prohibited within 10 km. of Eco-sensitive zone of Tansa Wildlife Sanctuary.....”.

In the present matter, the handling of fireworks falls in category of “hazardous activities”. None of the Respondent no. 12 to 21 can be permitted to carry out such activities.

6. The documents on the record reveals that the respondent no. 12 to 21 have stores huge stock of fireworks during lockdown period. Said fireworks will be release for sell, use and ultimately destruction of environment in the festival like Diwali, Tulsi Marriage (called Devi Diwali), New year, routine functions like marriage, birthday, celebrations etc. Use of such hazardous substances will cause irreversible damage to ecology. Hence, same is urgently required to prevent by injunctive orders of this Hon’ble Tribunal.

7. Hence, it will be in the interest of justice that pending the hearing and final disposal of present Application, this Hon’ble Tribunal be pleased to pass order of injunction prohibiting Sale, use or trading of fireworks in the Wada and Mokhada talukas covered by the notification dated 10th August 2017. It is equally necessary that this Hon’ble Tribunal be pleased to direct the Respondent No. 2 to 9 to search the godowns containing fireworks on the address as mentioned in Schedule at Exhibit Q hereto, seize the same and deal with all the culprits in accordance with law, pending hearing and final disposal of present application.

19

8

9L3 e

8. No harm and prejudice will be caused to the respondents, if the reliefs as prayed are granted by this Hon'ble Tribunal. But it will be irreparable loss to the ecology, if the reliefs as prayed is declined. Balance of convenience is in the favor of protection of Environment and therefore in favor of the Applicant.

9. **Prayers:**

(a) Pending the hearing and final disposal of present Application, this Hon'ble Tribunal be pleased to pass order of injunction prohibiting Sale, use or trading of fireworks in the Wada and Mokhada talukas covered by the notification dated 10th August 2017;

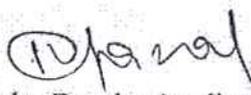
(b) Pending hearing and final disposal of this Application, this Hon'ble Tribunal may please to direct the Respondent No. 2 to 9 to search the godowns containing fireworks on the address as mentioned in Schedule at Exhibit Q hereto, seize the same and deal with all the culprits in accordance with law;

(c) Ad - interim reliefs in terms of prayer clause (a) and (b) be granted;

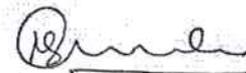
(d) That the cost of this Application be provided for;

(e) Such other and further reliefs may be granted as this Hon'ble Tribunal may deem fit and proper to grant in the present circumstance.

Dated this 17th day of October 2020
At Mumbai

Adv. For the Applicant

Applicant

VERIFICATION

I, Nilesh Suresh Chavan, son of Suresh Chavan, Age 46, residence of Wada do hereby verify that the contents of the paragraph no. 1 to 6 are true to my personal knowledge and the contents of the paragraph no 7 to 9 is believe to be true on legal advice and I have not suppressed any material facts.

Dated this 17th day of October 2020)

At Mumbai

Nilesh Chavan
Adv. For the Applicant

Nilesh Chavan
Applicant

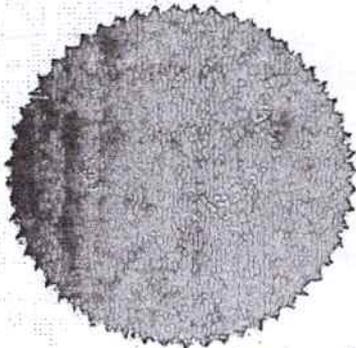
BEFORE ME

Mangesh G. Bansod
17/10/2020
MANGESH G. BANSOD

NOTARY,
GOVT. OF INDIA
10/D, Bahubali Bldg.,
17H, Cawasji Patel Street,
Fort, Mumbai - 400 001.

NOTED	
Date	Sr. No.
17/10/2020	213/19

Before me,
Seen Pan card no
AAVPC6651K

Ex 'A'

(10) (964)

99

VL
12/10/2020

1/1

9 pil-cj-ld-vc 61.2020.doc

**IN THE HIGH COURT OF JUDICATURE AT BOMBAY
CIVIL APPELLATE JURISDICTION**

PIL CJ-LD-VC-NO.61 OF 2020

Nilesh Suresh Chavan ...Petitioner
v/s.
The State of Maharashtra & Ors. ...Respondents

Mr. Rakesh K. Agarwal for the Petitioner
Mr. P.P. Kakade, GP a/w Ms. R.A. Salunkhe, AGP for State

CORAM : A.A. SAYED &
N.R. BORKAR, JJ.
DATED : 25 AUGUST 2020
(THROUGH VIDEO CONFERENCING)

P.C.:

1. Issue notice to the Respondents, returnable on 15 September 2020. Private notice is permitted in addition.
2. Learned GP states that copy of the Petition has not been served upon the office of the GP. Copy of the Petition he served within one week from today.
3. This order will be digitally signed by the Personal Assistant/Private Secretary of this Court. All concerned will act on production by fax or e-mail of a digitally signed copy of this order.

(N.R. BORKAR, J.)

(A.A. SAYED, J.)

Sudarshan
R. KatkamDigitally signed
by Sudarshan R.
Katkam
Date: 2020.08.25
17:43:49 +0530

1/1

TRUE COPY
Advocate for Petitioner/
Plaintiff/Appellant/Respon

BEFORE THE NATIONAL GREEN TRIBUNAL SEATING AT PUNE

(Western Zone)

Interim Application of 2020

In

Memorandum of Application NO. OF 2020

Nilesh Suresh Chavan

...Applicant

Versus

The State of Maharashtra, through Department of Revenue

.... Respondents

Affidavit in support of Interim Application:

I, Nilesh Suresh Chavan, an adult age: 46 years, Occupation: Business having permanent residential address at Patil Ali, Post & Taluka Wada; Dist - Palghar - 421 303 do hereby states on solemn affirmation as under:

1. I say that I have filed present application for interim reliefs on the basis of enforcement of the notification dated 10th August 2017 issued by the Ministry of Environment, forest and Climate Change, in as much as I am seeking complete ban on the handling of fireworks being hazardous substances in the area covered by said notification. I crave leave of this Hon'ble Court to refer to and rely upon said petition, as and when produced. I verify the contents and cause of action, as set out in the petition.
2. The documents on the record reveals that the respondent no. 12 to 21 have stores huge stock of fireworks during lockdown period. Said fireworks will be release for sell, use and ultimately destruction of environment in the festival like Diwali, Tulsi

(12)

920

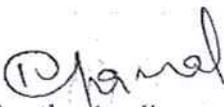
93

Marriage (called Devi Diwali), New year, routine functions like marriage, birthday, celebrations etc. Use of such hazardous substances will cause irreversible damage to ecology. Hence, same is urgently required to prevent by injunctive orders of this Hon'ble Tribunal.

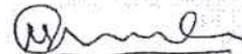
3. Hence, it will be in the interest of justice that pending the hearing and final disposal of present Application, this Hon'ble Tribunal be pleased to pass order of injunction prohibiting Sale, use or trading of fireworks in the Wada and Mokhada talukas covered by the notification dated 10th August 2017. It is equally necessary that this Hon'ble Tribunal be pleased to direct the Respondent No. 2 to 9 to search the godowns containing fireworks on the address as mentioned in Schedule at Exhibit Q hereto, seize the same and deal with all the culprits in accordance with law, pending hearing and final disposal of present application.
4. No harm and prejudice will be caused to the respondents, if the reliefs as prayed are granted by this Hon'ble Tribunal. But it will be irreparable loss to the ecology, if the reliefs as prayed is declined. Balance of convenience is in the favor of protection of Environment and therefore in favor of the Applicant.
5. On the premise and grounds stated in the petition, present application for interim reliefs may be made absolute with cost.

I say that whatever is stated herein above is true and correct to the best of my own knowledge and belief and I believe same to be true and correct.

Dated this 12th day of October 2020
At Mumbai

Adv. For the Applicant

Applicant

VERIFICATION

I, Nilesh Suresh Chavan, son of Suresh Chavan, Age 46, residence of Wada do hereby verify that the contents of the forgoing paragraphs are true to my personal knowledge.

Dated this 17th day of October 2020)

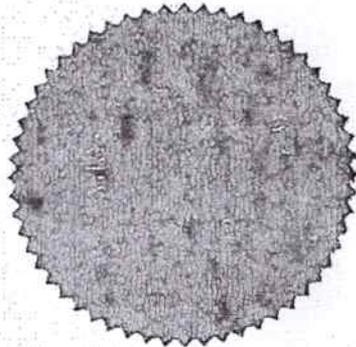
At Mumbai)

(Signature)
Adv. For the Applicant

(Signature)
Applicant

BEFORE ME
(Signature)
17/10/2020
MANGESH G. BANSOD
NOTARY,
GOVT. OF INDIA
10/D, Bahubali Bldg.,
17H, Cawasji Patel Street,
Fort, Mumbai - 400 001.
Seen Pan card no AAUPC6651K
Before me,

NOTED	
Date	Sr. No.
17/10/2020	214/19

968

BEFORE THE NATIONAL GREEN TRIBUNAL
SEATING AT PUNE

(Western Zone)

IA No. of 2020

In

Memorandum of Application NO. OF 2020
Nilesh Suresh Chavan ...Applicant

Versus

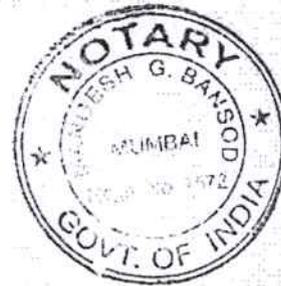
The State of Maharashtra, through Department of
Revenue

.... Respondents

Interim

Application

Dated this 17th day of October 2020

Adv. Rakesh K. Agrawal
Advocate for the Petitioner,
7 to 11, Vardhaman Chambers, Gr. Floor
Cawasji Patel Street, Fort, Mumbai - 400 001
09869271920, 0932 174 1734

Item No. 03 (Pune Bench)

**BEFORE THE NATIONAL GREEN TRIBUNAL
PRINCIPAL BENCH, NEW DELHI**

(By Video Conferencing)

Original Application No. 78/2020(WZ)

Nilesh Suresh Chavan

Applicant(s)

Versus

State of Maharashtra & Ors.

Respondent(s)

Date of hearing: 06.11.2020

**CORAM: HON'BLE MR. JUSTICE ADARSH KUMAR GOEL, CHAIRPERSON
HON'BLE MR. JUSTICE SHEO KUMAR SINGH, JUDICIAL MEMBER
HON'BLE DR. SATYAWAN SINGH GARBYAL, EXPERT MEMBER
HON'BLE DR. NAGIN NANDA, EXPERT MEMBER**

Applicant: Mr. Rakesh Agrawal, Advocate
Respondent: Representative of DM Palghar

ORDER

1. This application seeks a prohibition of handling, storage, stocking, trading, sale, use and/or in any manner dealing of fireworks in the eco-sensitive area of Wada and Mokhada talukas in Palghar District, covered by the notification dated 10.08.2017.

2. According to the applicant, the area in question being an eco-sensitive zone of the Tansa Wildlife Sanctuary, firecrackers cannot be stocked therein. In violation of law, firecrackers are being stocked by respondent nos. 12 to 21 and no action is being taken by the concerned statutory authority. Action is to be taken by the District Magistrate, Palghar. Representative of the District Magistrate, Palghar is present and seeks time to give response. Let such response be filed before the next

date alongwith report of action taken to prevent any illegal activity, if the allegation of the applicant is found to be factually correct. District Forest Officer (DFO) of the area may also be associated by the District Magistrate in the process. It is made clear that at this stage it is not necessary for any other respondents to enter appearance.

List again on 28.01.2021.

Adarsh Kumar Goel, CP

S.K. Singh, JM

Dr. S.S. Garbyal, EM

Dr. Nagin Nanda, EM

November 06, 2020
Original Application No. 78/2020(WZ)
SN

Item No.06

**BEFORE THE NATIONAL GREEN TRIBUNAL
WESTERN ZONE BENCH, PUNE**

**Original Application No.78/2020(WZ)
I.A.No.123/2020 (WZ)**

Nilesh Suresh Chavan

Versus

....Applicant(s)

State of Maharashtra & Ors.

....Respondent(s)

Date of Hearing: 29.04.2022

Matter stands adjourned to: 09.05.2022.

Item No.11

(Pune Bench)

**BEFORE THE NATIONAL GREEN TRIBUNAL
WESTERN ZONE BENCH, PUNE**Org. Application No. 78/2020(WZ)
I.A. No. 123/2020(WZ)

Nilesh Suresh Chavan

...Applicant(s)

Versus

The State of Maharashtra & Ors

...Respondent(s)

Date of hearing: 09.05.2022.

Matter stands adjourned to 22.07.2022.

Item No.13

(Pune Bench)

**BEFORE THE NATIONAL GREEN TRIBUNAL
WESTERN ZONE BENCH, PUNE**
(By Video Conferencing)

Org. Application No.78/2020(WZ)
I.A. No. 123/2020(WZ)

Nilesh Suresh Chavan

Applicant(s)

Versus

The State of Maharashtra & Ors

Respondent(s)

Date of hearing: 22.7.2022.

The matter stands adjourned to 13.09.2022.

महाराष्ट्र शासन

जिल्हाधिकारी तथा जिल्हादंडाधिकारी, पालघर यांचे कार्यालय
(गृह शाखा)

पार्श्वनाथ ९ इमारत, बिडको नाका,
नवली, ता.पालघर, जिल्हा-पालघर

दुरध्वनी क्रमांक ०२५२५-२५३१११

Email ID : collectorpalghar@gmail.com

क्र/गृह/का.१/टे.३/निलेश चव्हाण/मा.रा.ह.ल./फटाका तक्रार/कावि - ११२३ /२०

दि. २३/११/२०२०

अतितातडीचे/मा.राष्ट्रीय हरीत लवाद प्रकरण

प्रति,

मा. उप वनसंरक्षक जव्हार

विषय: वाडा व मोखाडा तालुक्यातील परी-संवेदनशील क्षेत्र (Eco- Sensitive Zone) व वन्यजीव अभयारण्य अथवा लगतच्या १० कि.मी. परीसरामध्ये फटाका विक्री करण्यास मनाई करणे व सदर तालुक्यात देण्यात आलेले फटाका परवाने रद्द करणेकामी मा.राष्ट्रीय हरीत लवाद यांचेकडे दाखल केलेल्या अर्ज क्र.२४९/२०२० च्या अनुषंगाने अहवाल सादर करणेबाबत.

संदर्भ: १) मा. राष्ट्रीय हरीत लवाद यांचेकडील दाखल अर्ज क्र.२४९/२०२०.
२) मा. राष्ट्रीय हरीत लवाद यांचेकडील ऑनलाईन सुनावणी दि.०६/११/२०२०.

उपरोक्त संदर्भिय विषयान्वये श्री.निलेश सुरेश चव्हाण, रा.पाटील आळी, मु.पो.ता. वाडा, जि.पालघर यांनी वाडा व मोखाडा तालुक्यातील परि-संवेदनशील क्षेत्र (Eco- Sensitive Zone) व वन्यजीव अभयारण्याच्या हद्दीत किंवा लगतचे १० कि.मी. परीसर क्षेत्रामध्ये फटाका विक्री करण्यास मनाई करणे व सदर तालुक्यात देण्यात आलेले फटाका परवाने रद्द करणेकामी मा.राष्ट्रीय हरीत लवाद यांचेकडे दाखल केलेल्या अर्ज क्र.२४९/२०२० च्या अनुषंगाने मा. राष्ट्रीय हरीत लवाद यांचेकडील ऑनलाईन सुनावणी दि.०६/११/२०२० रोजी घेण्यात आली असता, सदरची वाडा व मोखाडा तालुका हा परि-संवेदनशील क्षेत्र (Eco- Sensitive Zone) व वन्यजीव अभयारण्याच्या हद्दीत किंवा लगतचे १० कि.मी. परीसरात येतात अगर कसे? याबाबत विचारणा केली आहे.

संदर्भिय दाखल अर्ज व श्री.निलेश सुरेश चव्हाण, रा.पाटील आळी, मु.पो.ता. वाडा, जि.पालघर यांनी या कार्यालयाकडे दाखल केलेला तक्रारी अर्ज व अर्जासोबत जोडलेली कागदपत्रे या सोबत जोडली आहेत.

प्रस्तूत प्रकरणी आपण खालील मुद्द्यांच्या अनुषंगाने आपणाकडील अहवाल अतितातडीने या कार्यालयाकडे सादर करावा.

- १) वाडा व मोखाडा तालुका किंवा त्यातील कोणतीही गावे परि-संवेदनशील (Eco-Sensitive Zone) येतात का? येत असल्यास त्याबाबत शासनाने जाहिर केलेल्या क्षेत्राची प्रत या कार्यालयास सादर करावी व येत नसल्यास सद्यःस्थिती बाबतचा अभिप्राय सादर करावा.
- २) वाडा व मोखाडा तालुका किंवा त्यातील कोणतीही गावे परि-संवेदनशील (Eco-Sensitive Zone) क्षेत्रात येत असल्यास सदर तालुका किंवा त्यातील गावांमध्ये फटाका साठवणूक व विक्री करण्यास मनाई आहे अगर कसे?
- ३) वाडा व मोखाडा तालुक्यातील वन्यजीव अभयारण्याच्या हद्दीत अथवा हद्दी लगतच्या १० कि.मी. क्षेत्रामध्ये कोणती गावे येतात व सदर गावांमध्ये फटाका साठवणूक व विक्री करण्यास मनाई आहे अगर कसे? तसेच वन्यजीव अभयारण्याच्या हद्दीत व हद्दी लगत असलेल्या वाडा व मोखाडा तालुक्यातील शासनाने जाहिर केलेल्या क्षेत्राची प्रत या कार्यालयास सादर करावी व सदरचे तालुके व गावे वन्यजीव अभयारण्यात येत नसल्यास त्याबाबतचा अभिप्राय या कार्यालयास सादर करावा.
- ४) उपरोक्त मुद्द्या क्र.३ मध्ये नमुद वन्यजीव अभयारण्य अथवा हद्दी लगतच्या १० कि.मी. क्षेत्रामध्ये फटाका साठवणूक व विक्री करणेकामी वन्य विभागाची पुर्व परवानगी आवश्यक आहे अगर कसे ?
- ५) तसेच वाडा तालुक्यातील नमुद होरसाळे, शिरघाट रोड वाडा, वाडा, देसई, बालीवली, देसई नाका वाडा, मोहडयाचा पाडा, परळी नाका वाडा हे क्षेत्र परि-संवेदनशील (Eco-Sensitive Zone) व वन्यजीव अभयारण्य अथवा व हद्दी लगतच्या १० कि.मी. क्षेत्रामध्ये येतात अगर कसे ?

जिल्हाधिकारी कार्यालयातून वाडा तालुक्यातील नमुद होरसाळे, शिरघाट रोड वाडा, वाडा, देसई, बालीवली, देसई नाका वाडा, मोहडयाचा पाडा, परळी नाका वाडा या गावांमध्ये कायमस्वरुपी फटाका परवाने देण्यात आलेले आहेत. त्याबाबत मा.राष्ट्रीय हरीत लवाद यांचेकडे दावा २४९/२०२० दाखल करण्यात आला असून दाव्याची पुढील सुनावणी माहे डिसेंबर, २०२० मध्ये लागण्याची शक्यता असल्याने प्रकरणी अतितातडीने आपणाकडील अहवाल आवश्यक त्या कागदपत्रांसह या कार्यालयाकडे सादर करावा.

(डॉ. किरण महाजन)
अपर जिल्हादंडाधिकारी पालघर

स्था.पु. १२/११/२०२०

१२/११

१२/११/२०२०
जावक लिपीक
जिल्हाधिकारी कार्यालय पालघर

Collector Palghar <collectorpalghar@gmail.com>

Fwd: मा राष्ट्रीय हरित लवाद यांचेकडे दाखल केलेल्या अर्ज क्र २४९/२०२० च्या अनुषंगाने अहवाल सादर करणेबाबत

1 message

Collector Palghar <collectorpalghar@gmail.com>

23 November 2020 at 17:32

To: DCF Jawhar <dycfjawhar@gmail.com>, Prasad Patil <prasad4239@gmail.com>

कृपया सोबत जोडलेली फाईल डाऊनलोड करून पहा.

आपला विश्वासू,
 डॉ माणिक गुरसळ (भा.प्र.से.)
 जिल्हाधिकारी तथा जिल्हादंडाधिकारी, पालघर
 पार्श्वनाथ-९, बिडको, माहिम रोड, ता. पालघर, जि. पालघर, पिन 401404
 कार्या. दूरध्वनी :- 02525 - 253111
 कागद बनविणेसाठी वृक्षतोड केली जाते. झाडे लावा, झाडे वाचवा.
 कृपया अगदी जरूरी असेल, तरच प्रिंट काढावी .

----- Forwarded message -----

From: Collector Palghar <collectorpalghar@gmail.com>

Date: Mon, 23 Nov 2020 at 17:22

Subject: मा राष्ट्रीय हरित लवाद यांचेकडे दाखल केलेल्या अर्ज क्र २४९/२०२० च्या अनुषंगाने अहवाल सादर करणेबाबत

To: DCF Jawhar <dycfjawhar@gmail.com>, Prasad Patil <prasad4239@gmail.com>

कृपया सोबत जोडलेली फाईल डाऊनलोड करून पहा.

आपला विश्वासू,
 डॉ माणिक गुरसळ (भा.प्र.से.)
 जिल्हाधिकारी तथा जिल्हादंडाधिकारी, पालघर
 पार्श्वनाथ-९, बिडको, माहिम रोड, ता. पालघर, जि. पालघर, पिन 401404
 कार्या. दूरध्वनी :- 02525 - 253111
 कागद बनविणेसाठी वृक्षतोड केली जाते. झाडे लावा, झाडे वाचवा.
 कृपया अगदी जरूरी असेल, तरच प्रिंट काढावी .

3 attachments

मा राष्ट्रीय हरित लवाद.pdf
3561K

मा राष्ट्रीय हरित लवाद. 1.pdf
283K

मा राष्ट्रीय हरित लवाद. 2.pdf
945K

23 (2e)

महाराष्ट्र शासन

जिल्हाधिकारी तथा जिल्हादंडाधिकारी, पालघर यांचे कार्यालय (गृह शाखा)

पार्श्वनाथ ९ इमारत, बिडको नाका,
नवली, ता.पालघर, जिल्हा-पालघर

दुरध्वनी क्रमांक ०२५२५-२५३१११

Email ID : collectorpalghar@gmail.com

क्र/गृह/का.१/टे.३/निलेश चव्हाण/मा.रा.ह.ल./फटाकातक्रार/प्रतिक्षाधिननोंदवही/एस.आर-०१/२१

दि. १४/०१/२०२१

स्मरणार्थ क्र. ३

प्रति,

मा.उप वनसंरक्षक जव्हार

विषय: वाडा व मोखाडा तालुक्यातील परी-संवेदनशील क्षेत्र (Eco- Sensitive Zone) व वन्यजीव अभयारण्य अथवा लगतच्या १० कि.मी. परीसरामध्ये फटाका विक्री करण्यास मनाई करणे व सदर तालुक्यात देण्यात आलेले फटाका परवाने रद्द करणेकामी मा.राष्ट्रीय हरीत लवाद यांचेकडे दाखल केलेल्या अर्ज क्र.२४९/२०२० च्या अनुषंगाने अहवाल सादर करणेबाबत.

- संदर्भ:** १) मा. राष्ट्रीय हरीत लवाद यांचेकडील दाखल अर्ज क्र.२४९/२०२०.
२) मा. राष्ट्रीय हरीत लवाद यांचेकडील ऑनलाईन सुनावणी दि.०६/११/२०२०.
३) या कार्यालयाचे पत्र क्र/गृह/का.१/टे.३/निलेशचव्हाण/मा.रा.ह.ल./फटाकातक्रार/कावि-११२३/२० दि.२३/११/२०२०.

उपरोक्त संदर्भिय विषयान्वये श्री.निलेश सुरेश चव्हाण, रा.पाटील आळी, मु.पो.ता. वाडा, जि.पालघर यांनी वाडा व मोखाडा तालुक्यातील परि-संवेदनशील क्षेत्र (Eco- Sensitive Zone) व वन्यजीव अभयारण्याच्या हद्दीत किंवा लगतचे १० कि.मी. परीसर क्षेत्रामध्ये फटाका विक्री करण्यास मनाई करणे व सदर तालुक्यात देण्यात आलेले फटाका परवाने रद्द करणेकामी मा.राष्ट्रीय हरीत लवाद यांचेकडे दाखल केलेल्या अर्ज क्र.२४९/२०२० च्या अनुषंगाने मा. राष्ट्रीय हरीत लवाद यांचेकडील ऑनलाईन सुनावणी दि.०६/११/२०२० रोजी घेण्यात आली असता, सदरची वाडा व मोखाडा तालुका हा परि-संवेदनशील क्षेत्र (Eco- Sensitive Zone) व वन्यजीव अभयारण्याच्या हद्दीत किंवा लगतचे १० कि.मी. परीसरत येतात अगर कसे? याबाबत विचारणा केली आहे.

तरी प्रस्तूत प्रकरणी आपणास खालील मुद्द्यांच्या अनुषंगाने अहवाल अतितातडीने या कार्यालयाकडे सादर करणेकामी या कार्यालयाचे संदर्भिय पत्र क्र.३ अन्वये कळविण्यात आले आहे. मात्र आपणाकडील अहवाल अद्यापही प्राप्त झालेला नाही. सदरचे मुद्दे खालील प्रमाणे आहेत.

- १) वाडा व मोखाडा तालुका किंवा त्यातील कोणतीही गावे परि-संवेदनशील (Eco-Sensitive Zone) येतात का? येत असल्यास त्याबाबत शासनाने जाहिर केलेल्या क्षेत्राची प्रत या कार्यालयास सादर करावी व येत नसल्यास सद्यःस्थिती बाबतचा अभिप्राय सादर करावा.

- २) वाडा व मोखाडा तालुका किंवा त्यातील कोणतीही गावे परि-संवेदनशील (Eco-Sensitive Zone) क्षेत्रात येत असल्यास सदर तालुका किंवा त्यातील गावांमध्ये फटाका साठवणूक व विक्री करण्यास मनाई आहे अगर कसे?
- ३) वाडा व मोखाडा तालुक्यातील वन्यजीव अभयारण्याच्या हद्दीत अथवा हद्दी लगतच्या १० कि.मी. क्षेत्रामध्ये कोणती गावे येतात व सदर गावांमध्ये फटाका साठवणूक व विक्री करण्यास मनाई आहे अगर कसे? तसेच वन्यजीव अभयारण्याच्या हद्दीत व हद्दी लगत असलेल्या वाडा व मोखाडा तालुक्यातील शासनाने जाहिर केलेल्या क्षेत्राची प्रत या कार्यालयास सादर करावी व सदरचे तालुके व गावे वन्यजीव अभयारण्यात येत नसल्यास त्याबाबतचा अभिप्राय या कार्यालयास सादर करावा.
- ४) उपरोक्त मुद्द्या क्र.३ मध्ये नमुद वन्यजीव अभयारण्य अथवा हद्दी लगतच्या १० कि.मी. क्षेत्रामध्ये फटाका साठवणूक व विक्री करणेकामी वन्य विभागाची पुर्व परवानगी आवश्यक आहे अगर कसे ?
- ५) तसेच वाडा तालुक्यातील नमुद होरसाळे, शिरघाट रोड वाडा, वाडा, देसई, बालीवली, देसई नाका वाडा, मोहडयाचा पाडा, परळी नाका वाडा हे क्षेत्र परि-संवेदनशील (Eco - Sensitive Zone) व वन्यजीव अभयारण्य अथवा व हद्दी लगतच्या १० कि.मी. क्षेत्रामध्ये येतात अगर कसे ?

जिल्हाधिकारी कार्यालयातून वाडा तालुक्यातील नमुद होरसाळे, शिरघाट रोड वाडा, वाडा, देसई, बालीवली, देसई नाका वाडा, मोहडयाचा पाडा, परळी नाका वाडा या गावांमध्ये कायमस्वरूपी फटाका परवाने देण्यात आलेले आहेत. त्याबाबत मा.राष्ट्रीय हरीत लवाद यांचेकडे दावा २४९/२०२० दाखल करण्यात आला असून दाव्याची पुढील सुनावणी माहे डिसेंबर, २०२० मध्ये लागण्याची शक्यता असल्याने प्रकरणी अतितातडीने आपणाकडील अहवाल आवश्यक त्या कागदपत्रांसह या कार्यालयाकडे तातडीने पाठविणेस विनंती आहे.

(डॉ. प्रियंका घाटील)

परिविक्षाधीन उप जिल्हाधिकारी
जिल्हादंडाधिकारी कार्यालय पालघर

२५.११.२०२१
१३/१२/२०२१
my

१३/११/२०२१
जावळ लिपीक
जिल्हाधिकारी कार्यालय पालघर

महाराष्ट्र शासन

जिल्हाधिकारी तथा जिल्हादंडाधिकारी, पालघर यांचे कार्यालय
(गृह शाखा)

पार्श्वनाथ ९ इमारत, बिडको नाका,
नवली, ता.पालघर, जिल्हा-पालघर

दुरध्वनी क्रमांक ०२५२५-२५३१११

Email ID : collectorpalghar@gmail.com

क्र/गृह/का.१/टे.३/निलेश चव्हाण/मा.रा.ह.ल./फटाकातक्रार/प्रतिक्षाधिननोंदवही/एस.आर-०१/२१ दि.०४/०३/२०२१
स्मरणपत्र क्र.२

प्रति,

मा.उप वनसंरक्षक जव्हार

विषय: वाडा व मोखाडा तालुक्यातील परी-संवेदनशील क्षेत्र (Eco- Sensitive Zone) व वन्यजीव अभयारण्य अथवा लगतच्या १० कि.मी. परीसरामध्ये फटाका विक्री करण्यास मनाई करणे व सदर तालुक्यात देण्यात आलेले फटाका परवाने रद्द करणेकामी मा.राष्ट्रीय हरीत लवाद यांचेकडे दाखल केलेल्या अर्ज क्र.२४९/२०२० च्या अनुषंगाने अहवाल सादर करणेबाबत.

- संदर्भ:** १) मा. राष्ट्रीय हरीत लवाद यांचेकडील दाखल अर्ज क्र.२४९/२०२०.
२) मा. राष्ट्रीय हरीत लवाद यांचेकडील ऑनलाईन सुनावणी दि.०६/११/२०२०.
३) या कार्यालयाचे पत्र क्र/गृह/का.१/टे.३/निलेशचव्हाण/मा.रा.ह.ल./ फटाकातक्रार/कावि-११२३/२० दि.२३/११/२०२०.
४) या कार्यालयाकडील स्मरणपत्र क्र/गृह/का.१/टे.३/निलेश चव्हाण/ मा.रा.ह.ल./ फटाकातक्रार/प्रतिक्षाधिननोंदवही/एस.आर-०१/२१ दि.१४/०१/२०२१.

उपरोक्त संदर्भिय विषयान्वये श्री.निलेश सुरेश चव्हाण, रा.पाटील आळी, मु.पो.ता. वाडा, जि.पालघर यांनी वाडा व मोखाडा तालुक्यातील परि-संवेदनशील क्षेत्र (Eco- Sensitive Zone) व वन्यजीव अभयारण्याच्या हद्दीत किंवा लगतचे १० कि.मी. परीसर क्षेत्रामध्ये फटाका विक्री करण्यास मनाई करणे व सदर तालुक्यात देण्यात आलेले फटाका परवाने रद्द करणेकामी मा.राष्ट्रीय हरीत लवाद यांचेकडे दाखल केलेल्या अर्ज क्र.२४९/२०२० च्या अनुषंगाने मा. राष्ट्रीय हरीत लवाद यांचेकडील ऑनलाईन सुनावणी दि.०६/११/२०२० रोजी घेण्यात आली असता, सदरची वाडा व मोखाडा तालुका हा परि-संवेदनशील क्षेत्र (Eco- Sensitive Zone) व वन्यजीव अभयारण्याच्या हद्दीत किंवा लगतचे १० कि.मी. परीसरात येतात अगर कसे? याबाबत विचारणा केली आहे.

तरी प्रस्तुत प्रकरणी आपणास खालील मुद्द्यांच्या अनुषंगाने अहवाल अतितातडीने या कार्यालयाकडे सादर करणेकामी या कार्यालयाचे संदर्भिय पत्र क्र.३ अन्वये कळविण्यात आले असून संदर्भिय पत्र क्र.४ अन्वये स्मरणपत्र देण्यात आलेले आहे. मात्र आपणाकडील अहवाल अद्यापही प्राप्त झालेला नाही. सदरचे मुद्दे खालील प्रमाणे आहेत.

- १) वाडा व मोखाडा तालुका किंवा त्यातील कोणतीही गावे परि-संवेदनशील (Eco-Sensitive Zone) येतात का? येत असल्यास त्याबाबत शासनाने जाहिर केलेल्या क्षेत्राची प्रत या कार्यालयास सादर करावी व येत नसल्यास सद्यःस्थिती बाबतचा अभिप्राय सादर करावा.

- २) वाडा व मोखाडा तालुका किंवा त्यातील कोणतीही गावे परि-संवेदनशील (Eco-Sensitive Zone) क्षेत्रात येत असल्यास सदर तालुका किंवा त्यातील गावांमध्ये फटाका साठवणूक व विक्री करण्यास मनाई आहे अगर कसे?
- ३) वाडा व मोखाडा तालुक्यातील वन्यजीव अभयारण्याच्या हद्दीत अथवा हद्दी लगतच्या १० कि.मी. क्षेत्रामध्ये कोणती गावे येतात व सदर गावांमध्ये फटाका साठवणूक व विक्री करण्यास मनाई आहे अगर कसे? तसेच वन्यजीव अभयारण्याच्या हद्दीत व हद्दी लगत असलेल्या वाडा व मोखाडा तालुक्यातील शासनाने जाहिर केलेल्या क्षेत्राची प्रत या कार्यालयास सादर करावी व सदरचे तालुके व गावे वन्यजीव अभयारण्यात येत नसल्यास त्याबाबतचा अभिप्राय या कार्यालयास सादर करावा.
- ४) उपरोक्त मुद्या क्र.३ मध्ये नमुद वन्यजीव अभयारण्य अथवा हद्दी लगतच्या १० कि.मी. क्षेत्रामध्ये फटाका साठवणूक व विक्री करणेकामी वन्य विभागाची पुर्व परवानगी आवश्यक आहे अगर कसे ?
- ५) तसेच वाडा तालुक्यातील नमुद होरसाळे, शिरघाट रोड वाडा, वाडा, देसई, बालीवली, देसई नाका वाडा, मोहडयाचा पाडा, परळी नाका वाडा हे क्षेत्र परि-संवेदनशील (Eco - Sensitive Zone) व वन्यजीव अभयारण्य अथवा व हद्दी लगतच्या १० कि.मी. क्षेत्रामध्ये येतात अगर कसे ?

जिल्हाधिकारी कार्यालयातून वाडा तालुक्यातील नमुद होरसाळे, शिरघाट रोड वाडा, वाडा, देसई, बालीवली, देसई नाका वाडा, मोहडयाचा पाडा, परळी नाका वाडा या गावांमध्ये कायमस्वरुपी फटाका परवाने देण्यात आलेले आहेत. त्याबाबत मा.राष्ट्रीय हरीत लवाद यांचेकडे दावा २४९/२०२० दाखल करण्यात आला असून दाव्याची पुढील सुनावणी माहे डिसेंबर, २०२० मध्ये लागण्याची शक्यता असल्याने प्रकरणी अतितातडीने आपणाकडील अहवाल आवश्यक त्या कागदपत्रांसह या कार्यालयाकडे तातडीने पाठविणेस विनंती आहे.

(डॉ. किष्ण महाजन)

अपर जिल्हादंडाधिकारी पालघर

२४.११.२०
४/३
४/३/२०२१

१०/११/२०२१
अपर जिल्हादंडाधिकारी पालघर

जिल्हाधिकारी तथा जिल्हादंडाधिकारी, पालघर यांचे कार्यालय (गृह शाखा)

मुख्य प्रशासकीय इमारत, पार्श्वनाथ ९ इमारत, नवली,
ता.पालघर, जिल्हा-पालघर पिनकोड- ४०१ ४०४

दुरध्वनी क्रमांक ०२५ २५-२५ ३१११

Email ID : collectorpalghar@gmail.com

क्र/गृह/का.१/टे.३/निलेश चव्हाण/मा.रा.ह.ल/फटाकातक्रार/प्रतिक्षाधिननोंदवही/एस.आर-०१/२१,

दि.०१/०४/२०२१

स्मरणपत्र क्र.३

प्रति,

मा.उप वनसंरक्षक जव्हार

विषय :- वाडा व मोखाडा तालुक्यातील परी-संवेदनशील क्षेत्र (Eco-Sensitive Zone) व वन्यजीव अभयारण्य अथवा लगतच्या १० कि.मी परीसरामध्ये फटाका विक्री करण्यास मनाई करणे व सदर तालुक्यात देण्यात आलेले फटाका परवाने रद्द करणेकामी मा.राष्ट्रीय हरीत लवाद यांचेकडे दाखल केलेल्या अर्ज क्र.२४९/२०२० च्या अनुषंगाने अहवाल सादर करणेबाबत.

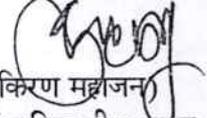
- संदर्भ :-**
- १) मा.राष्ट्रीय हरीत लवाद यांचेकडील दाखल अर्ज क्र.२४९/२०२०.
 - २) मा.राष्ट्रीय हरीत लवाद यांचेकडील ऑनलाईन सुनावणी दि.०६/११/२०२०.
 - ३) या कार्यालयाचे पत्र क्र/गृह/का.१/टे.३/निलेशचव्हाण/मा.रा.ह.ल/फटाकातक्रार/कावि-११२३/२०, दि.२३/११/२०२०.
 - ४) या कार्यालयाकडील स्मरणपत्र क्र. क्र/गृह/का.१/टे.३/निलेशचव्हाण/मा.रा.ह.ल /फटाका तक्रार/प्रतिक्षाधिननोंदवही/एस.आर.०१/२१, दि.१४/०१/२०२१.
 - ५) या कार्यालयाकडील स्मरणपत्र क्र. क्र/गृह/का.१/टे.३/निलेशचव्हाण/मा.रा.ह.ल /फटाका तक्रार/प्रतिक्षाधिननोंदवही/एस.आर.०१/२१, दि.०४/०३/२०२१.
 - ६) श्री.निलेश सुरेश चव्हाण, रा.पाटीलआळी, पो.ता.वाडा, जि.पालघर यांचेकडील दि.०९/०३/२०२१ रोजीचा अर्ज.

उपरोक्त संदर्भिय विषयान्वये श्री.निलेश सुरेश चव्हाण, रा.पाटीलआळी, पो.ता.वाडा, जि.पालघर यांनी वाडा व मोखाडा तालुक्यातील परी-संवेदनशील क्षेत्र (Eco-Sensitive Zone) व वन्यजीव अभयारण्य अथवा लगतच्या १० कि.मी परीसरामध्ये फटाका विक्री करण्यास मनाई करणे व सदर तालुक्यात देण्यात आलेले फटाका परवाने रद्द करणेकामी मा.राष्ट्रीय हरीत लवाद यांचेकडे दाखल केलेला अर्ज क्र.२४९/२०२० च्या अनुषंगाने मा.राष्ट्रीय हरीत लवाद यांचेकडील ऑनलाईन सुनावणी दि.०६/११/२०२० रोजी घेण्यात आली असता, सदरची वाडा व मोखाडा तालुका हे परि-संवेदनशील क्षेत्र (Eco-Sensitive Zone) व वन्यजीव उभयारण्याच्या हद्दीत किंवा लगतचे १० कि.मी परीसरात येतात अगर कसे ? याबाबत विचारणा केली आहे.

तरी प्रस्तुत प्रकरणी आपणास संदर्भ क्र.३ च्या अनुषंगाने अहवाल अतिताडीने या कार्यालयाकडे सादर करणेकामी कळविले आहे. परंतु सदर प्रकरणी आपणाकडील अहवाल प्राप्त झालेला नसल्याने संदर्भ क्र.४ व ५ अन्वये स्मरणपत्र देण्यात आले आहे. परंतु सदर प्रकरणी आपणाकडून अद्याप पर्यंत कोणतीही कार्यवाही होत नसल्याने अर्जदार यांनी

संदर्भ क्र.६ अन्वये तक्रार केली आहे की, तानसा वन्यजीव संरक्षणाच्या व परि-संवेदनशील (Eco-Sensitive Zone) क्षेत्राच्या प्रधान क्षेत्रात बेकायदेशीरपणे कायम स्वरुपी फटाका विक्री करणारे वाडा तालुक्यातील १) प्रितम सेल्स एजन्सी २) प्रसादर ट्रेडर्स ३) नंदकुमार ट्रेडर्स या विक्रेत्यांवर कारवाई करणेकामी विनंती केली आहे.

तरी सदरचे प्रकरण हे मा.राष्ट्रीय हरीत लवाद यांचेकडे दाखल असल्याने त्याचे गांभीर्य लक्षात घेऊन प्रकरणी आपणाकडील अहवाल आवश्यक त्या कागदपत्रांसह या कार्यालयाकडे तातडीने पाठविणेस विनंती आहे.

(डॉ.किरण महाजन)

अपर जिल्हादंडाधिकारी पालघर

9188 7/8/2021

प्रत:- श्री.निलेश सुरेश चव्हाण, रा.पाटीलआळी, पो.ता.वाडा, जि.पालघर यांना माहितीस्तव.

05/04/2021
जायल विनीत
मिळविण्यासाठी कृपया लक्षात घ्यावे

जिल्हाधिकारी तथा जिल्हादंडाधिकारी, पालघर यांचे कार्यालय (गृह शाखा)

पार्श्वनाथ ९ इमारत, बिडको नाका,
नवली, ता.पालघर, जिल्हा-पालघर

दुरध्वनी क्रमांक ०२५२५-२५३१११

Email ID : collectorpalghar@gmail.com

क्र/गृह/का.१/टे.३/निलेश चव्हाण/मा.रा.ह.ल./फटाकातक्रार/प्रतिक्षाधिननोंदवही/एस.आर-०१/२१ दि.०९/०६/२०२१
स्मरणपत्र क्र.४

प्रति,

मा.उप वनसंरक्षक जव्हार

विषय: वाडा व मोखाडा तालुक्यातील परी-संवेदनशील क्षेत्र (Eco- Sensitive Zone) व वन्यजीव अभयारण्य अथवा लगतच्या १० कि.मी. परीसरामध्ये फटाका विक्री करण्यास मनाई करणे व सदर तालुक्यात देण्यात आलेले फटाका परवाने रद्द करणेकामी मा.राष्ट्रीय हरीत लवाद यांचेकडे दाखल केलेल्या अर्ज क्र.२४९/२०२० च्या अनुषंगाने अहवाल सादर करणेबाबत.

- संदर्भ:**
- १) मा. राष्ट्रीय हरीत लवाद यांचेकडील दाखल अर्ज क्र.२४९/२०२०.
 - २) मा. राष्ट्रीय हरीत लवाद यांचेकडील ऑनलाईन सुनावणी दि.०६/११/२०२०.
 - ३) या कार्यालयाचे पत्र क्र/गृह/का.१/टे.३/निलेशचव्हाण/मा.रा.ह.ल./फटाकातक्रार/कावि-११२३/२० दि.२३/११/२०२०.
 - ४) या कार्यालयाकडील स्मरणपत्र क्र/गृह/का.१/टे.३/निलेश चव्हाण/ मा.रा.ह.ल./फटाकातक्रार/प्रतिक्षाधिननोंदवही/एस.आर-०१/२१ दि.१४/०१/२०२१, दि.०४/०३/२०२१, दि.०१/०४/२०२१.
 - ५) श्री.निलेश सुरेश चव्हाण रा.पाटीलआळी, पो.ता.वाडज, जि.पालघर यांचेकडील दि.०९/०३/२०२१ रोजीची अर्ज.

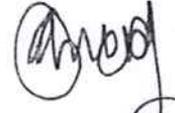
उपरोक्त संदर्भिय विषयान्वये श्री.निलेश सुरेश चव्हाण, रा.पाटील आळी, मु.पो.ता. वाडा, जि.पालघर यांनी वाडा व मोखाडा तालुक्यातील परि-संवेदनशील क्षेत्र (Eco- Sensitive Zone) व वन्यजीव अभयारण्याच्या हद्दीत किंवा लगतचे १० कि.मी. परीसर क्षेत्रामध्ये फटाका विक्री करण्यास मनाई करणे व सदर तालुक्यात देण्यात आलेले फटाका परवाने रद्द करणेकामी मा.राष्ट्रीय हरीत लवाद यांचेकडे दाखल केलेल्या अर्ज क्र.२४९/२०२० च्या अनुषंगाने मा. राष्ट्रीय हरीत लवाद यांचेकडील ऑनलाईन सुनावणी दि.०६/११/२०२० रोजी घेण्यात आली असता, सदरची वाडा व मोखाडा तालुका हा परि-संवेदनशील क्षेत्र (Eco- Sensitive Zone) व वन्यजीव अभयारण्याच्या हद्दीत किंवा लगतचे १० कि.मी. परीसरात येतात अगर कसे? याबाबत विचारणा केली आहे.

तरी प्रस्तूत प्रकरणी आपणास खालील मुद्द्यांच्या अनुषंगाने अहवाल अतितातडीने या कार्यालयाकडे सादर करणेकामी या कार्यालयाचे संदर्भिय पत्र क्र.३ अन्वये कळविण्यात आले असून संदर्भिय पत्र क्र.४ अन्वये स्मरणपत्र देण्यात आलेले आहे.परंतू सदर प्रकरणी आपणाकडून अद्याप पर्यंत कोणतीही कार्यवाही होत नसल्याने अर्जदार यांनी संदर्भ क्र.५ अन्वये तक्रार केली आहे की, तानसा वन्यजीव अभयारण्याच्या व परि-संवेदनशील (Eco

Sensitive Zone) क्षेत्राच्या प्रधान क्षेत्रात बेकायदेशीरपणे कायमस्वरूपी फटाका विक्री करणारे वाडा तालुक्यातील १) प्रितम सेल्स एजन्सी, २) प्रसाद ट्रेडर्स, ३) नंदकुमार ट्रेडर्स या विक्रेत्यांवर कारवाई करणेकामी विनंती केली आहे.

प्रस्तूत प्रकरणी आपणाकडील अहवाल अद्यापही प्राप्त झालेला नाही. जिल्हाधिकारी कार्यालयातून वाडा तालुक्यातील नमुद होरसाळे, शिरघाट रोड वाडा, वाडा, देसई, बालीवली, देसई नाका वाडा, मोहडयाचा पाडा, परळी नाका वाडा या गावांमध्ये कायमस्वरूपी फटाका परवाने देण्यात आलेले आहेत. त्याबाबत मा.राष्ट्रीय हरीत लवाद यांचेकडे दावा २४९/२०२० दाखल करण्यात आला असून दाव्याची पुढील ऑनलाईन सुनावणी लवकरच लागण्याची शक्यता नाकारता येत नाही. सबब खालील मुद्द्यांच्या अनुषंगाने आपणाकडील स्वयंस्पष्ट अहवाल आवश्यक त्या कागदपत्रांसह या कार्यालयाकडे तातडीने पाठविणेस विनंती आहे.

- १) वाडा व मोखाडा तालुका किंवा त्यातील कोणतीही गावे परि-संवेदनशील (Eco-Sensitive Zone) येतात का? येत असल्यास त्याबाबत शासनाने जाहिर केलेल्या क्षेत्राची प्रत या कार्यालयास सादर करावी व येत नसल्यास सद्यःस्थिती बाबतचा अभिप्राय सादर करावा.
- २) वाडा व मोखाडा तालुका किंवा त्यातील कोणतीही गावे परि-संवेदनशील (Eco-Sensitive Zone) क्षेत्रात येत असल्यास सदर तालुका किंवा त्यातील गावांमध्ये फटाका साठवणूक व विक्री करण्यास मनाई आहे अगर कसे?
- ३) वाडा व मोखाडा तालुक्यातील वन्यजीव अभयारण्याच्या हद्दीत अथवा हद्दी लगतच्या १० कि.मी. क्षेत्रामध्ये कोणती गावे येतात व सदर गावांमध्ये फटाका साठवणूक व विक्री करण्यास मनाई आहे अगर कसे? तसेच वन्यजीव अभयारण्याच्या हद्दीत व हद्दी लगत असलेल्या वाडा व मोखाडा तालुक्यातील शासनाने जाहिर केलेल्या क्षेत्राची प्रत या कार्यालयास सादर करावी व सदरचे तालुके व गावे वन्यजीव अभयारण्यात येत नसल्यास त्याबाबतचा अभिप्राय या कार्यालयास सादर करावा.
- ४) उपरोक्त मुद्दा क्र.३ मध्ये नमुद वन्यजीव अभयारण्य अथवा हद्दी लगतच्या १० कि.मी. क्षेत्रामध्ये फटाका साठवणूक व विक्री करणेकामी वन्य विभागाची पुर्व परवानगी आवश्यक आहे अगर कसे ?
- ५) तसेच वाडा तालुक्यातील नमुद होरसाळे, शिरघाट रोड वाडा, वाडा, देसई, बालीवली, देसई नाका वाडा, मोहडयाचा पाडा, परळी नाका वाडा हे क्षेत्र परि-संवेदनशील (Eco - Sensitive Zone) व वन्यजीव अभयारण्य अथवा व हद्दी लगतच्या १० कि.मी. क्षेत्रामध्ये येतात अगर कसे?

(डॉ. किरण महाजन)

अपर जिल्हादंडाधिकारी पालघर

02/06/2024
जातक नमूद
जिल्हा जिल्हादंडाधिकारी पालघर

24/5
02/06/2024
02/06/2024

जिल्हाधिकारी तथा जिल्हादंडाधिकारी, पालघर यांचे कार्यालय
(गृह शाखा)

पार्श्वनाथ ९ इमारत, बिडको नाका,
नवली, ता.पालघर, जिल्हा-पालघर
collectorpalghar@gmail.com

दुरध्वनी क्रमांक ०२५२५-२५३१११
Email ID :

अ-शपक्र/गृह/का.१/टे.३/निलेश चव्हाण/मा.रा.ह.ल./फटाकातक्रार/एस.आर- ०१ /२१

दि.२९/०७/२०२१

विषय: वाडा व मोखाडा तालुक्यातील परी-संवेदनशील क्षेत्र (Eco- Sensitive Zone) व वन्यजीव अभयारण्य अथवा लगतच्या १० कि.मी. परीसरामध्ये फटाका विक्री करण्यास मनाई करणे व सदर तालुक्यात देण्यात आलेले फटाका परवाने रद्द करणेकामी मा.राष्ट्रीय हरीत लवाद यांचेकडे दाखल केलेल्या अर्ज क्र.२४९/२०२० च्या अनुषंगाने अहवाल सादर करणेबाबत.

या कार्यालयाचे पत्र क्र/गृह/का.१/टे.३/निलेशचव्हाण/मा.रा.ह.ल./फटाकातक्रार/ कावि-११२३/२० दि.२३/११/२०२० व स्मरणपत्र क्र/गृह/का.१/टे.३/निलेशचव्हाण/मा.रा.ह.ल./फटाकातक्रार/प्रतिक्षाधिन नोंदवही/ एस.आर-०१/२१ दि.१४/०१/२०२१, दि.०४/०३/२०२१, दि.०१/०४/२०२१, दि.०९/६/२०२१ अवलोकन करावे.

प्रस्तूत प्रकरणी श्री.निलेश सुरेश चव्हाण, रा.पाटील आळी, मु.पो.ता. वाडा, जि.पालघर यांनी वाडा व मोखाडा तालुक्यातील परि-संवेदनशील क्षेत्र (Eco- Sensitive Zone) व वन्यजीव अभयारण्याच्या हद्दीत किंवा लगतचे १० कि.मी. परीसर क्षेत्रामध्ये फटाका विक्री करण्यास मनाई करणे व सदर तालुक्यात देण्यात आलेले फटाका परवाने रद्द करणेकामी मा.राष्ट्रीय हरीत लवाद यांचेकडे दाखल केलेल्या अर्ज क्र.२४९/२०२० च्या अनुषंगाने मा. राष्ट्रीय हरीत लवाद यांचेकडील ऑनलाईन सुनावणी दि.०६/११/२०२० रोजी घेण्यात आली असता, सदरचे वाडा व मोखाडा तालुके हे परि-संवेदनशील क्षेत्र (Eco- Sensitive Zone) व वन्यजीव अभयारण्याच्या हद्दीत किंवा लगतचे १० कि.मी. परीसरात येतात अगर कसे? याबाबत विचारणा केली आहे. त्याअनुषंगाने आपणास अतितातडीने या कार्यालयाकडे अहवाल सादर करणेकामी कळविण्यात आले आहे. मात्र आपण अद्यापही अहवाल सादर केलेला नाही.

जिल्हाधिकारी कार्यालयातून वाडा तालुक्यातील नमुद होरसाळे, शिरघाट रोड वाडा, वाडा, देसई, बालीवली, देसई नाका वाडा, मोहडयाचा पाडा, परळी नाका वाडा या गावांमध्ये कायमस्वरुपी फटाका परवाने देण्यात आलेले आहेत. त्याबाबत मा.राष्ट्रीय हरीत लवाद यांचेकडे दावा २४९/२०२० दाखल करण्यात आला असून दाव्याची पुढील सुनावणी लवकरच आयोजित करण्याची शक्यता नाकारता येत नाही. सबब प्रस्तूत प्रकरणी

आपणास उपरोक्त नमुद पत्रात देण्यात आलेल्या मुद्यांच्या अनुषंगाने सदरचा अहवाल उलटटपाली या कार्यालयाकडे ७ दिवसाचे आत सादर करावा.

आपला

प्रति,

श्री.हनुमंत धुमाळ. (भा.व.से.),
उपवनसंरक्षक जव्हार

(डॉ. माणिक गुरसळ)
22/10/2022

22/10/2022
माणिक
सहाय्यकारी कार्यालय पालघर

DEPUTY CONSERVATOR OF FORESTS
JAWHAR FOREST DIVISION, JAWHAR
Opp. Rajiv Gandhi Stadium Jawhar Dist- Palghar
Tel.- 02520-222252 Fax- 02520-222166
E-mail:- dycfjawhar@gmail.com

सत्यमेव जयते
महाराष्ट्र शासन

उप वनसंरक्षक
जव्हार वन विभाग, जव्हार
राजीव गांधी स्टेडियम समोर, जव्हार जि. पालघर.
दुरध्वनी क्र. ०२५२०-२२२२५२, फॅक्स-०२५२०-२२२१६६
ई-मेल:- dycfjawhar@gmail.com

पत्र (गोपनीय)

विषय- वाडा व मोखाडा तालुक्यातील परिसंवेदनशिल क्षेत्र (Eco Sensitive Zone) व वन्यजीव अभयारण्य अथवा लगतच्या १० कि.मी. परिसरामध्ये फटाका विक्री करण्यास मनाई करणे व सदर तालुक्यात देण्यात आलेले फटाका परवाने रद्द करणेकामी मा.राष्ट्रीय हरित लवाद यांचेकडे दाखल केलेल्या अर्ज क्रमांक २४९/२०२० च्या अनुषंगाने माहिती सादर करणेबाबत

जा. क्र. व-२०/जमीन/ 1549 /२०२१-२२
जव्हार ४०१ ६०३ दिनांक - १४ /१०/२०२१

प्रति,

मा.जिल्हाधिकारी,
पालघर

गृह शाखा

प्राप्त दिनांक 0 NOV 2021

क्र. ३

संदर्भ- आपलेकडील पत्र क्रमांक गृह/का-१/टे-१/ निलेश चव्हाण/म.रा.ह.ल/फटाका तक्रार/कावि-११२३ दि.२३/११/२०२०

लिपीक/अ.का.

श्री. निलेश सुश चव्हाण रा.पाटील आळी वाडा ता.वाडा जि.पालघर यांनी वाडा व मोखाडा तालुक्यातील परिसंवेदनशिल क्षेत्र व वन्यजीव अभयारण्य अथवा लगतच्या १० कि.मी. परिसरामध्ये फटाका विक्री करण्यास मनाई करणे व सदर तालुक्यात देण्यात आलेले फटाका परवाने रद्द करणेकामी मा राष्ट्रीय हरित लवाद यांचेकडील दिनांक ०६/११/२०२० रोजी घेण्यात आलेले ऑनलाईन सुनावणीमध्ये वाडा व मोखाडा तालुक हे परिसंवेदनशिल क्षेत्र व वन्यजीव अभयारण्य अथवा लगतच्या १० कि.मी. परिसरामध्ये येतात अगर कसे याबाबत विचारणा केलेबाबत वनविभागाचा खालील मुददेबाबत अहवाल सादर करण्यात येत आहे.

❖ मुददा क्रमांक १-

वाडा व मोखाडा तालुका किंवा त्यातील कोणतीही गावे परिसंवेदनशिल क्षेत्र (Eco Sensitive Zone) मध्ये येतात का? येत असल्यास त्याबाबत शासनाने जाहिर केलेल्या क्षेत्राची प्रत या कार्यालयास सादर करावी व येत नसल्यास सद्यस्थिती बाबतचा अभिप्राय सादर करण्यात यावा.

➤ अभिप्राय -

वाडा व मोखाडा तालुक्यातील क्षेत्राचा समावेश जव्हार वनविभागाचे कार्यक्षेत्रात येत आहे.. जव्हार वनविभागातील वाडा व मोखाडा तालुक्यातील पश्चिम घाट संवेदनशिल क्षेत्राबाबतचे केंद्रशासनाचे वन, पर्यावरण व जलवायु परिवर्तन मंत्रालय नवी दिल्ली यांचेकडील अधिसूचना क्रमांक का.आ.५१३५ (अ) दिनांक ०३ ऑक्टोबर २०१८ अन्वये पर्यावरण (संरक्षण) नियम १९८६ चे नियम ३ अन्वये मधील तरतुदीचे अनुषंगाने अधिसूचना जारी करण्यात आलेली आहे. यामध्ये वाडा तालुक्यातील ६२ गावाचा समावेश आहे तर मोखाडा तालुक्यातील २१ गावाचा समावेश आहे. सदर अधिसूचनेत वाडा व मोखाडा तालुक्यातील समावेश केलेल्या गावाचा माहिती सोबतचे परिशिष्ट क्रमांक -०१ मध्ये नमूद करण्यात येत आहे.

आपणास उपरोक्त नमुद पत्रात देण्यात आलेल्या मुद्यांच्या अनुषंगाने सदरचा अहवाल उलटटपाली या कार्यालयाकडे ७ दिवसाचे आत सादर करावा.

आपला

(डॉ. माणिक गुरसळ)
22/6/2022

प्रति,

श्री.हनुमंत धुमाळ. (भा.व.से.),
उपवनसंरक्षक जव्हार

22/6/2022
माणिक गुरसळ
सहाय्यक निरीक्षक
संरक्षण अधिकारी कार्यालय पालघर

DEPUTY CONSERVATOR OF FORESTS
JAWHAR FOREST DIVISION, JAWHAR
Opp. Rajiv Gandhi Stadium Jawhar Dist- Palghar
Tel.- 02520-222252 Fax- 02520-222168
E-mail:- dycfjawhar@gmail.com

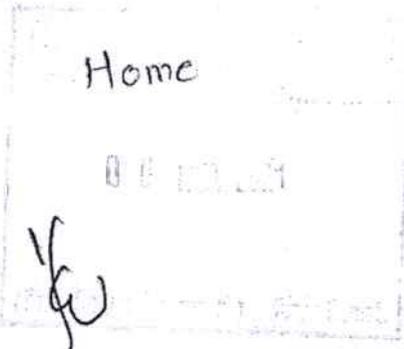

सत्यमेव जयते
महाराष्ट्र शासन

उप वनसंरक्षक
जवहार वन विभाग, जवहार
राजीव गांधी स्टेडीयम समोर, जवहार जि. पालघर.
दुरध्वनी क्र. ०२५२०-२२२२५२, फॅक्स-०२५२०-२२२१६६
ई-मेल:- dycfjawhar@gmail.com

पत्र (गोपनीय)

विषय- वाडा व मोखाडा तालुक्यातील परिसंवेदनशिल क्षेत्र (Eco Sensitive Zone) व वन्यजीव अभयारण्य अथवा लगतच्या १० कि.मी. परिसरामध्ये फटाका विक्री करण्यास मनाई करणे व सदर तालुक्यात देण्यात आलेले फटाका परवाने रद्द करणेकामी मा.राष्ट्रीय हरित लवाद यांचेकडे दाखल केलेल्या अर्ज क्रमांक २४९/२०२० च्या अनुषंगाने माहिती सादर करणेबाबत

जा. क्र. ब-२०/जमीन/ 1519 /२०२१-२२
जवहार ४०१ ६०३ दिनांक - १४ /१०/२०२१

प्रति,

मा.जिल्हाधिकारी,
पालघर

गृह शाखा

प्राप्त दिनांक 17 0 NOV 2021

दे. क्र. ३

संदर्भ- आपलेकडील पत्र क्रमांक गृह/का-१/टे-१/ निलेश चव्हाण/म.रा.ह.ल/फटाका तक्रार/कावि-११२३ दि.२३/११/२०२०

गृह

लिपीक/अ.का.

श्री. निलेश सुरेश चव्हाण रा.पाटील आळी वाडा ता.वाडा जि.पालघर यांनी वाडा व मोखाडा तालुक्यातील परिसंवेदनशिल क्षेत्र व वन्यजीव अभयारण्य अथवा लगतच्या १० कि.मी. परिसरामध्ये फटाका विक्री करण्यास मनाई करणे व सदर तालुक्यात देण्यात आलेले फटाका परवाने रद्द करणेकामी मा राष्ट्रीय हरित लवाद यांचेकडील दिनांक ०६/११/२०२० रोजी घेण्यात आलेले ऑनलाईन सुनावणीमध्ये वाडा व मोखाडा तालुक हे परिसंवेदनशिल क्षेत्र व वन्यजीव अभयारण्य अथवा लगतच्या १० कि.मी. परिसरामध्ये येतात अगर कसे याबाबत विचारणा केलेबाबत वनविभागाचा खालील मुददेबाबत अहवाल सादर करण्यात येत आहे.

❖ मुददा क्रमांक १-

वाडा व मोखाडा तालुका किंवा त्यातील कोणतीही गावे परिसंवेदनशिल क्षेत्र (Eco Sensitive Zone) मध्ये येतात का? येत असल्यास त्याबाबत शासनाने जाहिर केलेल्या क्षेत्राची प्रत या कार्यालयास सादर करावी व येत नसल्यास सद्यस्थिती बाबतचा अभिप्राय सादर करण्यात यावा.

➤ अभिप्राय -

वाडा व मोखाडा तालुक्यातील क्षेत्राचा समावेश जवहार वनविभागाचे कार्यक्षेत्रात येत आहे. जवहार वनविभागातील वाडा व मोखाडा तालुक्यातील पश्चिम घाट संवेदनशिल क्षेत्राबाबतचे केंद्रशासनाचे वन, पर्यावरण व जलवायु परिवर्तन मंत्रालय नवी दिल्ली यांचेकडील अधिसूचना क्रमांक का.आ.५१३५ (अ) दिनांक ०३ ऑक्टोबर २०१८ अन्वये पर्यावरण (संरक्षण) नियम १९८६ चे नियम ३ अन्वये मधील तरतुदीचे अनुषंगाने अधिसूचना जारी करण्यात आलेली आहे. यामध्ये वाडा तालुक्यातील ६२ गावाचा समावेश आहे तर मोखाडा तालुक्यातील २१ गावाचा समावेश आहे. सदर अधिसूचनेत वाडा व मोखाडा तालुक्यातील समावेश केलेल्या गावाचा माहिती सोबतचे परिशिष्ट क्रमांक -०१ मध्ये नमूद करण्यात येत आहे.

तानसा वन्यजीव संरक्षित क्षेत्रास दिनांक १९ सप्टेंबर १९८५ रोजी महाराष्ट्र शासनाकडून विधीवत रित्या अभयारण्याचा दर्जा देण्यात आलेला आहे. राष्ट्रीय वन्यजीव मंडळ नवी दिल्ली यांचे दिनांक २७/०५/२००५ चे निर्णयानुसार प्रत्येक वन्यजीव अभयारण्याभोवती १० किलोमीटर च्या मर्यादीत क्षेत्रात राबविण्यात येणा-या विकास योजना व इतर कृती कार्यक्रम हे प्रतिबंधीत करण्यासाठी आवश्यक बंधने घालून नियमाकुल करता येतील अशा पध्दतीने परिसंवेदनशिल (Eco Sensitive Zone) क्षेत्राचे प्रस्ताव तयार करणेकामी वनविभागाना निर्देश देण्यात आलेले होते. या अनुषंगाने वनविभागाचे गठीत केलेले समितीने तानसा वन्यजीव अभयारण्याचे लगतचे क्षेत्रातील जैवविविधता व वन्यजीवदृष्ट्या संवेदनशिल वन्यप्राण्याची आश्रयस्थाने व हालचाली निरीक्षण करून त्या अनुषंगाने परिसंवेदनशिल क्षेत्राचा (Eco Sensitive Zone) प्रस्ताव केंद्रशासनास विहीत मार्गाने सादर केलेला होता. या अनुषंगाने केंद्रशासनाचे वन, पर्यावरण व जलवायु परिवर्तन मंत्रालय नवी दिल्ली यांचेकडील अधिसूचना क्रमांक का.आ.२५६६ (अ) दिनांक १० ऑगस्ट २०१७ अन्वये तानसा अभयारण्यालगतचे क्षेत्राचे परिसंवेदनशिल (Eco Sensitive Zone) क्षेत्राचे प्रारूप अधिसूचना जारी करण्यात आलेली आहे. यामध्ये वाडा तालुक्यातील ५८ गावाचा समावेश आहे तर मोखाडा तालुक्यातील १० गावाचा समावेश आहे. त्याबाबत वाडा व मोखाडा तालुक्यातील समावेश केलेले गावाची माहिती व प्रारूप अधिसूचना सोबतचे परिशिष्ट क्रमांक -०२ मध्ये नमूद करण्यात येत आहे.

तदनंतर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन्यजीव) म.श.नागपूर यांनी त्यांचेकडील पत्र क्रमांक कक्ष २३(२)/सर्व्हे प्र.क्र.-४३/६९३ दिनांक २४/०५/२०१८ अन्वये तानसा अभयारण्य Eco Sensitive Zone निर्माण करण्याबाबतचे यापुर्वीचे प्रस्तावामध्ये दुरुस्ती करून मुददयाची पूर्तता करून परिपूर्ण प्रस्ताव सादर निर्देश सदस्य सचिव तथा उपवनसंरक्षक शहापूर यांना दिले होते. याबाबत उपवनसंरक्षक शहापूर यांनी सदस्य सचिव म्हणून त्यांचेकडील पत्र क्रमांक वन्यजीव/५३९२ दिनांक २१/०३/२०१२ अन्वये गठीत समितीने दिनांक ०७/०६/२०१८ रोजी शहापूर विभागीय कार्यालयात घेण्यात आलेले बैठकीत निर्णय घेण्यात आलेप्रमाणे सुधारित प्रस्तावात Eco Sensitive Zone ची हदद तानसा अभयारण्याच्या हददीपासून कमीत कमी २५० मीटरचे अंतर निश्चित करण्यात आले तसेच ज्या ठिकाणी सलग वनक्षेत्र आहे अशा ठिकाणी जास्तीत जास्त ९.०० किलोमीटर पर्यंतचे अंतर तानसा अभयारण्यापासून निश्चित केले आहे. सदर Eco Sensitive Zone च्या क्षेत्रात शहापूर, वाडा, मोखाडा, भिवडी तालुक्यातील एकूण १५६ गावातील वन/वनेत्तर क्षेत्राचा समावेश असून जेथे वन्यजीवाचा वावर आहे अशा सलग वनक्षेत्राचा समावेश प्रारूप प्रस्तावात केलेला आहे. याबाबत अधिसूचनेचा प्रारूप मसुदा व Eco Sensitive Zone चा नकाशा उपवनसंरक्षक शहापूर यांनी त्यांचे जा.क्र. ब-९/मोजणी/६७२ दिनांक ०७/०७/२०१८ अन्वये मुख्य वनसंरक्षक ठाणे यांना सादर करण्यात आलेला होता. प्रस्तूत प्रस्तावित इको सेन्सिटिव्ह झोनचे अभयारण्याचे हददीपासून कमीत कमी २५० मीटरचे अंतर आहे. तसेच ज्या ठिकाणी अलग वनक्षेत्र आहे अशा ठिकाणी जास्तीत जास्त ९.०० किलोमीटर पर्यंतचे अंतर आहे.

या अनुषंगाने मुख्य वनसंरक्षक ठाणे यांनी त्यांचेकडील जा.क्र. कक्ष-८/दक्षता/वप्रार/जा.१३५ दिनांक ०९/०७/२०१८ अन्वये तो प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन्यजीव) म.श.नागपूर यांना सादर करण्यात आलेला आहे. सदर प्रारूप मसुदयात मोखाडा तालुक्यातील १२ व वाडा तालुक्यातील ६७ गावाचा समावेश होत आहे. त्याबाबत वाडा व मोखाडा तालुक्यातील समावेश केलेल्या गावाची माहिती सोबतचे परिशिष्ट क्रमांक - ०३ मध्ये नमूद करण्यात येत आहे. सदर सादर केलेल्या प्रस्तावाची प्रारूप अधिसूचना अद्यापपर्यंत केंद्रशासनाकडून प्रसिध्द झाली नाही.

❖ मुददा क्रमांक २ -

वाडा व मोखाडा तालुका किंवा त्यातील कोणत्याही गावे परिसंवेदनशिल (Eco Sensitive Zone) क्षेत्रात येत असल्यास सदर तालुका किंवा त्यातील गावामध्ये फटाका साठवणुक करण्यास मनाई आहे अगर कसे?

➤ **अभिप्राय -**

सदर मुददयानुसार पश्चिम घाट संवेदनशिल क्षेत्रांतर्गत मोखाडा तालुक्यातील २१ गावाचा व वाडा तालुक्यातील ६२ गावाचा समावेश करण्यात आलेला आहे. तसेच दिनांक १० ऑगस्ट २०१७ रोजीचे तानसा अभयारण्यालगतताचे परिसंवेदनशिल (Eco Sensitive Zone) क्षेत्रात मोखाडा तालुक्यातील १० गावाचा व वाडा तालुक्यातील ५८ गावाचा समावेश करण्यात आलेला आहे.

पर्यावरण (संरक्षण) अधिनियम १९८६ चे मधील तरतुदीनुसार परिसंवेदनशिल क्षेत्रात (Eco Sensitive zone) विकासात्मक योजना, उपक्रम किंवा इतर कोणकोणत्या विकासात्मक बाबी करता येतील किंवा कोणत्या बाबींना प्रतिबंध असेल अथवा नियमानुकूल करता येतील अशा सर्व बाबींचे नियमन तसेच नियंत्रण व प्रतिबंधात्मक कार्यवाही पार पाडण्याचे प्रयोजन केलेले आहे. याबाबतची माहिती सुलभ संदर्भाकरीत परिशिष्ट क्रमांक -०४ सोबत जोडले आहे.

परिसंवेदनशिल क्षेत्रात (Eco Sensitive zone) पर्यावरण (संरक्षण) अधिनियम १९८६ चे प्रकरण १ मधील कलम २ (ई) मधील व्याख्येत नमुद केल्याप्रमाणे 'फटाके' हा जोखमीचा पदार्थ असून, त्याचे रासायनिक गुणधर्मांमुळे किंवा हाताळल्यामुळे माणसांना व इतर पर्यावरणातील बाबींस अपाय होवू शकतो. असा पदार्थ असून कलम (ड) मध्ये नमुद केल्याप्रमाणे सदर पदार्थाच्या 'हाताळणे' या बाबीचा अर्थ पदार्थाची निर्मिती करणे, त्यावर प्रक्रिया करणे, त्यांचे संस्करण करणे, त्यांची पुडकी बांधणे, साठा करणे, परिवहन करणे, वापर करणे तसेच तो गोळा करून त्याचा नाश करणे तसेच तो विक्री करिता किंवा हस्तांतरण करणे किंवा तत्सम उपयोगाकरिता देणे असा आहे. त्यामुळे 'फटाका' साठवणूक व विक्री करणे या बाबी उक्त नमुद केलेल्या कलम (ड) मध्ये अंतर्भूत आहेत. परिणामी पर्यावरण (संरक्षण) अधिनियम १९८६ अन्वये परिसंवेदनशिल क्षेत्रामध्ये फटाके साठवणूक करणे व त्याची विक्री करणे या बाबींसाठी मनाई/प्रतिबंध करण्यात आलेले आहेत. याबाबत अधिसूचनेमधील प्रतिबंधित उपक्रम (Prohibited Activities), नियमन केलेले उपक्रम (Regulated Activities), प्रोत्साहनात्मक उपक्रम (Promoted Activities) बाबीची माहिती परिशिष्ट - ०४ मध्ये सोबत जोडली आहेत.

❖ **मुददा क्रमांक ३ -**

वाडा व मोखाडा तालुक्यातील वन्यजीव अभयारण्याच्या हद्दीत अथवा हद्दी लगतच्या १० कि.मी. क्षेत्रामध्ये कोणती गावे येतात व सदर गावामध्ये 'फटाका' साठवणूक व विक्री करण्यास मनाई आहे? अगर कसे. तसेच वन्यजीव अभयारण्याच्या हद्दीत व हद्दी लगत असलेल्या वाडा व मोखाडा तालुक्यातील शासनाने जाहिर केलेल्या क्षेत्राची प्रत या कार्यालयास सादर करावी व सदरचे तालुके व गावे वन्यजीव व अभयारण्यात येत नसल्यास त्याबाबतचा अभिप्राय या कार्यालयास सादर करावा.

➤ **अभिप्राय-**

तानसा वन्यजीव अभयारण्याच्या हद्दीत येणाऱ्या मोखाडा तालुक्यातील १० गावाचा व वाडा तालुक्यातील ५८ गावाचा समावेश करण्यात आलेला आहे. त्याबाबत वाडा व मोखाडा तालुक्यातील समावेश केलेल्या गावाची माहिती सोबतचे परिशिष्ट क्रमांक -०५ मध्ये नमूद करण्यात येत आहे.

तानसा वन्यजीव अभयारण्याच्या हद्दी लगत बाहेरील १० कि.मी. क्षेत्रामध्ये वाडा व मोखाडा तालुक्यातील समाविष्ट होणारी गावे येतात. यामध्ये वाडा तालुक्यातील १२ गावाचा समावेश आहे तर मोखाडा तालुक्यातील ६७ गावाचा समावेश आहे. त्याबाबत वाडा व मोखाडा तालुक्यातील समावेश केलेले गावाची माहिती सोबतचे परिशिष्ट क्रमांक -०६ मध्ये नमूद करण्यात येत आहे.

तानसा अभयारण्याचे संदर्भात व त्यांचे परिसंवेदनशील क्षेत्रात कोणकोणत्या बाबींना प्रतिबंध करण्यात आलेला आहे. केंद्रशासनाचे वन, पर्यावरण व जलवायु परिवर्तन मंत्रालय नवी दिल्ली यांचेकडील अधिसूचना क्रमांक का.आ.२५६६ (अ) दिनांक १० ऑगस्ट २०१७ मध्ये प्रतिबंधित उपक्रमा संदर्भात परिशिष्ट क्रमांक -६ मध्ये नमूद केलेले आहे. संदर्भात 'फटाका' साठवणूक व त्याची विक्री करणे याबाबींना अभयारण्य क्षेत्रात व परिसंवेदनशिल क्षेत्रात पर्यावरण (संरक्षण) अधिनियम १९८६ चे प्रकरण क्र. २ कलम

(ड), (इ) व प्रकरण क्र. ३ मधील कलम (७) व (८) अन्वये उक्त क्षेत्रात पुर्णतः बंदी घातलेली आहे. त्यामुळे अशा बाबींना पुर्णतः बंदी असल्यामुळे सदर बाबींचे उल्लंघन केल्यास पर्यावरण (संरक्षण) अधिनियम १९८६ मधील प्रकरण क्र. ३ कलम (७) व (८) चे उल्लंघन ठरेल व अशा बाबींना उक्त अधिनियमांचे प्रकरण ३ मधील (१५), (१६), (१७) मध्ये शिक्षेची तरतुद करण्यांत आलेली आहे.

वन्यजीव विभागाच्या हद्ददीत व हद्ददीलगत असलेल्या मोखाडा व वाडा तालुक्यातील शासनाने जाहीर केलेल्या क्षेत्राची प्रत अनुक्रमे परिशिष्ट- क्रमांक ७ सोबत सादर करण्यात येत आहे.

❖ मुददा क्रमांक ४ -

उपरोक्त मुद्दा क्र.३ मध्ये नमुद वन्यजीव अभयारण्य अथवा हद्दी लगतच्या १० कि.मी. क्षेत्रामध्ये फटाका साठवणूक व विक्री करणे कामी वन विभागाची पूर्व परवानगी आवश्यक आहे? अगर कसे?

➤ अभिप्राय

वन्यजीव अभयारण्यात समाविष्ट असलेल्या प्रतिबंधित क्षेत्रात प्रामुख्याने वन्यजीव (संरक्षण) अधिनियम १९७२ अन्वये वन्य पशुपक्षी यांची शिकार करणे तसेच कोणत्याही कारणासाठी वृक्षतोड करणे प्रतिबंधित केलेले आहे. तसेच सदर क्षेत्रात मर्यादित स्वरूपात गौण वनोपज गोळा करणे व इतर बाबी राष्ट्रीय वन्यजीव मंडळ, नवी दिल्ली यांनी ठरवून दिलेल्या नियमानुसार करण्यात येत असतात. तसेच परिसंवेदनशिल क्षेत्रात (Eco Sensitive zone) केंद्र सरकारने प्रसिद्ध केलेल्या अधिसूचनेद्वारे कोणकोणते विकासात्मक उपक्रम, योजना करता येतील तसेच कोणकोणत्या बाबींवर पुर्णतः प्रतिबंध लावण्यात आलेले आहेत. तसेच कोणकोणत्या बाबी अटी व शर्तीचे पालन करून करता येतील अशा सर्व बाबींचे विवरण सदर वन्यजीव अभयारण्याचे व त्यांचे लगतचे परिसंवेदन क्षेत्राचे (Eco Sensitive zone) अधिसूचनेत नमुद करण्यात आलेले आहे.

यासाठी जव्हार वनविभागातील वाडा व मोखाडा तालुक्यातील पश्चिम घाट संवेदनशिल क्षेत्राबाबतचे केंद्रशासनाचे वन, पर्यावरण व जलवायु परिवर्तन मंत्रालय नवी दिल्ली यांचेकडील अधिसूचना क्रमांक का.आ.५१३५ (अ) दिनांक ०३ ऑक्टोबर २०१८ अन्वये जारी करण्यात आलेली अधिसूचना तसेच केंद्रशासनाचे वन, पर्यावरण व जलवायु परिवर्तन मंत्रालय नवी दिल्ली यांचेकडील अधिसूचना क्रमांक का.आ.२५६६ (अ) दिनांक १० ऑगस्ट २०१७ मधील जारी केलेले अधिसूचनेत कोणत्या विकासात्मक उपक्रम/योजना राबवता येतील तसेच तसेच कोणकोणत्या बाबींवर पुर्णतः प्रतिबंध लावण्यात आलेले आहेत. हे नमुद करण्यात आलेले आहे. सदर अधिसूचनेची प्रत सुलभ संदर्भाकरिता परिशिष्ट क्रमांक -०८ सोबत जोडली आहे.

तसेच केंद्रशासनाचे वन, पर्यावरण व जलवायु परिवर्तन मंत्रालय नवी दिल्ली यांचेकडील अधिसूचना क्रमांक का.आ.२५६६ (अ) दिनांक १० ऑगस्ट २०१७ अन्वये तानसा अभयारण्यालगतचे क्षेत्राचे परिसंवेदनशिल (Eco Sensitive Zone) क्षेत्राचे प्रारूप अधिसूचनेमध्ये व याशिवाय उपवनसंरक्षक शहापुर यांनी त्यांचे जा.क्र. ब-९/मोजणी/६७२ दिनांक ०७/०७/२०१८ अन्वये मुख्य वनसंरक्षक ठाणे यांना सादर करण्यात आलेला होता.या अनुषंगाने मुख्य वनसंरक्षक ठाणे यांनी त्यांचेकडील जा.क्र. कक्ष-८/दक्षता/वप्रार/जा.१३५ दिनांक ०९/०७/२०१८ अन्वये प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन्यजीव) म.रा.नागपूर यांना सादर सुधारित प्रारूप मसुदा मधील Eco Sensitive Zone क्षेत्रात प्रतिबंधित बाबी नमुद करण्यात आलेल्या आहेत.

या संदर्भात 'फटाका' साठवणूक व त्याची विक्री करणे याबाबंना अभयारण्य क्षेत्रात व परिसंवेदनशिल क्षेत्रात पर्यावरण (संरक्षण) अधिनियम १९८६ चे प्रकरण क्र. २ कलम (ड), (इ) व प्रकरण क्र. ३ मधील कलम (७) व (८) अन्वये उक्त क्षेत्रात पुर्णतः बंदी घातलेली आहे. त्यामुळे अशा बाबींना पुर्णतः बंदी असल्यामुळे सदर बाबींचे उल्लंघन केल्यास पर्यावरण (संरक्षण) अधिनियम १९८६ मधील प्रकरण क्र. ३ कलम (७) व (८) चे उल्लंघन ठरेल व अशा बाबींना उक्त अधिनियमांचे प्रकरण ३ मधील (१५), (१६), (१७) मध्ये शिक्षेची तरतुद करण्यांत आलेली आहे. त्यामुळे वन्यजीव अभयारण्यातील प्रतिबंधित क्षेत्रात व परिसंवेदनशिल क्षेत्रात फटाके साठवणूक करणे व त्याची विक्री करणे यासाठी वन्यजीव विभागाची पूर्व परवानगी घेण्याची उक्त अधिनियमात कोणतीही तरतुद केलेली नाही. लोकहितास्तव व विकासात्मक योजना राबविण्याचा कोणताही

शासकीय यंत्रणांचा प्रस्ताव असंल तर त्यासाठी पर्यावरण (संरक्षण) अधिनियम १९८६ अन्वये अशी प्रकरणे राष्ट्रीय वन्यजीव मंडळ भारत सरकार नवी दिल्ली यांचे कार्यकारी समितीपुढे निर्णयासाठी सादर करावी लागतील.

❖ मुददा क्रमांक ५ -

तसेच वाडा तालुक्यातील नमुद हरसोळे, शिरसाट रोड वाडा, वाडा, देसई, बालीवली, देसईनाका, मोहड्याचापाडा, परळी नाका वाडा हे परिसंवेदनशिल व वन्यजी अभयारण्य अथवा हद्दीच्या १० कि.मी. क्षेत्रामध्ये येतात? अगर कसे.

➤ अभिप्राय

देशातील अभयारण्ये व राष्ट्रीय उद्याने यांचे प्रतिबंधीत क्षेत्राभोवती परिसंवेदनशिल क्षेत्राची निर्मिती करण्याबाबत केंद्र सरकारकडील वने, पर्यावरण व हवामान बदल मंत्रालयाकडील वन्यजीव विभागाने त्यांचे परिपत्रक क्र. Issued vide F.No.१-९/२००७WL-I(p) Date ०९/०२/२०११ अन्वये मार्गदर्शक सुचना जारी केलेल्या आहेत. त्यातील ठळक बाबी पुढीलप्रमाणे आहेत.

१. भारतीय वन्यजीव मंडळाने २१ जानेवारी २००२ मध्ये 'वन्यजीव संवर्धन धोरण २००२' निश्चित केलेले होते. त्यामध्ये राष्ट्रीय उद्याने व अभयारण्याभोवती हद्दीच्या १०. कि.मी. अंतरापर्यंतचे क्षेत्र पर्यावरण (संरक्षण) अधिनियम १९८६ चे कलम ३ (ड) व उपनियम (८) व (१०) अन्वये पर्यावरण संवेदनशिल क्षेत्र (Eco Sensitive zone) म्हणून विचारात घेण्यात यावे अशी सुचना केलेली होती. त्यानुसार अतिरिक्त वनमहा निरीक्षक (वन्यजीव) नवी दिल्ली यांनी देशातील सर्व राज्यातील राष्ट्रीय उद्याने व अभयारण्ये यांचे हद्दीपासून १० कि.मी. पर्यंतचे क्षेत्र पर्यावरण (संरक्षण) अधिनियम १९८६ अन्वये निश्चित करण्यासाठी त्यांचे प्रस्ताव व अधिसूचना त्यांचे प्रारूप तयार करणेबाबत निर्देशित केलेले होते. परंतू काही राज्य सरकारांनी अभयारण्य व राष्ट्रीय उद्याने यामधील प्रतिबंधीत क्षेत्रापासून १० कि.मी. हद्दीपर्यंतचे क्षेत्र पर्यावरण संवेदन क्षेत्रात समाविष्ट केल्यास त्यामध्ये मानवी वस्ती व शहरांच्या भागांचा समावेश असल्यामुळे सदर क्षेत्रात नागरीकरणाच्या योजना व विकासाच्या योजना यावर प्रतिकूल परिणाम होतील असे अभिमत दिले आहे.

२. राष्ट्रीय वन्यजीव कृती कार्यक्रम २००२ ते २०१६ मध्ये निर्देशित केलेनुसार प्रतिबंधीत क्षेत्रांवरील जैवविविधता तसेच वन्यजीव यांच्या हालचालींचे मार्ग (Corridors) यांचे संरक्षण करणेसाठी प्रतिबंध करणे आवश्यक असून, आवश्यक त्या ठिकाणी काही बाबी नियमानुकूल करून परिसंवेदनशिल क्षेत्र (Eco Sensitive zone) निश्चित करण्याचे ठरविण्यात आले. तसेच उपरोक्त कृती कार्यक्रमांतर्गत वन्यजीवांचे प्रतिबंधीत क्षेत्र व त्यांचे हालचालींच्या मार्गिका (Corridors) या बाबी पर्यावरण (संरक्षण) अधिनियम १९८६ च्या अंतर्गत निश्चित करून सदर क्षेत्रास परिसंवेदनशिल क्षेत्र (Eco Sensitive zone) निश्चित करण्याचे धोरण आखण्यात आले.

सदर बाबींच्या अनुषंगाने राष्ट्रीय वन्यजीव मंडळाने दिनांक २७ मे २००५ अन्वये राज्य सरकारांना अभयारण्याचे व राष्ट्रीय उद्याने यांचे लगतचे क्षेत्र स्थळसापेक्ष निश्चिती करून सदर क्षेत्रातील विशिष्ट विकासात्मक उपक्रमांना बाधा न आणता तसेच प्रतिबंध न घालता नियमानुकूल करता येतील अशा प्रकारचे क्षेत्र विचारात घेऊन परिसंवेदनशिल क्षेत्र निश्चित करणेबाबत निर्देशित केले. या प्रकरणी मा. सर्वोच्च न्यायालय, नवी दिल्ली यांनी गोवा फाऊंडेशन विरुद्ध भारत सरकार याचिका क्र. ४६०/२००४ पर्यावरण संवेदनशिल क्षेत्र (Eco Sensitive zone) यांनी उक्त याचिका प्रकरणात दिनांक ४ डिसेंबर २००६ रोजी वने व पर्यावरण मंत्रालयास निर्देशित केल्यानुसार सर्व घटकराज्ये व केंद्र शासित प्रदेश यांना दिनांक २७/०७/२००५ चे पत्रात सुचित केल्यानुसार अभयारण्ये व राष्ट्रीय उद्याने यांचे प्रतिबंधीत क्षेत्राचे १० कि.मी. परिसरातील विविध उपक्रम अंमलात आणण्यापूर्वी त्याबाबतची सर्व प्रकरणे राष्ट्रीय वन्यजीव मंडळ यांना पर्यावरण विषयक मंजूरी घेणेसाठी सादर करणेत यावी असे आदेशित केले होते.

वन्यजीव (संरक्षण) अधिनियम १९७२ मधील कलम ५ (१) अन्वये वन्यजीवांचे संवर्धन तसेच वन्यजीव त्यांचे अधिवास यासाठी आवश्यक उपाययोजना करणेची जबाबदारी राष्ट्रीय वन्यजीव मंडळाची असल्याचे नमुद केलेले आहे. तसेच पर्यावरण (संरक्षण) अधिनियम १९८६ अन्वये पर्यावरणीय प्रदुषणास प्रतिबंध करणे, पर्यावरणाच्या दर्जामध्ये सुधारण करणे यासाठी केंद्र सरकारने वन व पर्यावरण मंत्रालय यांना आवश्यक त्या उपाययोजना करणेबाबत निर्देशित केलेले आहे. तसेच अशा पर्यावरण संवेदनशिल क्षेत्रात पर्यावरण दुषित करणाऱ्या उद्योगांना प्रतिबंध घालणे व पर्यावरण संरक्षित ठेवणेसाठी सुरक्षांची उपाययोजना करणे इत्यादी बाबींचे अधिकार केंद्र शासनास देण्यांत आलेले आहेत. राष्ट्रीय उद्याने व अभयारण्ये यांचे प्रतिबंधित क्षेत्रालगतचे पर्यावरण संवेदनशिल क्षेत्र हे एक प्रकारे प्रतिबंधित क्षेत्रासाठी जैविक व मानवी हस्तक्षेप सहन करणारे क्षेत्र (Shock absorber) आहे. त्यामुळे परिसंवेदनशिल क्षेत्रात (Eco Sensitive zone) राबविण्यात येणारे उपक्रम व विकासात्मक योजना यांस सरसकट प्रतिबंध न घालता काही ठराविक बंधने घालून नियमानुकूल करणेसाठी प्राधान्य देण्यात आलेले आहे.

पश्चिम घाट संवेदनशिल क्षेत्राबाबतचे केंद्रशासनाचे वन, पर्यावरण व जलवायु परिवर्तन मंत्रालय नवी दिल्ली यांचेकडील अधिसूचना क्रमांक का.आ.५१३५ (अ) दिनांक ०३ ऑक्टोबर २०१८ अन्वये जारी करण्यात आलेली आहे. यामध्ये वाडा तालुक्यातील ६२ गावाचा समावेश आहे तर मोखाडा तालुक्यातील २१ गावाचा समावेश आहे. ह्या यादीत मुददा क्रमांक ५ मधील नमूद केलेल्या यादीमधील सदर अधिसूचनेत वाडा तालुक्यातील मौज हरसोळे परळी या गावाचा समावेश होत आहे मात्र शिरसाटरोड, वाडा, देसई, देसईनाका, मोहडयाचापाडा या गावाचा अधिसूचनेत समावेश होत नाही. सदर अधिसूचना यात वाडा व मोखाडा तालुक्यातील समावेश केलेल्या गावाचा माहिती सोबतचे परिशिष्ट क्रमांक -९ मध्ये नमूद करण्यात येत आहे.

सन्माननीय सर्वोच्च न्यायालय नवी दिल्ली यांनी रिट याचिका क्रमांक ४६०/२००४ मध्ये दिनांक ०४/१२/२००६ रोजी दिलेल्या निर्णयानुसार ज्या संरक्षित क्षेत्र/ अभयारण्य /राष्ट्रीय उद्यान सभोवताली विशिष्ट Eco Sensitive zone घोषित करण्यात आलेला नसेल अशा संरक्षित क्षेत्र/अभयारण्य/ /राष्ट्रीय उद्यान सभोवतालचा १०.०० किलोमीटर परिघातील क्षेत्र Eco Sensitive zone समजण्यात येते. म्हणजेच तानसा अभयारण्य सभोवताली प्रस्तावित करणेत आलेला विशिष्ट Eco Sensitive zone जो पर्यंत अंतिमतः अधिसूचित होत नाही. तोपर्यंत १०.०० किलोमीटर परिघातील क्षेत्र Eco Sensitive zone समजण्यात येत आहे.

राष्ट्रीय हरित न्यायालय नवी दिल्ली यांचेकडील दिनांक २७ फेब्रुवारी २०१९ चे आदेशानुसार तानसा Eco Sensitive zone अंतिम अधिसूचित होत नाही.तोपर्यंत १०.०० किलोमीटर परिघातील क्षेत्र Eco Sensitive zone समजण्यात येऊ न १०.०० किलोमीटर परिघातील क्षेत्रा मध्ये polluting Industries यांना प्रतिबंधित करण्यात आलेले आहे. Eco Sensitive zone मध्ये विकास कामाना प्रतिबंध केलेला नाही.केवळ वाणिज्यक उल्हनन, खाणकाम, जल,वायु,मृद, ध्वनी इत्यादी प्रदुषण निर्माण करणारे उद्योग नवीन आरागिरणी,वीटभट्टी , मोठे जलविद्युत प्रकल्पाना प्रतिबंधित कलेले आहे. सदरचे प्रस्तावानुसार केंद्रीय प्रदुषण नियंत्रण मंडळ, राज्य प्रदुषण नियंत्रण मंडळ यांनी विनिर्दिष्ट केलेल्या सर्व Red Category मध्ये मोडत असलेल्या उद्योगाना प्रतिबंधित केलेले आहे. Non Polluting Industries , Godawoon, Offices, Parking उभारण्यास मुभा देण्यात आलेली आहे.

तानसा अभयारण्यालगतचे क्षेत्राचे परिसंवेदनशिल (Eco Sensitive Zone) क्षेत्राचे १० किमी अंतराचे क्षेत्रात येणा-या वाडा तालुक्यातील ११४ गावाचा समावेश आहे तर मोखाडा तालुक्यातील १८ गावाचा समावेश आहे. ह्या यादीत मुददा क्रमांक ५ मधील नमूद केलेल्या यादीमधील सदर अधिसूचनेत वाडा तालुक्यातील मौज हरसोळे,वाडा,देसई, परळी या गावाचा समावेश होत आहे सदर वाडा व मोखाडा तालुक्यातील समावेश केलेल्या गावाचा माहिती सोबतचे परिशिष्ट क्रमांक - १० मध्ये नमूद करण्यात येत आहे.

तसेच केंद्रशासनाचे वन, पर्यावरण व जलवायु परिवर्तन मंत्रालय नवी दिल्ली यांचेकडील अधिसूचना क्रमांक का.आ.२५६६ (अ) दिनांक १० ऑगस्ट २०१७ अन्वये तानसा अभयारण्यालगतचे क्षेत्राचे

परिसंवेदनशिल (Eco Sensitive Zone) क्षेत्राचे प्रारूप अधिसूचना जारी करण्यात आलेली आहे. यामध्ये वाडा तालुक्यातील ६२ गावाचा समावेश आहे तर मोखाडा तालुक्यातील २१ गावाचा समावेश आहे. ह्या यादीत मुददा क्रमांक ५ मधील नमूद केलेल्या यादीमधील सदर अधिसूचनेत वाडा तालुक्यातील मौजे हरसोळे, परळी या गावाचा समावेश होत आहे मात्र वाडा तालुक्यातील मौजे वाडा, देसई गावाचा अधिसूचनेत समावेश होत नाही. यात वाडा व मोखाडा तालुक्यातील समावेश केलेल्या गावाचा माहिती सोबतचे परिशिष्ट क्रमांक - ११ मध्ये नमूद करण्यात येत आहे.

तानसा वन्यजीव अभयारण्याचे (Eco Sensitive zone) क्षेत्र व त्यांच्या हद्दी या स्थळसापेक्ष वेगवेगळ्या असून, त्यांची अंतरे अभयारण्यापासून वेगवेगळी आहेत. परिणामी, 'फटाक्यांची' विक्री करणे अथवा 'साठवणूक' करणे या बाबी पर्यावरण (संरक्षण) अधिनियम १९८६ अन्वये (Eco Sensitive zone) प्रतिबंधित केलेल्या आहेत. त्यामुळे तानसा वन्यजीव अभयारण्याचे (Eco Sensitive zone) हे क्षेत्र निश्चित झाल्यामुळे त्या क्षेत्रास व अभयारण्याच्या प्रतिबंधित क्षेत्रात 'फटाक्यांची' विक्री करणे अथवा 'साठवणूक' करणे या बाबीस पर्यावरण (संरक्षण) अधिनियम १९८६ व वन्यजीव संरक्षण अधिनियम १९७२ मधील तरतुदी विचारात घेता अशा विविध बाबीस पुर्णपणे प्रतिबंध केलेला आहे.

वाडा तालुक्यात मौजे वाडा, मौजे हरसोळे, मौजे देसई, मौजे बालिवली या गावात आजमितीस चालू असलेले फटाका विक्रते यांचे दुकाने व फटाका साठवणूक करणेचे ठिकाणाचे क्षेत्र हे परिसंवेदनशिल क्षेत्रात (Eco Sensitive zone) मध्ये येत आहे. अशा ठिकाणी फटाके विक्री करणे त्याची साठवणूक करणे या बाबी पर्यावरण (संरक्षण) अधिनियम १९८६ अन्वये प्रतिबंध केलेला असून अशा बाबीस मनाई केलेली आहे.

त्यामुळे श्री. निलेश सुरेश चव्हाण, रा. वाडा यांनी मा. राष्ट्रीय हरित लवाद, नवी दिल्ली यांचेकडील दाखल केलेल्या अर्ज क्रमांक २४९/२०२० मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे मौजे बालिवली येथील फटाका विक्री दुकाने व साठवणूक वगळता इतर ठिकाणी म्हणजेच देसईनाका, हरसोळे येथील फटाका विक्री दुकाने यांचे परवाने रद्द करणेबाबत घेतलेले आक्षेप योग्य असून, उक्त अधिनियमांच्या सुसंगत ठरत आहे.

पश्चिम घाट संवेदनशिल क्षेत्राबाबतचे केंद्रशासनाचे वन, पर्यावरण व जलवायु परिवर्तन मंत्रालय नवी दिल्ली यांचेकडील अधिसूचना क्रमांक का.आ.५३३५ (अ) दिनांक ०३ ऑक्टोबर २०१८ अन्वये जारी करण्यात आलेली अधिसूचना तसेच केंद्रशासनाचे वन, पर्यावरण व जलवायु परिवर्तन मंत्रालय नवी दिल्ली यांचेकडील अधिसूचना क्रमांक का.आ.२५६६ (अ) दिनांक १० ऑगस्ट २०१७ मधील जारी केलेले अधिसूचनेत तसेच सदस्य सचिव, तथा उपवनसंरक्षक शहापूर यांनी विहित मार्गाने तानसा अभयारण्यालगतचे संवेदनशिल क्षेत्राचे प्रारूप अधिसूचनाचे प्रस्तावात नमूद करण्यात आलेले गावे व त्यातील क्षेत्र हे परिसंवेदनशिल क्षेत्र (Eco Sensitive zone) असणार आहे. त्यानुसार प्रस्तूत नमूद अधिसूचनेत नमूद करण्यात आलेल्या प्रतिबंधित उपक्रम प्रतिबंधित उपक्रम (Prohibited Activities), पर्यावरण (संरक्षण) अधिनियम १९८६ मधील तरतुदी नुसार प्रतिबंधित बाबी व परिसंवेदनशिल क्षेत्राचे (Eco Sensitive zone) ठिकाणी फटाके विक्री व साठवणूक करणे यास उक्त अधिनियमान्वये निर्बंध राहणार आहेत.

सदरच्या संपूर्ण प्रकरणात पश्चिमघाट मधील व तानसा अभयारण्यालगतचे परिसंवेदनशिल क्षेत्र तसेच पर्यावरण (संरक्षण) अधिनियम १९८६ च्या तरतुदी विचारात घेण्यात आलेल्या आहेत. तथापि या प्रकरणी केंद्रशासनाचे उद्योग व व्यापार मंत्रालय नवी दिल्ली यांचेकडील अधिसूचना क्रमांक GSR -९०७ (ई) दिनांक २९/१२/२००८ अन्वये जारी करण्यात आलेले स्फोटक नियम २००८ मधील तरतुदी सुद्धा विचारात घेणे आवश्यक आहेत.

प्रस्तूत प्रकरणाचे राष्ट्रीय हरित लवाद पुणे यांचे कडील न्यायालयीन प्रकरणातील उपस्थित केलेल्या मुद्द्यांवर वरीलप्रमाणे अभिप्राय देण्यात येत आहे. तरी सदर प्रकरणात पर्यावरण (संरक्षण) अधिनियम १९८६, भारतीय वन अधिनियम १९२७ व वन्यजीव (संरक्षण) अधिनियम १९७२ तसेच इतर लागू असलेल्या अधिनियम, नियमावली व उप नियम मधील तरतुदी विचारात घेऊन आपले स्तरावरून जरूरी कार्यवाही होणेस विनंती आहे.

सोबत उपरोक्त विषयाचे अनुषंगाने परिशिष्टाचे पान क्रमांक १ ते ३० एकूण ३० अवलोकनार्थ जोडण्यात आलेली आहेत.

सहपत्र- वरीलप्रमाणे

(एच. जी. धुमाळ)

उप वनसंरक्षक

जव्हार वन विभाग जव्हार
जि. पालघर

२५५५ (१)

परिशिष्ट-०१

केंद्रशासनाचे वन, पर्यावरण व जलवायु परिवर्तन मंत्रालय नवी दिल्ली यांचेकडील अधिसूचना क्रमांक का.आ.५१३५ (अ) दिनांक ०३ ऑक्टोबर २०१८ अन्वये पश्चिम घाट संवेदनशिल क्षेत्राबाबतचे अधिसूचना यात वाडा व मोखाडा तालुक्यातील समावेश केलेल्या गावाचा यादी.

अ.क्र.	तालुका	गावाचे नाव मराठी भाषेत	गावाचे नाव इंग्रजी भाषेत	शेरा
१	मोखाडा Mokhada	आसे	Ase	
२	मोखाडा Mokhada	धामणी	Dhamani	
३	मोखाडा Mokhada	दांडवळ	Dandwal	
४	मोखाडा Mokhada	खोच	Khoch	
५	मोखाडा Mokhada	धोडमा-याची मेट	Dhondmaryachimet	
६	मोखाडा Mokhada	डोल्हारे	Dolhare	
७	मोखाडा Mokhada	सयादे	Sayade	
८	मोखाडा Mokhada	कुर्लोद	Kurlod	
९	मोखाडा Mokhada	नाशेरा	Nashera	
१०	मोखाडा Mokhada	बोटोशी	Botoshi	
११	मोखाडा Mokhada	केवनाळे	Kevnale	
१२	मोखाडा Mokhada	गोमघर	Gomghar	
१३	मोखाडा Mokhada	सुर्यमाळ	Suryamal	
१४	मोखाडा Mokhada	पाचघर	Pachghar	
१५	मोखाडा Mokhada	वासिंद	Vashind	
१६	मोखाडा Mokhada	वाकडपाडा	Vakadpada	
१७	मोखाडा Mokhada	किनिस्ते	Kiniste	
१८	मोखाडा Mokhada	आमले	Amale	
१९	मोखाडा Mokhada	कोचाले	Kochale	
२०	मोखाडा Mokhada	काष्टी	Kashti	
२१	मोखाडा Mokhada	सावर्डे	Sawarde	
१	वाडा Wada	आखाडा	Akhada	
२	वाडा Wada	वि-हे	Virhe	
३	वाडा Wada	उज्जैनी	Ujjaini	
४	वाडा Wada	पिंजाळ	Pinjal	
५	वाडा Wada	दामोण	Dhabhon	
६	वाडा Wada	पाचघर	Pachghar	
७	वाडा Wada	सातरोंडे	Satronde	
८	वाडा Wada	शिलोत्तर	Shilittar	
९	वाडा Wada	पिक	Pik	
१०	वाडा Wada	मांडवा	Mandava	
११	वाडा Wada	खोडदे	Khodade	
१२	वाडा Wada	ओगादा	Ogada	
१३	वाडा Wada	परळी	Parli	
१४	वाडा Wada	दहिवली कुंभिस्ते	Dahivali-Kumbhiste	
१५	वाडा Wada	आमगाव	Amgaon	
१६	वाडा Wada	कुनदळ	Kumdal	
१७	वाडा Wada	अंभई	Ambhai	
१८	वाडा Wada	तीळमाळ	Tilmal	
१९	वाडा Wada	करंजपाडा	Karanjpada	
२०	वाडा Wada	देवळी	Devali	

२१	वाडा Wada	कोलीमसरोवर	Kolimsarovar
२२	वाडा Wada	पोशेरी	Posheri
२३	वाडा Wada	शेले	Shele
२४	वाडा Wada	गुहीर	Guhir
२५	वाडा Wada	हरसोळे	Harsole
२६	वाडा Wada	कंचाड	Kanchad
२७	वाडा Wada	धापड	Dhapad
२८	वाडा Wada	वाघोटे	Vaghote
२९	वाडा Wada	धाधरे	Dhadhare
३०	वाडा Wada	बालीवली	Balivali
३१	वाडा Wada	गालतरे	Galtare
३२	वाडा Wada	वावेघर	Vaveghar
३३	वाडा Wada	नाणे	Nane
३४	वाडा Wada	सांगे	Sange
३५	वाडा Wada	कळंबे	Kalmbhe
३६	वाडा Wada	सोनाळे खुर्द	Sonale Kuard
३७	वाडा Wada	निशेत	Nishet
३८	वाडा Wada	पिंपरोळी	Pimproli
३९	वाडा Wada	मोज	Moj
४०	वाडा Wada	बिलघर	Bilghar
४१	वाडा Wada	तुसे	Tuse
४२	वाडा Wada	वरई बुद्रुक	Varai Budruk
४३	वाडा Wada	सोनाळे बुद्रुक	Sonale Budruk
४४	वाडा Wada	वरई खुर्द	Varai Khurd
४५	वाडा Wada	आंवढे	Avandhe
४६	वाडा Wada	चिखले	Chikhale
४७	वाडा Wada	सावरखांड	Savarkhand
४८	वाडा Wada	असनस	Asnas
४९	वाडा Wada	आंबीटघर	Abhitghar
५०	वाडा Wada	गौरापुर	Gaurapur
५१	वाडा Wada	गोळेघर	Goleghar
५२	वाडा Wada	कळभई	Kalmabhai
५३	वाडा Wada	देवघर	Devghar
५४	वाडा Wada	देवगाव	Devgaon
५५	वाडा Wada	अंबरभुई	Ambarbhui
५६	वाडा Wada	बुधावली	Bhudhavali
५७	वाडा Wada	बिलावली	Bilavali
५८	वाडा Wada	काटी	Kati
५९	वाडा Wada	गुंज	Gunj
६०	वाडा Wada	खैरे-आंबीवली	Khaire Ambavali
६१	वाडा Wada	वरनोळ	Varnol
६२	वाडा Wada	डोंगस्ते	Dongaste

मोखाडा तालुका :- समाविष्ट गावे संख्या - २१

वाडा तालुका :- समाविष्ट गावे संख्या - ६२

परिशिष्ट-०२

केंद्रशासनाचे वन, पर्यावरण व जलवायु परिवर्तन मंत्रालय नवी दिल्ली यांचेकडील क्रमांक का.आ.२५६६ (अ) दिनांक १० ऑगस्ट २०१७ अन्वये तानसा अभयारण्यालगतचे क्षेत्राचे परिसंवेदनशिल (Eco Sensitive Zone) क्षेत्राबाबतचे अधिसूचना यात वाडा व मोखाडा तालुक्यातील समावेश केलेल्या गावाचा यादी.

अ.क्र.	तालुका	गावाचे नाव मराठी भाषेत	गावाचे नाव इंग्रजी भाषेत	शेरा
१	मोखाडा Mokhada	काष्टी	Kashti	
२	मोखाडा Mokhada	कोचाले	Kochale	
३	मोखाडा Mokhada	किनिस्ते	Kiniste	
४	मोखाडा Mokhada	उधळे	Udhale	
५	मोखाडा Mokhada	सावडे	Sawarde	
६	मोखाडा Mokhada	वासिंद	Vashind	
७	मोखाडा Mokhada	गोमघर	Gomghar	
८	मोखाडा Mokhada	सूर्यमाळ	Suryamal	
९	मोखाडा Mokhada	बोटोशी	Botoshi	
१०	मोखाडा Mokhada	कुर्लोद	Kurlod	
१	वाडा Wada	खुपरी	Khupari	
२	वाडा Wada	लखनापूर	Lakhmapur	
३	वाडा Wada	नेहरोली	Nehroli	
४	वाडा Wada	उसर	Usar	
५	वाडा Wada	कुडुस	Kudus	
६	वाडा Wada	कुयलु	Kuyalu	
७	वाडा Wada	चेंदावली	Chendavali	
८	वाडा Wada	आंबिटघर	Abhitghar	
९	वाडा Wada	कांबारे	Kambhare	
१०	वाडा Wada	गोळेघर	Goleghar	
११	वाडा Wada	चिखले	Chikhale	
१२	वाडा Wada	कोने	Kone	
१३	वाडा Wada	खरीवली तर्फे पोलबारे	Kharivali Trafe Polbare	
१४	वाडा Wada	हरसोळे	Harsole	
१५	वाडा Wada	तुसे	Tuse	
१६	वाडा Wada	विलकोस	Vilkos	
१७	वाडा Wada	पिंपरोली	Pimproli	
१८	वाडा Wada	वरई खुर्द	Varai Khurd	
१९	वाडा Wada	वरई बुदुर्क	Varai Bhudurk	
२०	वाडा Wada	बिलघर	Bilghar	
२१	वाडा Wada	देवगाव	Devgaon	
२२	वाडा Wada	कासघर	Kasghar	
२३	वाडा Wada	सोनशिव	Sonshiv	
२४	वाडा Wada	मांडवा	Mandava	
२५	वाडा Wada	मोज	Moj	
२६	वाडा Wada	सावरखांड	Savarkhand	
२७	वाडा Wada	सापरोडे	Sapronde	
२८	वाडा Wada	बावली	Bavli	
२९	वाडा Wada	शिरसाड	Shirsad	
३०	वाडा Wada	डाहे	Dahe	
३१	वाडा Wada	तीळगाव	Tilgaon	

३२	वाडा Wada	गाळे	Gale
३३	वाडा Wada	सारशी	Sarshi
३४	वाडा Wada	तिळसे	Tilse
३५	वाडा Wada	सोनाळे ब्रुद्रुक	Sonale Budruk
३६	वाडा Wada	सोनाळे खुर्द	Sonale Kuard
३७	वाडा Wada	कोलीमसरोवर	Kolimsarovar
३८	वाडा Wada	शेला	Shela
३९	वाडा Wada	धापड	Dhapad
४०	वाडा Wada	दहिवली-कुम्भिस्ते	Dahivali-Kumbhiste
४१	वाडा Wada	मानिवली	Manivali
४२	वाडा Wada	कळभे	Kalmabhe
४३	वाडा Wada	केवनाळे	Kevnale
४४	वाडा Wada	आखाडा	Akhada
४५	वाडा Wada	वडवली	Valvali
४६	वाडा Wada	उज्जैनी	Ujjaini
४७	वाडा Wada	वि-हे	Virhe
४८	वाडा Wada	पिंजाळ	Pinjal
४९	वाडा Wada	मांग्रोल	Mangrol
५०	वाडा Wada	ढाढरा	Dhadhara
५१	वाडा Wada	निशेत	Nishet
५२	वाडा Wada	गारगाव	Gargaon
५३	वाडा Wada	पिक	Pik
५४	वाडा Wada	परळी	Parli
५५	वाडा Wada	शिलोत्तर	Shilottar
५६	वाडा Wada	वरसाळे	Varsale
५७	वाडा Wada	पास्तो	Paste
५८	वाडा Wada	सासने	Sasne

मोख्राडा तालुका :- समाविष्ट गावे संख्या - १०

वाडा तालुका :- समाविष्ट गावे संख्या - ५८

परिशिष्ट-०३

प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन्यजीव) म.रा.नागपूर यांनी त्यांचेकडील पत्र क्रमांक कक्ष २३(२)/सर्व्हे प्र.क्र.-४३/६९३ दिनांक २४/०५/२०१८ अन्वये तानसा अभयारण्य Eco Sensitive Zone निर्माण करण्याबाबतचे प्रस्तावामध्ये दुरुस्ती करून उपवनसंरक्षक शहापुर यांनी त्यांचे जा.क्र. ब-९/मोजणी/६७२ दिनांक ०७/०७/२०१८ अन्वये तानसा अभयारण्यालगतचे क्षेत्राचे परिसंवेदनशिल (Eco Sensitive Zone) क्षेत्राचे प्रारूप अधिसूचनेमध्ये यात वाडा व मोखाडा तालुक्यातील समावेश केलेल्या गावाचा यादी.

अ.क्र.	तालुका	गावाचे नाव मराठी भाषेत	गावाचे नाव इंग्रजी भाषेत	शेरा
१	मोखाडा Mokhada	काष्टी	Kashti	
२	मोखाडा Mokhada	सावर्डे	Sawarde	
३	मोखाडा Mokhada	वासिंद	Vashind	
४	मोखाडा Mokhada	गोमघर/दुधगाव	Gomghar/Dudhagaon	
५	मोखाडा Mokhada	सुर्यमाल	Suryamal	
६	मोखाडा Mokhada	केवनाळे	Kevnale	
७	मोखाडा Mokhada	आमले	Amale	
८	मोखाडा Mokhada	कुर्लोद	Kurlod	
९	मोखाडा Mokhada	बोटोशी	Botoshi	
१०	मोखाडा Mokhada	उधळे	Udhale	
११	मोखाडा Mokhada	किनिस्ते	Kiniste	
१२	मोखाडा Mokhada	कोचाळे	Kochale	
१	वाडा Wada	चेंदावली	Chendavali	
२	वाडा Wada	कांबारे	Kambhare	
३	वाडा Wada	गोळेघर	Goleghar	
४	वाडा Wada	कापरी	Kapari	
५	वाडा Wada	बालिवली	Balivali	
६	वाडा Wada	कळभोली	Kalmboli	
७	वाडा Wada	विलकोस	Vilkos	
८	वाडा Wada	पिंपरोली	Pimproli	
९	वाडा Wada	वरई खुर्द	Varai Khurd	
१०	वाडा Wada	वरई बुद्रुक	Varai Bhudurk	
११	वाडा Wada	बिलघर	Bilghar	
१२	वाडा Wada	कासघर	Kasghar	
१३	वाडा Wada	सोनशिव	Sonshiv	
१४	वाडा Wada	मांडवा	Mandava	
१५	वाडा Wada	मोज	Moj	
१६	वाडा Wada	सावरखांड	Savarkhand	
१७	वाडा Wada	शिरसाड	Shirsad	
१८	वाडा Wada	तिलसे	Tilse	
१९	वाडा Wada	ढाढरा	Dhadhara	
२०	वाडा Wada	निशेत	Nishet	
२१	वाडा Wada	सोनाळे बुद्रुक	Sonale Budruk	
२२	वाडा Wada	सोनाळे खुर्द	Sonale Kuard	
२३	वाडा Wada	कोलीमसरोवर	Kolimsarovar	
२४	वाडा Wada	शेला	Shela	
२५	वाडा Wada	धापड	Dhapad	
२६	वाडा Wada	घडवली तर्फे सोनाळे	Vadvali Trafe Sonale	
२७	वाडा Wada	कळंबे	Kalambhe	
२८	वाडा Wada	आखाडा	Akhada	

२९	वाडा Wada	वडवली	Valvali
३०	वाडा Wada	उज्जैनी	Ujjaini
३१	वाडा Wada	वि-हे	Virhe
३२	वाडा Wada	परळी	Parli
३३	वाडा Wada	पाचघर	Pachghar
३४	वाडा Wada	ओगदा	Ogada
३५	वाडा Wada	खोडदा	Khodada
३६	वाडा Wada	तिळमाल	Tilmal
३७	वाडा Wada	जाळे	Jale
३८	वाडा Wada	कुकुलु	Kuyalu
३९	वाडा Wada	आबिटघर	Abhitghar
४०	वाडा Wada	बावली	Bavali
४१	वाडा Wada	उसर	Usar
४२	वाडा Wada	सापरोंडे	Sapronde
४३	वाडा Wada	कुडुस	Kudus
४४	वाडा Wada	खरीवली तर्फे पोलबारे	Kharivali Trafe Polbare
४५	वाडा Wada	खुपरी	Khupari
४६	वाडा Wada	लखमापूर	Lakhmapur
४७	वाडा Wada	नेहरोली	Nehroli
४८	वाडा Wada	चिखले	Chikhale
४९	वाडा Wada	विजापूर/कोना	Vijapur/Kona
५०	वाडा Wada	सारशी	Sarshi
५१	वाडा Wada	तुसे	Tuse
५२	वाडा Wada	पेठरांजणी	Pethrajani
५३	वाडा Wada	वाडा	Wada
५४	वाडा Wada	गाळे	Gale
५५	वाडा Wada	हरसोळे	Harsole
५६	वाडा Wada	डाहे	Dahe
५७	वाडा Wada	दहिवली-कुंभिस्ते	Dahivali-Kumbhiste
५८	वाडा Wada	मानिवली	Manivali
५९	वाडा Wada	सासने	Sasne
६०	वाडा Wada	पास्ते	Paste
६१	वाडा Wada	सासने	Sasne
६२	वाडा Wada	पिक	Pik
६३	वाडा Wada	शिलोत्तर	Shilottar
६४	वाडा Wada	गारगाव	Gargaon
६५	वाडा Wada	वरसाळे	Varsale
६६	वाडा Wada	मांग्रोल	Mangrol
६७	वाडा Wada	पिंजाळ	Pinjal

मोखाडा तालुका :- समाविष्ट गावे संख्या - १२

वाडा तालुका :- समाविष्ट गावे संख्या - ६७

283 (8)

परिशिष्ट-०४

केंद्रशासनाचे वन, पर्यावरण व जलवायु परिवर्तन मंत्रालय नवी दिल्ली यांचेकडील क्रमांक का.आ.२५६६ (अ) दिनांक १० ऑगस्ट २०१७ अन्वये तानसा अभयारण्यालगतचे क्षेत्राचे परिसंवेदनशिल (Eco Sensitive Zone) क्षेत्राबाबतचे अधिसूचना प्रतिबंधित केलेले बाबीची माहिती

List of activities prohibited or to be regulated within the Eco-sensitive Zone.- All activities in the Eco sensitive Zone shall be governed by the provisions of the Environment (Protection) Act, 1986 (29 of 1986), and the rules made there under and be regulated in the manner specified in the Table below, namely:-

TABLE		
S.No.	Activity	Remarks
(1)	(2)	(3)
Prohibited Activities		
1.	Commercial Mining, stone quarrying and crushing units.	(a) All New and existing (minor and major minerals), stone quarrying and crushing units are prohibited with immediate effect except for meeting the domestic needs of bona fide local residents including doffing of earth for construction or repair of houses and for manufacture of country tiles or bricks for housing and for other activities. (b) The mining operations shall be carried out in accordance with the order of the Hon'ble Supreme Court dated 04 th August, 2006 in the matter of T.N. Godavarman Thirumulpad Vs. UOI in W.P.(C) No.202 of 1995 and dated 21 st April, 2014 in the matter of Goa Foundation Vs. UOI in W.P.(C) No.435 of 2012.
2	Setting of industries causing pollution (Water, Air, Soil, Noise, etc.).	No new industries and expansion of existing polluting industries in the Eco-sensitive zone shall be permitted. Only non-polluting industries shall be allowed within ESZ as per classification of Industries in the Guidelines issued by Central Pollution Control Board in February 2016, unless so specified in this notification. In addition, non-polluting cottage industries shall be promoted.
3	Establishment of major hydroelectric projects,	Prohibited (except as otherwise provided) as per applicable laws.
4	Use or production or processing of any hazardous substances.	Prohibited (except as otherwise provided) as per applicable laws.
5	Discharge of untreated effluents in natural water bodies or land area.	Prohibited (except as otherwise provided) as per applicable laws.
6	Establishment of solid waste disposal site and common incineration facility for solid and bio medical Waste	No new solid waste disposal site and waste treatment /processing facility of solid waste is permitted within Eco Sensitive Zone. Further installation of common or individual incineration facility for treatment of any form of solid waste generated from industrial process and health establishment /hospitals etc. is Prohibited.
7	Establishment of large-scale commercial livestock and poultry farms by firms, corporate, companies.	Prohibited (except as otherwise provided) as per applicable laws except for meeting local needs.
8	Setting up of saw mills.	No new or expansion of any existing saw mills shall be permitted within the Eco-sensitive Zone.
9	Setting up of brick Kilns	Prohibited (except as otherwise provided) as per applicable laws.
10	Use of polythene bags	Prohibited under applicable laws.
Regulated Activities		
11	Commercial establishment of hotels and resorts.	No new commercial hotels and resorts shall be permitted within one kilometer of the boundary of the Protected Area or upto the extent of Eco-sensitive Zone, whichever is nearer, except for small temporary structures for Eco-tourism activities; Provided that, beyond one kilometer from the

		boundary of the protected Area or upto the extent of Eco-sensitive zone whichever is nearer all new tourist activities or expansion of existing activities shall be in conformity with the Tourism Master Plan and guidelines as applicable.
12	Construction activities	<p>(a) No New commercial construction of any kind shall be permitted within one Kilometre from the boundary of the Protected Area or upto extent of the Eco-sensitive Zone whichever is nearer:</p> <p>Provided that, local people shall be permitted to undertake construction in their land for their use including the activities listed in sub paragraph (1) of paragraph 6 as per fuinding byelawa to meet the residential needs of the local residents such as:</p> <p>(i) Widerning and strengthening of existing road and citic amenities;</p> <p>(ii) Construction and renovation of infrastructure and civic amenities;</p> <p>(iii) Cottage industries including village industries; convenience stores & local imentities supporting eco-tourism including home stays; and</p> <p>(iv) Promoted activities listed in this Notification.</p> <p>(b) Provided further that the construction activity related to small scale industries termed as White Category, not causing pollution shall be regulated and kept at the minimum, with the prior permission from the competent authority as per applicable rules and regulation, if any.</p> <p>(c) Provided also that beyond one kilometer it shall be regulated as per the Zonal Master Plan.</p>
13	Small scale non polluting industries.	Non polluting industries termed as White Category as per classification of industries issued by the Central Pollution Control Board in February 2016 and non-hazardous, small-scale and service industry, agriculture, floriculture or agro-based industry producing products from indigenous materials from the Eco-sensitive Zone shall be permitted by the compentent Authority.
14	Felling of Trees	<p>(a) There shall be no felling of trees on the forest or Government or revenues or private lands without prior permission of the competent authority in the State Government.</p> <p>(b) The felling of trees shall be regulated in accordance with the provisions of the concerned Central or State Act and the rules made thereunder.</p>
15	Collection of Forest produce or Non-Timber Forest Produce (NTFP).	Regulated under applicable laws.
16	Erection of electrical and communication towers and laying of cables and other infrastructures	Regulated under applicable laws Underground cabling may be promoted.
17	Infrastructure including civic amenities	Shall be done with mitigation measures, as per applicable laws, rules and regulation and available guidelines.
18.	Widening and strengthing of existing roads and construction of new roads.	Shall be done with mitigation measures, as per applicable laws, rules and regulation and available guidelines.
19	Protection of Hill Slopes and river banks	Regulated under applicable laws.
20	Movement of vehicular traffic at night.	Regulated for commercial purpose under applicable laws.
21	Under taking other activities related to rourism like ofver flying the ESZ area by not air ballon, helicopter, drones, Microlites, etc.	Regulated under applicable laws.
22	Ongoing agriculture and horticulture practices by local communities along with dairy farming, aquaculture and fisheries.	Permitted under applicable laws for use of locals. Fishing practices may be permitted as recommended by committee headed by District Collector / District Level Biodiversity Management Committee. Priority may be given to local villages.

2019
L
y

23	Discharge of treated waste water/effluents in natural water bodies or land area.	The discharge of treated waste water/effluents shall be avoided to enter into the water bodies. Efforts to be made for recycle and reuse of treated waste water. Otherwise the discharge of treated waste water/effluent shall be regulated as per applicable laws.
24	Commercial extraction of surface and ground water	a) The extraction of surface water and ground water shall be permitted only for bona fide agricultural use and domestic consumption of the occupier of the land. b) Extraction of surface water and ground water for industrial or commercial use including the amount that can be extracted, shall require prior written permission from the concerned regulatory authority. c) No sale of surface water or ground water shall be permitted.
25	Open Well, Bore Well etc, for agriculture or other usage.	Regulated and the activity should be strictly monitored by the appropriate authority.
26	Solid Waste Management.	Regulated under applicable laws.
27	Introduction of Exotic species.	Regulated under applicable laws.
28	Eco-tourism activities	Regulated under applicable laws.
29	Vehicular Emissions	Regulated under applicable laws.
30	Commercial use of firewood.	Regulated under applicable laws.
Promoted Activities		
31	Rain water harvesting	Shall be actively promoted.
32	Organic farming.	Shall be actively promoted.
33	Adoption of green technology for all activities	Shall be actively promoted.
34	Cottage industries including village artisans, etc.	Shall be actively promoted.
35	Use of renewable energy and clean fuels.	Bio gas, solar light, CNG, LPG etc. to be actively promoted.
36	Agro-Forestry.	Shall be actively promoted.
37	Use of eco-friendly transport.	Shall be actively promoted.
38	Skill Development.	Shall be actively promoted.
39	Restoration of Degraded Land/ Forests/ Habitat.	Shall be actively promoted.
40	Environmental Awareness.	Shall be actively promoted.

पारिशिष्ट-०५

केंद्रशासनाचे वन, पर्यावरण व जलवायु परिवर्तन मंत्रालय नवी दिल्ली यांचेकडील क्रमांक का.आ.२५६६ (अ) दिनांक १० ऑगस्ट २०१७ अन्वये तानसा अभयारण्यालगतचे क्षेत्राचे परिसंवेदनशिल (Eco Sensitive Zone) क्षेत्राबाबतचे अधिसूचना यात वाडा व मोखाडा तालुक्यातील समावेश केलेल्या गावाचा यादी.

अ.क्र.	तालुका	गावाचे नाव मराठी भाषेत	गावाचे नाव इंग्रजी भाषेत	शेरा
१	मोखाडा Mokhada	काष्टी	Kashti	
२	मोखाडा Mokhada	कोचाले	Kochale	
३	मोखाडा Mokhada	किनिस्ते	Kiniste	
४	मोखाडा Mokhada	उधले	Udhale	
५	मोखाडा Mokhada	सावर्डे	Sawarde	
६	मोखाडा Mokhada	वासिंद	Vashind	
७	मोखाडा Mokhada	गोमघर	Gomghar	
८	मोखाडा Mokhada	सुर्यमाल	Suryamal	
९	मोखाडा Mokhada	बोटेाशी	Botoshi	
१०	मोखाडा Mokhada	कुर्लोद	Kurlod	
१	वाडा Wada	खुपरी	Khupari	
२	वाडा Wada	लखमापूर	Lakhmapur	
३	वाडा Wada	नेहरोली	Nehroli	
४	वाडा Wada	उसर	Usar	
५	वाडा Wada	कुडुस	Kudus	
६	वाडा Wada	कुकुलु	Kuyalu	
७	वाडा Wada	चेंदावली	Chendavali	
८	वाडा Wada	आबिठघर	Abhitghar	
९	वाडा Wada	कांबारे	Kambhare	
१०	वाडा Wada	गोळेघर	Goleghar	
११	वाडा Wada	चिखले	Chikhale	
१२	वाडा Wada	कोने	Kone	
१३	वाडा Wada	खरीवली तर्फे पोलबारे	Kharivali Trafe Polbare	
१४	वाडा Wada	हरसोळे	Harsole	
१५	वाडा Wada	तुसे	Tuse	
१६	वाडा Wada	बिलकोस	Vilkos	
१७	वाडा Wada	पिंपरोली	Pimproli	
१८	वाडा Wada	वरई खुर्द	Varai Khurd	
१९	वाडा Wada	वरई बुधुक	Varai Bhudurk	
२०	वाडा Wada	बिलघर	Bilghar	
२१	वाडा Wada	देवगाव	Devgaon	
२२	वाडा Wada	कासघर	Kasghar	
२३	वाडा Wada	सोनशिव	Sonshiv	
२४	वाडा Wada	मांडवा	Mandava	
२५	वाडा Wada	मोज	Moj	
२६	वाडा Wada	सावरखांड	Savarkhand	
२७	वाडा Wada	सापरोंडे	Sapronde	
२८	वाडा Wada	बावली	Bavli	
२९	वाडा Wada	शिरसाड	Shirsad	
३०	वाडा Wada	डाहे	Dahe	
३१	वाडा Wada	तीळगाव	Tilgaon	
३२	वाडा Wada	गाळे	Gale	

३३	वाडा Wada	सारशी	Sarshi
३४	वाडा Wada	तिळसे	Tilse
३५	वाडा Wada	सोनाळे बुद्रुक	Sonale Budruk
३६	वाडा Wada	सोनाळे खुर्द	Sonale Kuard
३७	वाडा Wada	कोलीमसरोवर	Kolimsarovar
३८	वाडा Wada	शेला	Shela
३९	वाडा Wada	धापड	Dhapad
४०	वाडा Wada	दहिवली-कुंभिस्ते	Dahivali-Kumbhiste
४१	वाडा Wada	मानिवली	Manivali
४२	वाडा Wada	कळंबे	Kalmabhe
४३	वाडा Wada	केवनाळे	Kevnale
४४	वाडा Wada	आखाडा	Akhada
४५	वाडा Wada	वडवली	Valvalli
४६	वाडा Wada	उज्जैनी	Ujjaini
४७	वाडा Wada	वि-हे	Virhe
४८	वाडा Wada	पिंजाळ	Pinjal
४९	वाडा Wada	मांग्रोल	Mangrol
५०	वाडा Wada	ढाढरा	Dhadhara
५१	वाडा Wada	निशेत	Nishet
५२	वाडा Wada	गारगाव	Gargaon
५३	वाडा Wada	पिक	Pik
५४	वाडा Wada	परळी	Parli
५५	वाडा Wada	शिलोत्तर	Shilottar
५६	वाडा Wada	वरसाळे	Varsale
५७	वाडा Wada	पास्ते	Paste
५८	वाडा Wada	सासने	Sasne

मोखाडा तालुका :- समाविष्ट गावे संख्या - १०

वाडा तालुका :- समाविष्ट गावे संख्या - ५८

परिशिष्ट-०६

प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन्यजीव) म.रा.नागपूर यांनी त्यांचेकडील पत्र क्रमांक कक्ष २३(२)/सर्वे प्र.क्र.-४३/६९३ दिनांक २४/०५/२०१८ अन्वये तानसा अभयारण्य Eco Sensitive Zone निर्माण करण्याबाबतचे प्रस्तावामध्ये दुरुस्ती करून उपवनसंरक्षक शहापुर यांनी त्यांचे जा.क्र. ब-९/मोजणी/६७२ दिनांक ०७/०७/२०१८ अन्वये तानसा अभयारण्यालगतचे क्षेत्राचे परिसंवेदनशिल (Eco Sensitive Zone) क्षेत्राचे प्रारूप अधिसूचनेमध्ये यात वाडा व मोखाडा तालुक्यातील समावेश केलेल्या गावाचा यादी.

अ.क्र.	तालुका	गावाचे नाव मराठी भाषेत	गावाचे नाव इंग्रजी भाषेत	शेरा
१	मोखाडा Mokhada	काष्टी	Kashti	
२	मोखाडा Mokhada	सावर्डे	Sawarde	
३	मोखाडा Mokhada	वासिंद	Vashind	
४	मोखाडा Mokhada	गोमघर/दुधगाव	Gomghar/Dudhagaon	
५	मोखाडा Mokhada	सुर्यमाल	Suryamal	
६	मोखाडा Mokhada	केवनाळे	Kevnale	
७	मोखाडा Mokhada	आमले	Amale	
८	मोखाडा Mokhada	कुलौद	Kurlod	
९	मोखाडा Mokhada	बोटोशी	Botoshi	
१०	मोखाडा Mokhada	उधळे	Udhale	
११	मोखाडा Mokhada	किनिस्ते	Kiniste	
१२	मोखाडा Mokhada	कोचाळे	Kochale	
१	वाडा Wada	चेंदावली	Chendavali	
२	वाडा Wada	कांबारे	Kambhare	
३	वाडा Wada	गोलेघर	Goleghar	
४	वाडा Wada	कापरी	Kapari	
५	वाडा Wada	बालिवली	Balivali	
६	वाडा Wada	कळभोली	Kalmboli	
७	वाडा Wada	विलकोस	Vilkos	
८	वाडा Wada	पिंपरोली	Pimproli	
९	वाडा Wada	वरई खुर्द	Varai Khurd	
१०	वाडा Wada	वरई बुद्रुक	Varai Bhudruk	
११	वाडा Wada	बिलघर	Bilghar	
१२	वाडा Wada	कासघर	Kasghar	
१३	वाडा Wada	सोनशिव	Sonshiv	
१४	वाडा Wada	मांडवा	Mandava	
१५	वाडा Wada	मोज	Moj	
१६	वाडा Wada	सावरखांड	Savarkhand	
१७	वाडा Wada	शिरसाड	Shirsad	
१८	वाडा Wada	तिळसे	Tilse	
१९	वाडा Wada	ढाढरा	Dhadhara	
२०	वाडा Wada	निशेत	Nishet	
२१	वाडा Wada	सोनाळे बुद्रुक	Sonale Budruk	
२२	वाडा Wada	सोनाळे खुर्द	Sonale Kuard	
२३	वाडा Wada	कोलीमसरोवर	Kolimisarovar	
२४	वाडा Wada	शेला	Shela	
२५	वाडा Wada	धापड	Dhapad	
२६	वाडा Wada	वडवली तर्फे सोनाळे	Vadvali Trafe Sonale	
२७	वाडा Wada	कळभे	Kalambhe	

२८	वाडा Wada	आखाडा	Akhada
२९	वाडा Wada	वडवली	Valvali
३०	वाडा Wada	उज्जैनी	Ujjaini
३१	वाडा Wada	वि-हे	Virhe
३२	वाडा Wada	परळी	Parli
३३	वाडा Wada	पाचघर	Pachghar
३४	वाडा Wada	ओगदा	Ogada
३५	वाडा Wada	खोडदा	Khodada
३६	वाडा Wada	तिळमाळ	Tilmal
३७	वाडा Wada	जाळे	Jale
३८	वाडा Wada	कुयलु	Kuyalu
३९	वाडा Wada	आंबिटघर	Abhitghar
४०	वाडा Wada	बावली	Bavali
४१	वाडा Wada	उसर	Usar
४२	वाडा Wada	सापरोंडे	Sapronde
४३	वाडा Wada	कुडुस	Kudus
४४	वाडा Wada	खरीवली तर्फे पोलबारे	Kharivali Trafe Polbare
४५	वाडा Wada	खुपरी	Khupari
४६	वाडा Wada	लखमापूर	Lakhmapur
४७	वाडा Wada	नेहरोली	Nehroli
४८	वाडा Wada	चिखले	Chikhale
४९	वाडा Wada	विजापूर/कोना	Vijapur/Kona
५०	वाडा Wada	सारशी	Sarshi
५१	वाडा Wada	तुसे	Tuse
५२	वाडा Wada	पेठरांजणी	Pethrajani
५३	वाडा Wada	वाडा	Wada
५४	वाडा Wada	गाळे	Gale
५५	वाडा Wada	हरसोळे	Harsole
५६	वाडा Wada	डाहे	Dahe
५७	वाडा Wada	दहिवली-कुंभिस्ते	Dahivali-Kumbhiste
५८	वाडा Wada	मानिवली	Manivali
५९	वाडा Wada	सासने	Sasne
६०	वाडा Wada	पास्ते	Paste
६१	वाडा Wada	सासने	Sasne
६२	वाडा Wada	पिक	Pik
६३	वाडा Wada	शिलोत्तर	Shilottar
६४	वाडा Wada	गारगाव	Gargaon
६५	वाडा Wada	वरसाळे	Varsale
६६	वाडा Wada	मांग्रोल	Mangrol
६७	वाडा Wada	पिंजाळ	Pinjal

मोखाडा तालुका :- समाविष्ट गावे संख्या - १२

वाडा तालुका :- समाविष्ट गावे संख्या - ६७

भारत का राजपत्र The Gazette of India

असाधारण

EXTRAORDINARY

भाग II—खण्ड 3—उप-खण्ड (ii)

PART II—Section 3—Sub-section (ii)

प्राधिकार से प्रकाशित

PUBLISHED BY AUTHORITY

सं. 2250]

नई दिल्ली, बृहस्पतिवार, अगस्त 10, 2017/श्रावण 19, 1939

No. 2250]

NEW DELHI, THURSDAY, AUGUST 10, 2017/SRAVANA 19, 1939

पर्यावरण, वन और जलवायु परिवर्तन मंत्रालय

अधिसूचना

नई दिल्ली, 10 अगस्त, 2017

का.आ. 2566(अ).— निम्नलिखित प्रारूप अधिसूचना, जिसे केन्द्रीय सरकार, पर्यावरण (संरक्षण) अधिनियम, 1986 (1986 का 29) की धारा 3 की उपधारा (2) के खंड (v) और खंड (xiv) तथा उपधारा (3) के साथ पठित उपधारा (1) द्वारा प्रदत्त शक्तियों का प्रयोग करते हुए, जारी करने का प्रस्ताव करती है, पर्यावरण (संरक्षण) नियम, 1986 के नियम 5 के उपनियम (3) की अपेक्षानुसार, जनसाधारण की जानकारी के लिए प्रकाशित की जाती है; जिनके उससे प्रभावित होने की संभावना है; और यह सूचना दी जाती है कि उक्त प्रारूप अधिसूचना पर, उस तारीख से, जिसको इस अधिसूचना वाले भारत के राजपत्र की प्रतियां जनसाधारण को उपलब्ध करा दी जाती हैं, साठ दिन की अवधि की समाप्ति पर या उसके पश्चात् विचार किया जाएगा;

ऐसा कोई व्यक्ति, जो प्रारूप अधिसूचना में अंतर्विष्ट प्रस्तावों के संबंध में कोई आक्षेप या सुझाव देने में हितवद्ध है, इस प्रकार विनिर्दिष्ट अवधि के भीतर, केन्द्रीय सरकार द्वारा विचार किए जाने के लिए, आक्षेप या सुझाव सचिव, पर्यावरण, वन और जलवायु परिवर्तन मंत्रालय, इंदिरा पर्यावरण भवन, जोर बाग रोड, अलीगंज, नई दिल्ली-110003 या ई-मेल पते: esz-merf@nic.in पर लिखित रूप में भेज सकेगा।

प्रारूप अधिसूचना

और, तानसा वन्यजीव अभयारण्य, जिला ठाणे महाराष्ट्र राज्य के ठाणे जिले के शाहापुर, बाडा और मोखाडा तालुक में 73° 10' 00" से 73° 25' 00" देशांतर और 19° 25' 00" से 19° 50' 00" उ अक्षांश के बीच स्थित है और यह 304.81 वर्ग किलोमीटर क्षेत्र में फैला हुआ है;

और, तानसा वन्यजीव अभयारण्य में तेंदुआ (पेन्थेरा प्रड्यूस) की महत्वपूर्ण प्रजाति है, इसके अलावा कुछ सबसे लुप्तप्राय प्रजातियां हैं जैसे रस्टी स्पॉटड विल्ली, जंगल विल्ली, छोटा भारतीय मुसंग, सामान्य मुसंग, पिसूरी, भारतीय रॉक

अजगर, चूहा सांप, भारतीय कोबरा, रुसल वाइपर, चेकई किलबक, सामान्य छिपकली आदि भी इस अभयारण्य में पाये जाते हैं;

और, इस क्षेत्र में बहुत ही प्रचुर पुष्प विविधता है और वृहत संख्या में निवास स्थान का संभरण है, ऐन (टर्मिनलिया अल्ता/वार टोमनटोसा), अशी (मोरिंदा पयुबेसकेनस), अम्बा (मनगीफेरीअ इंडिका), अमाती (वाविडिंग) (एवेलिया श्जेरियम-काँट्रम), अन्जनी (ममस्लीन अमबल्लातुम), अपता (बयुहीनीअ रेदुसा), अनसा (ब्रिडेलीअ रेदुसा), अर्जुनसादा (टर्मिनलिया अर्जुने), अथरोन (काकार-भेकला) (फलाकोअरटीआ रामोनटची (एसवएएन. फलाकोरटीआ इंडिका), अबाली (पायलियानथस इम्बिलिका), अबुल (अकेसिया नीलोटीका वरइंडिका), बेल (ऐगल मरमेलोस), बकुला (मिमुसोपस इलेनगी), बाबा(बाबा) (केशिया फिसतुआ), बहेदा (टर्मिनलिया वेल्लेरिका), भेनदी (थ्रेसपेसीअ पोपुलनीअ), भोमा (गलोचीदीओन इल्लीपटीकम), भोकर (सेलुट) (कोरदीया डीचोटोमा), भौर जभभुल (अमेनीअ वेञ्जीफेरो), भुटकेस (लावसेत) (मुस्साइदा फरोनदासा), भीटीअ (अल्प और भोटाकसा) (कससीने गलयको), बीबा (सेमकारपुस अनअकारडीअम), बीबला (पटरोकारपुस मससयुपीयम), बोनदारा (लेगरसटराइमीअ परवीफ्लोरा), बोर (जिजिफस जुजुवे) (सयनजिजिफस मयरीटीअना), चामबुली (बयुहीनीअ वाहीली), चन्दा, चन्दावा (भाकरनगा पलटेटे), चार, चरोली (बुचानिन्हा लनजान), चैरा (इरीनोइकारपुस नीम्मोत्री), चींचा (टमरिडूस इंडिका), धानदोसी (दालोइरगीअ लनकेअओलारीअ), दौबस (दाहीवेल) (कोरदीअ मेसलेवई), दातीर (फिकस हटेरोपायल्ला), धामन (गरेवी टील्लीअफोला), धावदा (नोगीसीसुस लाटीफोलिअ), दीकैमली (गादेनीअ रेसीनीफेरा), गोल (टरेमा अरीइनटलीस), हैड (अदीना कोरदीफोलीअ), हीरदा (टर्मिनलिया चेबुला), जाम्बा (एक्यलीअ एयलोकारपा), जमबुल (सयजयगीयम चीमीत्री), कदवड (हयमेनोदीकटयोन ओरिक्डरस), काकाड (गरुगा पीन्नाटा), कोनदाल (सटेरकुलीअ अरेनस), करमबेल (डील्लेनीअ पेटग्याना), करलीलीमवा (कादीलीमा) (यमर्याया कोइनीगील्ल) आदि भी इस अभयारण्य में पाये जाते हैं;

और, इस क्षेत्र में कुछ पक्षी-जीव जैसे छोटा ग्रेबे, जलकाग, भारतीय शाग, छोटा जलकाग, डर्टर, तालाव बगुला, मवेशी सफ़ेद बगुला, बड़ा सफ़ेद बगुला, छोटा सफ़ेद बगुला, नाइट बगुला, चेस्टनट ब्रिटन, पेंटिड स्टोर्क, ओपनबिल स्टोर्क, वाइटनेकड स्टोर्क, ब्लैकनेकड स्टोर्क, ब्लैक ईविस, ग्लोसी ईविस, स्पूनबिल, लेसेर फ्लमींगो, लेसेर विसलिंग टील, पीनटैल, सामान्य टील, स्पॉटबिल बत्ख, मल्लारेड, गड्डवल, विजियन, ग्रगने, शोवेल्लर, सामान्य पोचार्ड, वाइट-आई पोचार्ड, कॉटन टील, कॉम्ब बत्ख, ब्लैकविंगड चील, काली चील, ब्लैकइरड चील, ब्राह्मणी चील, शिकरा, छोटा बाज़, वाइट-आई बज़र्ड ईगल, बोनल्ली ईगल, पूर्वी स्टेप्पे ईगल, तवने ईगल, पल्ला फिशिंग ईगल, भारतीय लॉंगब्लिड गिद्ध, भारतीय वाइटब्लैड गिद्ध, मार्स हरेरियर, मॉन्टागु हरेरियर, पले हरेरियर, करेस्टिड सेरपेंट ईगल, पेरेग्रीने फ्लेकॉन, आदि पाए जाते हैं;

और, पारिस्थितिक, पर्यावरणीय और जैव विविधता की दृष्टि से पारिस्थितिक संवेदी जोन के रूप में तानसा वन्यजीव अभयारण्य के संरक्षित क्षेत्र के विस्तार और सीमाओं के क्षेत्र को सुरक्षित और संरक्षित करना आवश्यक है तथा उक्त पारिस्थितिक संवेदी जोन में उद्योगों या उद्योगों के वर्गों के प्रचालन तथा प्रसंस्करण करने को प्रतिषिद्ध करना आवश्यक है;

अतः, अब, केन्द्रीय सरकार, पर्यावरण (संरक्षण) नियम, 1986 के नियम 5 के उपनियम (3) के साथ पठित पर्यावरण (संरक्षण) अधिनियम, 1986 (1986 का 29) की धारा 3 की उपधारा (3) और उपधारा (2) के खंड (v) और खंड (xiv) और उपधारा (1) द्वारा प्रदत्त शक्तियों का प्रयोग करते हुए, महाराष्ट्र राज्य में तानसा वन्यजीव अभयारण्य की सीमा के चारों ओर 600 मीटर से 9.5 किलोमीटर तानसा वन्यजीव अभयारण्य पारिस्थितिक संवेदी जोन (जिसमें इसमें इसके पश्चात् पारिस्थितिक संवेदी जोन कहा गया है) के रूप में अधिसूचित करती है, जिसका विवरण निम्नानुसार है, अर्थात् :-

1. पारिस्थितिक संवेदी जोन का विस्तार और उसकी सीमाएं- (1) पारिस्थितिक संवेदी जोन का क्षेत्र महाराष्ट्र राज्य के ठाणे जिला में 625.30 वर्ग किलोमीटर के अंतर्गत वन क्षेत्र का 303.25 वर्ग किलोमीटर और गैर वन क्षेत्र का 322.046 वर्ग किलोमीटर 145 ग्रामों सहित आच्छादित है। तानसा वन्यजीव अभयारण्य की सीमा पारिस्थितिक संवेदी जोन में 600 मीटर से 9.5 तक विस्तृत है। ठाणे जिले के विकास खण्डों जिसमें तानसा वन्यजीव अभयारण्य के चारों ओर पारिस्थितिक संवेदी जोन में शाहपुर, भीवंदी, वादा और मोखादा सम्मिलित है।

(2) पारिस्थितिक संवेदी जोन के भू-निर्देशांकों की सूची उपाबंध-II के रूप में उपाबद्ध है।

(3) पारिस्थितिक संवेदी जोन का पूर्वी भाग शाहपुर वन प्रभाग, दक्षिणी भाग का ठाणे प्रभाग और पश्चिमी और उत्तरी भागों का जबहूर प्रभाग के वन और निजी क्षेत्र सीमांकित है। पारिस्थितिक संवेदी जोन के साथ अभयारण्य का मानचित्र उपाबंध-I क और उपाबंध-I ख के रूप में उपाबद्ध है।

(4) प्रस्तावित पारिस्थितिक संवेदी जोन में सम्मिलित तहसील वार क्षेत्र नीचे दिए गए हैं :

तहसील का नाम	पारिस्थितिक संवेदी जोन का क्षेत्र
शाहपुर	328.775 वर्ग किलोमीटर
भीवंदी	36.953 वर्ग किलोमीटर
मोखादा	53.407 वर्ग किलोमीटर
वादा	206.165 वर्ग किलोमीटर
कुल	625.300 वर्ग किलोमीटर

(5) तानसा पारिस्थितिक संवेदी जोन के अंतर्गत आने वाले ग्रामों की सूची उपाबंध-III के रूप में उपाबद्ध है।

2. पारिस्थितिक संवेदी जोन के लिए आंचलिक महायोजना - (1) राज्य सरकार, पारिस्थितिक संवेदी जोन के लिए राजपत्र में अंतिम अधिसूचना के प्रकाशन की तारीख से दो वर्ष की अवधि के भीतर, स्थानीय व्यक्तियों के परामर्श से और इस अधिसूचना में दिए गए राज्य सरकार में सक्षम प्राधिकारी के अनुमोदन के लिए इस अधिसूचना में अनुबंधों का पालन करते हुए आंचलिक महायोजना तैयार करेगी।

(2) राज्य सरकार द्वारा पारिस्थितिक संवेदी जोन के लिए आंचलिक महायोजना इस अधिसूचना में यथा-विनिर्दिष्ट ऐसी रीति में तथा सुसंगत केंद्रीय और राज्य विधियों के अनुरूप और केंद्रीय सरकार द्वारा जारी मार्गनिर्देशों, यदि कोई हों, द्वारा तैयार होगी। आंचलिक महायोजना, राज्य सरकार में सक्षम प्राधिकारी द्वारा अनुमोदित की जाएगी।

(3) आंचलिक महायोजना, पारिस्थितिक और पर्यावरणीय संबंधी बातों को उक्त योजना में समाकलित करने के लिए राज्य सरकार के निम्नलिखित विभागों के परामर्श से तैयार होगी, अर्थात्:-

- (i) पर्यावरण;
- (ii) वन और वन्यजीव;
- (iii) कृषि;
- (iv) राजस्व;
- (v) नगर विकास;
- (vi) पर्यटन;
- (vii) ग्रामीण विकास;
- (viii) सिंचाई और बाढ़ नियंत्रण;
- (ix) नगरपालिक;
- (x) पंचायती राज;
- (xi) महाराष्ट्र राज्य प्रदूषण नियंत्रण बोर्ड; और
- (xii) लोक निर्माण विभाग।

(4) आंचलिक महायोजना अनुमोदित विद्यमान भू-उपयोग, अवसंरचना और क्रियाकलापों पर कोई निर्बंधन अधिरोपित नहीं करेगी जब तक कि इस अधिसूचना में विनिर्दिष्ट न हो और आंचलिक महायोजना सभी अवसंरचना और क्रियाकलापों में और अधिक दक्षता और पारिस्थितिक अनुकूलता का संवर्धन करेगी।

(5) आंचलिक महायोजना में अनाच्छादित क्षेत्रों के जीर्णोद्धार, विद्यमान जल निकायों के संरक्षण, आवाह क्षेत्रों के प्रबंधन, जल-संभरों के प्रबंधन, भूतल जल के प्रबंधन, मृदा और नमी संरक्षण, स्थानीय समुदायों की आवश्यकताओं तथा पारिस्थितिक और पर्यावरण से संबंधित ऐसे अन्य पहलुओं, जिन पर ध्यान देना आवश्यक है, के लिए उपबंध होंगे।

(6) आंचलिक महायोजना सभी विद्यमान पूजा स्थलों, ग्रामों और नगरीय बंदोबस्तों, वनों के प्रकार और किस्मों, कृषि क्षेत्रों, ऊपजाऊ भूमि, हरित क्षेत्र जैसे पार्कों और उसी प्रकार के स्थान, उद्यान कृषि क्षेत्र, फलोद्यानों, झीलों और अन्य जलाशयों का अभ्यर्कन करेगी। आंचलिक महायोजना के मानचित्र द्वारा विद्यमान और प्रस्तावित भूमि के उपयोग का विवरण किया जाएगा।

(7) आंचलिक महायोजना स्थानीय समुदायों की जीविका सुरक्षित करने के लिए पारिस्थितिक अनुकूल विकास को सुनिश्चित करेगी।

(8) आंचलिक महायोजना इस अधिसूचना में दिए गए उपबंधों के संबंध में कार्यों को मॉनीटर करने के लिए मानीटरी समिति के लिए एक संदर्भ दस्तावेज होगी।

3. राज्य सरकार द्वारा किए जाने वाले उपाय— राज्य सरकार अंतिम अधिसूचना के उपबंधों को प्रभावी करने के लिए निम्नलिखित उपाय करेगी, अर्थात् :-

(1) भू-उपयोग -

(क) पारिस्थितिक संवेदी जोन में वनों, उद्यान-कृषि क्षेत्रों, कृषि क्षेत्रों, आमोद-प्रमोद के प्रयोजन के लिए चिन्हित किए गए पार्कों और खुले स्थानों का वाणिज्यिक और औद्योगिक संवर्द्ध विकास क्रियाकलापों के लिए उपयोग या संपरिवर्तन नहीं होगा :

परंतु पारिस्थितिक संवेदी जोन के भीतर कृषि भूमि का संपरिवर्तन मानीटरी समिति की सिफारिश पर और राज्य सरकार के पूर्व अनुमोदन से, क्षेत्रीय नगर योजना अधिनियम के अधीन सक्षम प्राधिकारी के पूर्व अनुमोदन के साथ और केन्द्रीय/राज्य सरकार के अन्य नियमों और विनियमों के रूप में लागू होंगे, जो स्थानीय निवासियों की आवासीय जरूरतों को पूरा करने के लिए है और पैरा 4 की सारणी के स्तंभ (2) के अधीन अनुज्ञात होंगे, अर्थात् :- जैसे:-

(i) पारिस्थितिक अनुकूल पर्यटन क्रियाकलापों के लिए पर्यटकों के अस्थायी आवासन के लिए पारिस्थितिक अनुकूल आरामगाह जैसे टेंट, लकड़ी के मकान आदि ;

(ii) वाणिज्यिक जल संसाधन जिसके अन्तर्गत भूमिगत जल संचयन भी है;

(iii) होटल और लाँज के मौजूदा परिसर की बाड़ लगाना;

(iv) विद्यमान सड़कों को चौड़ा करना और उन्हें सुदृढ करना तथा नई सड़कों का संनिर्माण;

(v) प्रदूषण उत्पन्न न करने वाले लघु उद्योग;

परंतु यह और कि जनजातीय भूमि का उपयोग राज्य सरकार के पूर्व अनुमोदन और संविधान के अनुच्छेद 244 या तत्समय प्रवृत्त विधि के उपबंधों के अनुपालन के बिना, जिसके अंतर्गत अनुसूचित जनजाति और अन्य परंपरागत वन निवासी (वन अधिकारों की मान्यता) अधिनियम, 2006 (2007 का 2) भी है, वाणिज्यिक या उद्योग विकास क्रियाकलापों के लिए अनुज्ञात नहीं होगा :

परंतु यह और भी कि पारिस्थितिक संवेदी जोन के भीतर भू-अभिलेखों में उपसंजात कोई त्रुटि, मानीटरी समिति के विचार प्राप्त करने के पश्चात् राज्य सरकार द्वारा प्रत्येक मामले में एक बार संशोधित होगी और उक्त त्रुटि के संशोधन की सूचना केंद्रीय सरकार के पर्यावरण, वन और जलवायु परिवर्तन मंत्रालय को देनी होगी :

परंतु यह और भी कि उपर्युक्त त्रुटि का संशोधन इस उप पैरा के अधीन यथा-उपबंधित के सिवाय किसी भी दशा में भू-उपयोग का परिवर्तन सम्मिलित नहीं होगा।

अनप्रयुक्त या अनुत्पादक कृषि क्षेत्रों में पुनः वनीकरण करने और प्राकृतिक वास क्रियाकलापों के पुनःस्थापन के प्रयास किए जाएंगे।

(2) प्राकृतिक जल स्रोत -- आंचलिक महायोजना में सभी प्राकृतिक जल स्रोतों, नदियों, चैनलों की पहचान की जाएगी और उनके संरक्षण और पुनरुद्भूतकरण के लिए योजना सम्मिलित होगी।

(3) पर्यटन/पारिस्थितिक-पर्यटन -- (क) पारिस्थितिक संवेदी जोन के भीतर सभी नए पर्यटन संबंधी क्रियाकलाप या विद्यमान पर्यटन क्रियाकलापों का विस्तार पारिस्थितिक संवेदी जोन के लिए पर्यटन महायोजना के अनुसार होंगे।

(ख) पारिस्थितिक पर्यटन महायोजना, पर्यटन विभाग द्वारा राज्य पर्यावरण और वन विभागों के परामर्श से तैयार किया जाएगा।

(ग) पर्यटन महायोजना, आंचलिक महायोजना के एक घटक के रूप में होगी।

(घ) पर्यटन संबंधी क्रियाकलाप निम्न प्रकार विनियमित होंगे, अर्थात् :-

(i) वन्यजीव अभयारण्य की सीमा से एक किलोमीटर के भीतर या पारिस्थितिक संवेदी जोन के विस्तार तक, जो भी निकट हो, किसी होटल या रिसोर्ट का नया संनिर्माण अनुज्ञात नहीं किया जाएगा। तथापि, वन्यजीव अभयारण्य की सीमा से एक किलोमीटर की दूरी से परे पारिस्थितिक संवेदी जोन के विस्तार तक नए होटलों और रिसोर्टों की स्थापना पर्यटन महायोजना के अनुसार पारिस्थितिक पर्यटन सुविधाओं के लिए पूर्व सीमांकित और पदाभिहित क्षेत्रों में ही अनुज्ञात की जाएगी;

(ii) पारिस्थितिक संवेदी जोन के भीतर सभी नए पर्यटन क्रियाकलापों या विद्यमान पर्यटन क्रियाकलापों का विस्तार 1 किलोमीटर से परे केंद्रीय सरकार के पर्यावरण, वन और जलवायु परिवर्तन मंत्रालय के मार्गदर्शक सिद्धांतों के द्वारा तथा राष्ट्रीय व्याघ्र संरक्षण प्राधिकरण, द्वारा जारी पारिस्थितिक पर्यटन (समय-समय पर यथा-संशोधित) मार्गदर्शक सिद्धांतों के अनुसार, पारिस्थितिक पर्यटन, पारिस्थितिक शिक्षा और पारिस्थितिक विकास को महत्व देते हुए पारिस्थितिक संवेदी जोन की वहन क्षमता के अध्ययन पर आधारित होगा;

(iii) जब तक आंचलिक महायोजना का अनुमोदन नहीं कर दिया जाता है तब तक पर्यटन संबंधी विकास तथा विद्यमान पर्यटन क्रियाकलापों का विस्तार मानीटरी समिति के वास्तविक स्थल विनिर्दिष्ट संवीक्षा तथा सिफारिश के आधार पर सम्बंधित विनियामक प्राधिकारी द्वारा अनुज्ञात किया जाएगा और पारिस्थितिक संवेदी जोन क्षेत्र के भीतर कोई नया होटल/रिसोर्ट या वाणिज्यिक स्थापन का संनिर्माण अनुज्ञात नहीं किया जाता है।

(4) नैसर्गिक विरासत- पारिस्थितिक संवेदी जोन में महत्वपूर्ण नैसर्गिक विरासत के सभी स्थलों जैसे सभी जीन कोश आरक्षित क्षेत्र, शैल विरचनाएं, जल प्रपातों, झरनों, घाटी मार्गों, उपवनों, गुफाएं, स्थलों, भ्रमण, अश्वरोहण, प्रपातों आदि की पहचान की जाएगी और विरासत संरक्षण योजना उनके परिरक्षण के लिए आंचलिक महायोजना के भाग के रूप में तैयार की जाएगी।

(5) मानव निर्मित विरासत स्थल - पारिस्थितिक संवेदी जोन में भवनों, संरचनाओं, शिल्प-तथ्य, ऐतिहासिक, कलात्मक और सांस्कृतिक महत्व के क्षेत्रों की पहचान की जाएगी और उनके परिसंरक्षण के लिए विरासत संरक्षण योजना आंचलिक महायोजना के भाग रूप में तैयार की जाएगी।

(6) ध्वनि प्रदूषण -- पारिस्थितिक संवेदी जोन में ध्वनि प्रदूषण का निवारण और नियंत्रण पर्यावरण (संरक्षण) अधिनियम, 1986 के अधीन ध्वनि प्रदूषण (विनियम और नियंत्रण) नियम 2000 और उसके संशोधनों के अनुसार किया जाएगा।

(7) वायु प्रदूषण - पारिस्थितिक संवेदी जोन में वायु प्रदूषण का निवारण और नियंत्रण, वायु (प्रदूषण निवारण और नियंत्रण) अधिनियम 1981 (1981 का 14) और इसके अधीन बनाए गए नियमों और उसके किए गए संशोधनों के अनुसार किया जाएगा।

(8) बहिष्काव का निस्सारण - पारिस्थितिक संवेदी जोन में उपचारित बहिष्काव का निस्सारण, पर्यावरण (संरक्षण) अधिनियम 1986 और उसके अधीन बनाए गए नियमों या राज्य सरकार द्वारा नियत मानकों, जो भी अधिक कठोर हों, के अधीन पर्यावरणीय प्रदूषकों का निस्सारण साधारण मानकों के उपबंधों के अनुसार होगा।

(9) ठोस अपशिष्ट - ठोस अपशिष्टों का निपटान और प्रबंधन निम्नलिखित रूप में होगा -

(i) पारिस्थितिक संवेदी जोन में ठोस अपशिष्टों का निपटान और प्रबंधन ठोस अपशिष्ट प्रबंधन नियम, 2016 और भारत सरकार के पर्यावरण, वन और जलवायु परिवर्तन मंत्रालय की, समय-समय पर यथा-संशोधित अधिसूचना सं. का.आ. 1357(अ), तारीख 8 अप्रैल, 2016 के अनुसार किया जाएगा ;

(ii) अकार्बनिक सामग्री का निपटान पारिस्थितिक संवेदी जोन के बाहर पहचान किए गए स्थल पर किसी पर्यावरणीय स्वीकार्य रीति में होगा।

(iii) पारिस्थितिक संवेदी जोन में ठोस अपशिष्टों को जलाना या भस्मीकरण और भराई का स्थापन अनुज्ञात नहीं होगा ;

(10) जैव चिकित्सीय अपशिष्ट- जैव चिकित्सीय अपशिष्ट प्रबंधन निम्नलिखित रूप में होगा—

(i) पारिस्थितिक संवेदी जोन में जैव चिकित्सीय अपशिष्टों का निपटान, जैव चिकित्सीय अपशिष्ट प्रबंधन नियम, 2016 भारत सरकार के पर्यावरण, वन और जलवायु परिवर्तन मंत्रालय की, समय-समय पर यथासंशोधित, अधिसूचना सा.का.नि 343 (अ) तारीख 28 मार्च 2016 द्वारा प्रकाशित के अनुसार किया जाएगा।

(iii) पारिस्थितिक संवेदी जोन में कोई सामान्य उपचार सुविधा या भस्मीकरण अनुज्ञात नहीं किया जाएगा।

(11) प्लास्टिक अपशिष्ट प्रबंधन: - पारिस्थितिक संवेदी जोन में प्लास्टिक अपशिष्ट प्रबंधन का निपटान प्लास्टिक अपशिष्ट प्रबंधन नियम 2016 भारत सरकार के पर्यावरण, वन और जलवायु परिवर्तन मंत्रालय की समय-समय पर यथासंशोधित अधिसूचना सा.का.नि 340(अ), तारीख 18 मार्च, 2016 द्वारा प्रकाशित के अनुसार किया जाएगा।

(12) निर्माण और विध्वंस अपशिष्ट प्रबंधन: - पारिस्थितिक संवेदी जोन में संनिर्माण और विध्वंस अपशिष्ट प्रबंधन का निपटान संनिर्माण और विध्वंस प्रबंधन नियम, 2016 भारत सरकार के पर्यावरण, वन और जलवायु परिवर्तन मंत्रालय की समय-समय पर यथासंशोधित अधिसूचना सा.का.नि 317(अ), तारीख 29 मार्च, 2016 द्वारा प्रकाशित के अनुसार किया जाएगा।

(13) इलेक्ट्रॉनिक अपशिष्ट:- पारिस्थितिक संवेदी जोन में ई-अपशिष्ट प्रबंधन का निपटान इलेक्ट्रॉनिक-अपशिष्ट प्रबंधन नियम, 2016 भारत सरकार के पर्यावरण, वन और जलवायु परिवर्तन मंत्रालय द्वारा समय-समय पर यथासंशोधित, प्रकाशित के उपबंधों के अनुसार किया जाएगा।

(14) यानीय परिवहन - परिवहन की यानीय गतिविधि प्राकृतिक वास के अनुकूल रीति से विनियमित की जाएगी और इस संबंध में आंचलिक महायोजना में विशिष्ट उपबंध सम्मिलित किए जाएंगे और जब तक ऐसी आंचलिक महायोजना राज्य सरकार के सक्षम प्राधिकारी द्वारा तैयार और अनुमोदित नहीं कर दी जाती है तब तक मानीटरी समिति संबंधित अधिनियमों और उसके अधीन बनाए गए नियमों और विनियमों के अधीन यानीय गतिविधियों के अनुपालन को मानीटर करेगी।

(15) यानीय प्रदूषण:- यानीय प्रदूषण का निवारण और नियंत्रण अनुपालन किया जाएगा। लागू विधियों के अनुसार स्वच्छक ईंधन उदाहरण के लिए सीएनजी, एलपीजी, आदि के उपयोग के लिए किए गए प्रयास किए जाएं।

(16) औद्योगिक ईकाइयां: - (क) राजपत्र में इस अधिसूचना के प्रकाशन पर या इसके पश्चात पारिस्थितिक संवेदी जोन के भीतर किसी नए प्रदूषण करने वाले उद्योग की स्थापना अनुज्ञात नहीं होगी।

(ख) जब तक इस अधिसूचना में ऐसा विनिर्दिष्ट न हो, फरवरी 2016 में केन्द्रीय प्रदूषण नियंत्रण बोर्ड द्वारा जारी मार्गदर्शक सिद्धांतों में उद्योग के वर्गीकरण के अनुसार पारिस्थितिक संवेदी जोन के भीतर केवल गैर-प्रदूषण कारित उद्योग अनुज्ञात होंगे।

(17) पहाड़ी ढलानों को संरक्षण: - पहाड़ी ढलानों का संरक्षण निम्न रूप में होगा:

(क) आंचलिक महायोजना पहाड़ी ढलानों पर ऐसे क्षेत्रों को उपदर्शित करेगी जहां कोई भी संनिर्माण अनुज्ञात नहीं होगा।

(ख) कोई नया संनिर्माण विद्यमान पहाड़ी ढलानों या उच्चडिग्री वाले अपरदन ढलानों पर कोई भी संनिर्माण अनुज्ञात नहीं होगा।

4. पारिस्थितिक संवेदी जोन में प्रतिषिद्ध और विनियमित और संवर्धित किए जाने वाले क्रियाकलापों की सूची - तानसा वन्यजीव अभयारण्य, महाराष्ट्र में सभी क्रियाकलापों को सरकार द्वारा वन्यजीव (संरक्षण) अधिनियम, 1972 (1972 के अधिनियम 53 और उसके अधीन बनाए गए नियमों के उपबंधों द्वारा शासित होगी) और पारिस्थितिक संवेदी जोन के अधीन क्रियाकलाप पर्यावरण (संरक्षण) अधिनियम, 1986 (1986 का 29) और इसके अधीन बनाए गए नियमों के उपबंधों द्वारा शासित होंगे और नीचे दी गई सारणी में विनिर्दिष्ट रीति में विनियमित होंगे, अर्थात् :-

सारणी

क्रम सं.	क्रियाकलाप	टीका-टिप्पणी
(1)	(2)	(3)
प्रतिषिद्ध क्रियाकलाप		
1.	वाणिज्यिक खनन, पत्थर की खदान और उनको तोड़ने की इकाइयां।	(क) सभी प्रकार के खनन (लघु और वृहत खनिज), पत्थर की खानों और उनको तोड़ने की इकाइयां वास्तविक स्थानीय निवासियों की घरेलू आवश्यकताओं जिसमें निजी उपयोग के लिए मकानों के संनिर्माण या मरम्मत के लिए भूमि को खोदना और मकान बनाने के लिए देशी टाइल्स या ईंटों का निर्माण करना भी सम्मिलित है, के सिवाय नहीं होंगी; (ख) खनन संक्रियाएं, माननीय उच्चतम न्यायालय की रिट याचिका (सिविल) सं. 1995 का 202 टी.एन. गौडावर्मन थिरुमूलपाद बनाम भारत सरकार के मामले में आदेश तारीख 4 अगस्त, 2006 और रिट याचिका (सी) सं. 2012 का 435 गोवा फाउंडेशन बनाम भारत सरकार के मामले में तारीख 21 अप्रैल, 2014 के अंतरिम आदेश के अनुसरण में सर्वदा प्रचालन होगा।
2.	प्रदूषण (जल या वायु या मृदा या ध्वनि) कारित करने वाले उद्योगों की स्थापना।	पारिस्थितिक संवेदी जोन में कोई नया उद्योग या प्रदूषण कारित करने वाले विद्यमान उद्योग का विस्तार अनुज्ञात नहीं होगा। जब तक इस अधिसूचना में ऐसा विनिर्दिष्ट न हो, फरवरी 2016 में केन्द्रीय प्रदूषण नियंत्रण बोर्ड द्वारा जारी मार्गदर्शक सिद्धांतों में उद्योगों के वर्गीकरण के अनुसार पारिस्थितिक संवेदी जोन के भीतर केवल गैर-प्रदूषण कारित उद्योग अनुज्ञात होंगे।
3.	वृहत जल विद्युत परियोजना की स्थापना।	लागू विधियों के अनुसार प्रतिषिद्ध (अन्यथा उपबंधित के सिवाय) होंगे।
4.	किसी परिसंकटमय पदार्थ का उपयोग या उत्पादन।	लागू विधियों के अनुसार प्रतिषिद्ध (अन्यथा उपबंधित के सिवाय) होंगे।

5.	प्राकृतिक जल निकायों या भूमि क्षेत्र में अनुपचारित बहिष्वावों का निस्तारण।	लागू विधियों के अनुसार प्रतिषिद्ध (अन्यथा उपबंधित के सिवाय) होंगे।
6.	ठोस अपशिष्ट निपटान स्थल और ठोस तथा जैव चिकित्सा अपशिष्ट के लिए सामान्य भस्मीकरण प्रसुविधा स्थापना।	इसके अतिरिक्त, औद्योगिक प्रसंस्करण और स्वास्थ्य स्थापना अस्पतालों आदि से व्युत्पन्न किसी भी प्रकार के ठोस अपशिष्ट के उपचार के लिए सामान्य या व्यष्टि भस्मीकरण सुविधा की स्थापना प्रतिषिद्ध है।
7.	फर्मों, कॉरपोरेट कंपनियों, कंपनियों द्वारा बड़े पैमाने पर वाणिज्यिक पशुधन और कुक्कुट फार्मों की स्थापना।	लागू विधियों के अनुसार प्रतिषिद्ध (यथा-अन्यथा उपबंधित के सिवाय) स्थानीय आवश्यकताओं को पूरा करने के लिए होंगे।
8.	नई आरा मिलों की स्थापना।	पारिस्थितिक संवेदी जोन के भीतर नई या विद्यमान आरा मिलों का विस्तार अनुज्ञात नहीं होगा।
9.	ईट भट्टों की स्थापना करना।	लागू विधियों के अनुसार प्रतिषिद्ध (अन्यथा उपबंधित के सिवाय) होंगे।
10.	प्लास्टिक के थैलों का उपयोग।	लागू विधियों के अनुसार प्रतिषिद्ध (अन्यथा उपबंधित के सिवाय) होंगे।
विनियमित क्रियाकलाप		
11.	वाणिज्यिक होटलों और रिसोर्टों की स्थापना।	पारिस्थितिक पर्यटन क्रियाकलापों के लिए लघु संरचनाओं के सिवाय संरक्षित क्षेत्र की सीमा से एक किलोमीटर के भीतर या पारिस्थितिक संवेदी जोन के विस्तार तक, इनमें जो भी निकट है, कोई वाणिज्यिक होटल और रिसोर्ट अनुज्ञात नहीं होंगे : परंतु, संरक्षित क्षेत्र की सीमा से परे या एक किलोमीटर तक पारिस्थितिक संवेदी जोन के विस्तार तक जो भी निकटतम सभी नए पर्यटन क्रियाकलाप या विद्यमान क्रियाकलाप का विस्तार, पर्यटन महायोजना और यथा लागू मार्गदर्शक सिद्धांतों के अनुरूप होगा।
12.	संनिर्माण क्रियाकलाप।	(क) संरक्षित क्षेत्र की सीमा से एक किलोमीटर के भीतर या पारिस्थितिक संवेदी जोन को विस्तार तक जो भी निकट हो, किसी भी प्रकार का वाणिज्यिक संनिर्माण अनुज्ञात नहीं होगा: परंतु, स्थानीय लोगों को जिसके अन्तर्गत सूचीबद्ध क्रियाकलाप है पैरा 3 के उप पैरा (1) में उनके आवासीय उपयोग के लिए उनकी भूमि में संनिर्माण करने की अनुमति भवन उपविधियों के अनुसार अनुज्ञात होगी, जैसे:- (i) विद्यमान सड़कों को चौड़ा करना और उन्हें सुदृढ़ करना तथा नई सड़कों का संनिर्माण; (ii) बुनियादी ढांचों और नागरिक सुविधाओं का संनिर्माण और नवीकरण; (iii) कुटीर उद्योगों जिसके अंतर्गत ग्रामीण उद्योग भी हैं; सुविधाजनक भण्डार और स्थानीय सुख सुविधाओं जो पारिस्थितिक पर्यटन में सहायक हैं जिसके अन्तर्गत ग्रह वास भी है; और (iv) इस अधिसूचना में संबन्धित क्रियाकलापों की सूची : (ख) परन्तु यह और कि ऐसे लघु उद्योगों श्वेत प्रवर्ग रूप में है जो प्रदूषण उत्पन्न नहीं करते हैं, से संबन्धित संनिर्माण क्रियाकलाप

		विनियमित किए जाएंगे और लागू नियमों और विनियमों, यदि कोई हों, के अनुसार सक्षम प्राधिकारी की पूर्व अनुमति से ही न्यूनतम पर रखे जाएंगे। (ग) एक किलोमीटर से परे आंचलिक महायोजना की अनुसार विनियमित होंगे।
13.	प्रदूषण उत्पन्न न करने वाले लघु उद्योग।	फरवरी, 2016 में केन्द्रीय प्रदूषण नियंत्रण बोर्ड द्वारा जारी उद्योगों के वर्गीकरण के अनुसार गैर-प्रदूषणकारी उद्योग श्वेत प्रवर्ग के रूप में अभिहित और अपरिसंकटमय लघु और सेवा उद्योग, कृषि, पुष्प कृषि, उद्यान कृषि या पारिस्थितिक संवेदी जोन से देशी सामग्री से उत्पादों को उत्पन्न करने वाले कृषि आधारित उद्योग, सक्षम प्राधिकारी द्वारा अनुज्ञात होंगे।
14.	वृक्षों की कटाई।	(क) राज्य सरकार में सक्षम प्राधिकारी की पूर्व अनुज्ञा के विना वन, सरकारी या राजस्व या निजी भूमि पर या वनों में किंहीं वृक्षों की कटाई नहीं होगी। (ख) वृक्षों की कटाई संबंधित केंद्रीय या राज्य अधिनियम या उसके अधीन बनाए गए नियमों के उपबंध के अनुसार विनियमित होगी।
15.	वन उत्पादों और गैर काष्ठ वन उत्पादों का संग्रहण (एनटीएफपी)।	लागू विधियों के अधीन विनियमित होंगे।
16.	विद्युत और दूरसंचार टावरों का परिनिर्माण और केवल विद्युत और अन्य बुनियादी ढांचे।	लागू विधियों के अधीन विनियमित होंगे। भूमिगत केवल विद्युत जाने को बढ़ावा दिया जाएगा।
17.	नागरिक सुख सुविधाओं जिसके अन्तर्गत बुनियादी ढांचे भी है।	लागू विधियों, नियमों और विनियमों, उपलब्ध और मार्गदर्शक सिद्धांतों के अनुसार न्यूनीकरण की उपाय किए जाएंगे।
18.	विद्यमान सड़कों को चौड़ा करना और उन्हें सुदृढ़ करना तथा नई सड़कों का संनिर्माण।	लागू विधियों, नियमों और विनियमों, उपलब्ध और मार्गदर्शक सिद्धांतों के अनुसार न्यूनीकरण की उपाय किए जाएंगे।
19.	पहाड़ी ढालों और नदी तटों का संरक्षण।	लागू विधियों के अधीन विनियमित होंगे।
20.	रात्रि में यानीय यातायात का संचलन।	लागू विधियों के अधीन वाणिज्यिक प्रयोजन के लिए विनियमित होंगे।
21.	पर्यटन से संबंधित क्रियाकलाप जैसे गर्म वायु गुब्बारे, हेलीकाप्टर, ड्रोन, माइक्रोलाइट्स और अन्य पर्यटन क्रियाकलाप आदि द्वारा पारिस्थितिक संवेदी जोन क्षेत्र के ऊपर से उड़ना जैसे क्रियाकलाप करना।	लागू विधियों के अधीन विनियमित होंगे।
22.	स्थानीय समुदायों द्वारा चल रही कृषि और बागवानी प्रथाओं के साथ पशुपालन, पशुपालन कृषि और मछली पालन।	स्थानीय आवश्यकताओं को पूरा करने के लिए लागू विधियों के अनुसार अनुज्ञात होंगे। जिला कलेक्टर/जिला स्तरीय जैव विविधता प्रबंधन समिति की अध्यक्षता वाली समिति द्वारा अनुशंसित मछली पालन व्यवसाय अनुज्ञात किया जा सकेगा। स्थानीय ग्रामों को प्राथमिकता दी जाएगी।
23.	प्राकृतिक जल निकायों या सतही क्षेत्र में उपचारित बहिः स्त्राव का निस्सारण।	उपचारित अपशिष्ट जल/ बहिः स्त्राव का निस्सारण जल निकायों में प्रवेश का बचाव किया जाएगा। उपचारित अपशिष्ट जल के पुनर्चक्रण और पुनःउपयोग के लिए प्रयास किए जाएंगे अन्यथा उपचारित अपशिष्ट जल/ बहिः स्त्रावों का निस्सारण लागू विधियों के अनुसार विनियमित किया जाएगा।

24.	वाणिज्यिक जल संसाधन जिसके अंतर्गत भू-जल संचयन भी है।	(क) भूमि के अधिभोगी के वास्तविक कृषि और घरेलू खपत के लिए जल का निष्कर्षण (सतही और भूमिगत जल) अनुज्ञात होगा। (ख) औद्योगिक, वाणिज्यिक उपयोग के लिए सतही और भूमिगत जल का निष्कर्षण के लिए संबंधित विनियामक प्राधिकरण पूर्व लिखित अनुज्ञा अपेक्षित होगी जिसके अंतर्गत निष्कर्षण की मात्रा भी है। (ग) सतही जल या भूजल का विक्रय अनुज्ञात नहीं होगा।
25.	खुले कुआ, बोर कुआ, आदि के लिए कृषि और अन्य उपयोग।	विनियमित और समुचित प्राधिकारी द्वारा क्रियाकलापों की सख्ती से निगरानी जानी चाहिए।
26.	ठोस अपशिष्ट प्रबंधन।	लागू विधियों के अधीन विनियमित होंगे।
27.	विदेशी प्रजातियों को लाना।	लागू विधियों के अधीन विनियमित होंगे।
28.	पारिस्थितिक पर्यटन क्रियाकलाप।	लागू विधियों के अधीन विनियमित होंगे।
29.	यानीय उत्सर्जन।	लागू विधियों के अधीन विनियमित होंगे।
30.	जलावन लकड़ी का वाणिज्यिक उपयोग।	लागू विधियों के अधीन विनियमित होंगे।
संबंधित क्रियाकलाप		
31.	वर्षा जल संचयन।	सक्रिय रूप से बढ़ावा दिया जाएगा।
32.	जैविक खेती।	सक्रिय रूप से बढ़ावा दिया जाएगा।
33.	सभी क्रियाकलापों के लिए हरित प्रौद्योगिकी को ग्रहण करना।	सक्रिय रूप से बढ़ावा दिया जाएगा।
34.	कुटीर उद्योगों जिसके अंतर्गत ग्रामीण कारीगर आदि भी हैं।	सक्रिय रूप से बढ़ावा दिया जाएगा।
35.	नवीकरणीय ऊर्जा और स्वच्छ ईंधन का उपयोग।	जैव गैस, सौर प्रकाश सीएनजी, एलपीजी, आदि को बढ़ावा देना होगा।
36.	कृषि वानिकी।	सक्रिय रूप से बढ़ावा दिया जाएगा।
37.	पारिस्थितिक अनुकूल परिवहन का उपयोग।	सक्रिय रूप से बढ़ावा दिया जाएगा।
38.	कौशल विकास।	सक्रिय रूप से बढ़ावा दिया जाएगा।
39.	निष्प्रेषित भूमि या वन या आवास की बहाली।	सक्रिय रूप से बढ़ावा दिया जाएगा।
40.	पर्यावरणीय जागरूकता।	सक्रिय रूप से बढ़ावा दिया जाएगा।

अधिसूचना के प्रकाशन की तारीख से प्रतिपिद्ध क्रियाकलापों का क्रियान्वयन प्रभावी होगा।

5. मानीटरी समिति- (1) केंद्रीय सरकार, पारिस्थितिक संवेदी जोन के प्रभावी मानीटरी के लिए एक मानीटरी समिति का गठन करती है जो निम्नलिखित से मिलकर बनेगी, अर्थात् :-

(क)	आयुक्त, कोंकण राजस्व प्रभाग	-अध्यक्ष;
(ख)	पर्यावरण और वन मंत्रालय, भारत सरकार का प्रतिनिधि	सदस्य;
(ग)	केंद्रीय प्रदूषण नियंत्रण बोर्ड भारत सरकार का प्रतिनिधि	सदस्य;

(घ)	मुख्य वन्यजीव वार्डन, महाराष्ट्र सरकार का प्रतिनिधि	सदस्य;
(ङ)	खान विभाग, महाराष्ट्र सरकार का प्रतिनिधि	सदस्य;
(च)	उद्योग विभाग, महाराष्ट्र सरकार का प्रतिनिधि	सदस्य;
(छ)	राजस्व विभाग, महाराष्ट्र सरकार का प्रतिनिधि	सदस्य;
(ज)	सिंचाई विभाग, महाराष्ट्र सरकार का प्रतिनिधि	सदस्य;
(झ)	लोक निर्माण विभाग, महाराष्ट्र सरकार का प्रतिनिधि	सदस्य;
(ञ)	पर्यावरण के क्षेत्र में कार्य करने वाले गैर सरकारी संगठनों (जिसके अंतर्गत विरासत संरक्षण भी है) के भारत सरकार द्वारा नामनिर्दिष्ट दो प्रतिनिधि	सदस्य;
(ट)	क्षेत्रीय अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य प्रदूषण नियंत्रण बोर्ड, मुंबई	सदस्य;
(ठ)	क्षेत्र का ज्येष्ठ नगर योजनाकार	सदस्य;
(ड)	जैव-विविधता बोर्ड का प्रतिनिधि	सदस्य;
(ढ)	उप वन संरक्षक, शाहपुर प्रभाग, ठाणे	सदस्य सचिव।

6. निर्देश और निबंधन (1) निगरानी समिति की शक्तियां और कार्यों को इस अधिसूचना के उपबंधों के अनुपालन के लिए निर्बंधित किया जाएगा।

(2) पूर्व अनुज्ञा की अपेक्षा करने वाले मामलों में भारत सरकार के पर्यावरण और वन मंत्रालय की अधिसूचना सं. का.आ. 1533 तारीख 14 सितंबर, 2006, भारत के राजपत्र असाधारण भाग-2 खंड 3 उपखंड (ii) में प्रकाशित अधिसूचना के उपबंधों के अधीन मानीटरी समिति ऐसे मामलों को, इस अधिसूचना के अधीन गठित राज्य पर्यावरण समाघात निर्धारण प्राधिकारी, को निर्दिष्ट करेगी, जो इस अधिसूचना के उपबंधों के अनुसार अनापत्ति प्रदान करेगी।

(3) मानीटरी समिति, मुद्दा दर मुद्दा आधार पर अपेक्षाओं पर निर्भर रहते हुए संबद्ध विभागों के प्रतिनिधियों या विशेषज्ञों, संगमों को अपने विचार-विमर्श में सहायता के लिए आमंत्रित कर सकेगी।

(4) मानीटरी समिति का अध्यक्ष या संयोजक ऐसे व्यक्ति के विरुद्ध, जो इस अधिसूचना के किसी उपबंध का उल्लंघन करता है, पर्यावरण (संरक्षण) अधिनियम, 1986 की धारा 19 के अधीन परिवाद फाइल करने के लिए सक्षम होगा।

(5) मानीटरी समिति, प्रत्येक वर्ष की 31 मार्च तक अपने क्रियाकलापों की केन्द्रीय सरकार के पर्यावरण और वन मंत्रालय को वार्षिक कार्रवाई रिपोर्ट तक प्रस्तुत करेगी।

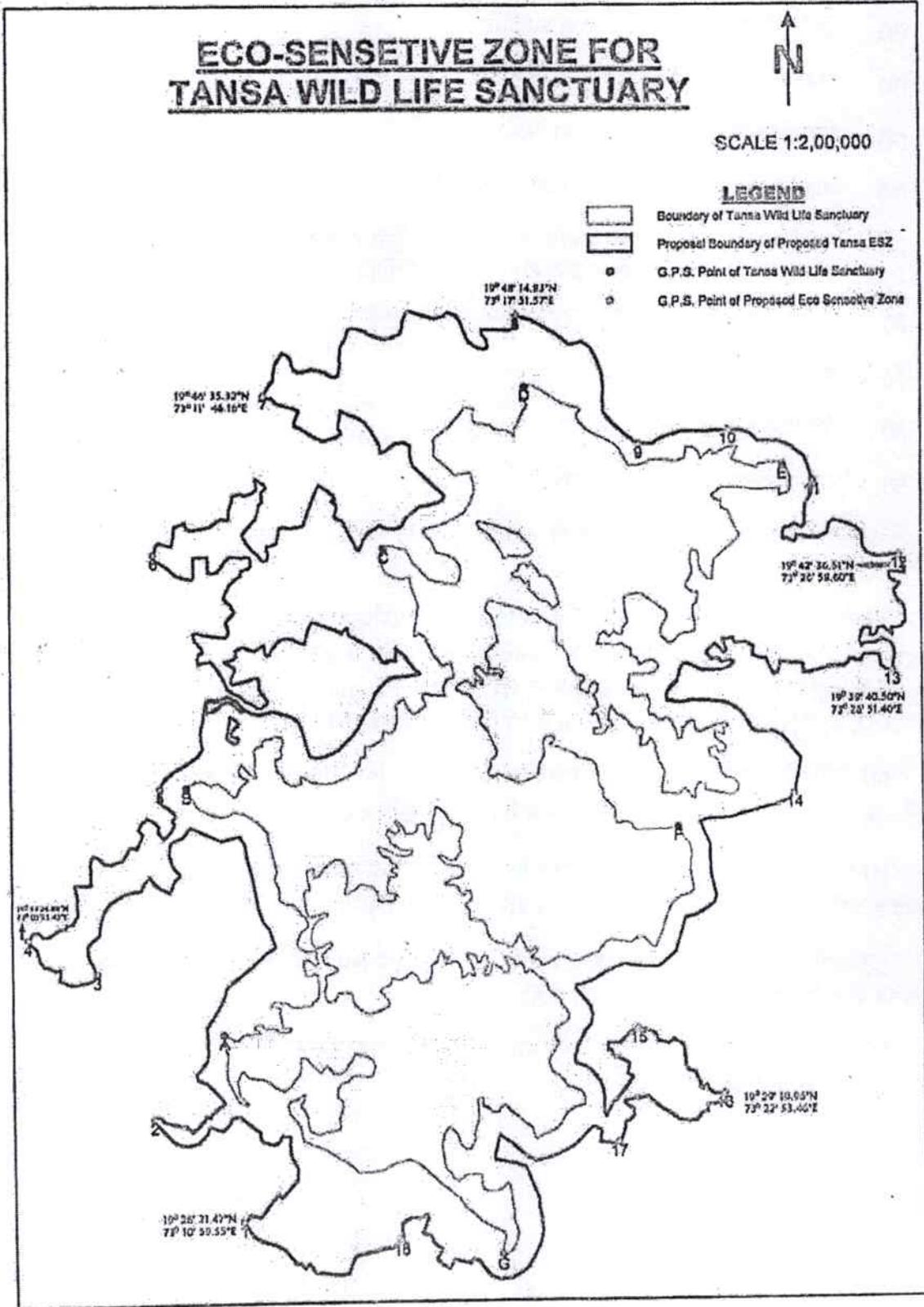
(6) केन्द्रीय सरकार का पर्यावरण, वन और जलवायु परिवर्तन मंत्रालय मानीटरी समिति को अपने कृत्यों के प्रभावी निर्वहन के लिए समय-समय पर निर्देश देगा।

[फा. सं. 25/41/2016-ईएसजेड]

ललित कपूर, वैज्ञानिक 'जी'

उपाबंध - 1क

पारिस्थितिक संवेदी जोन के साथ तानसा वन्यजीव अभयारण्य, महाराष्ट्र का मानचित्र

उपाबंध II

तानसा वन्यजीव अभयारण्य के पारिस्थितिक संवेदी जोन के भू-निर्देशांक

प्रस्तावित पारिस्थितिक संवेदी जोन के भू-निर्देशांक		
क्र.सं	अक्षांश	देशांतर
1	19° 26' 31.47" उ	73° 10' 59.55" पू
2	19° 29' 07.17" उ	73° 08' 46.00" पू
3	19° 32' 23.51" उ	73° 07' 20.65" पू
4	19° 33' 24.88" उ	73° 05' 55.45" पू
5	19° 37' 27.85" उ	73° 08' 58.51" पू
6	19° 42' 58.47" उ	73° 09' 04.80" पू
7	19° 46' 35.32" उ	73° 11' 46.16" पू
8	19° 48' 14.83" उ	73° 17' 51.57" पू
9	19° 45' 27.02" उ	73° 21' 14.29" पू
10	19° 45' 36.23" उ	73° 23' 24.83" पू
11	19° 44' 14.04" उ	73° 24' 56.56" पू
12	19° 42' 36.51" उ	73° 26' 58.60" पू
13	19° 39' 40.50" उ	73° 26' 51.40" पू
14	19° 36' 42.30" उ	73° 24' 27.20" पू
15	19° 31' 05.67" उ	73° 21' 05.77" पू
16	19° 29' 10.96" उ	73° 22' 53.46" पू
17	19° 28' 07.06" उ	73° 20' 10.80" पू
18	19° 25' 59.30" उ	73° 14' 48.90" पू

तानसा वन्यजीव अभयारण्य के भू-निर्देशांक		
क्र.सं	अक्षांश	देशांतर
ए	19° 31' 01.89" उ	73° 10' 29.48" पू
बी	19° 37' 07.32" उ	73° 09' 41.31" पू
सी	19° 37' 08.54" उ	73° 09' 40.90" पू
डी	19° 47' 47.52" उ	73° 18' 18.24" पू
ई	19° 44' 50.11" उ	73° 24' 17.08" पू
एफ	19° 35' 58.78" उ	73° 21' 42.20" पू
जी	19° 25' 34.19" उ	73° 17' 18.44" पू

उपाबंध III

तानसा वन्यजीव अभयारण्य के पारम्परिक संवेदी जोन के अंतर्गत आने वाले राजस्व ग्रामों की सूची

क्र.सं	प्रभाग	तालुका	ग्राम	जी.पी.एस निर्देशांक	
				अक्षांश	देशांतर
1		2	3	4	5
1	शाहपुर	शाहपुर	ताहरपुर	19°32'49.89" उ	73°13'41.16" पू
2	शाहपुर	शाहपुर	खोसते	19°31'39.42" उ	73°14'11.35" पू
3	शाहपुर	शाहपुर	वेदावाहल	19°31'59.33" उ	73°12'19.98" पू
4	शाहपुर	शाहपुर	वेहेलोन्ददा	19°31'37.98" उ	73°11'24.61" पू
5	शाहपुर	शाहपुर	सबरोली खा.	19°31'55.04" उ	73°10'41.11" पू
6	शाहपुर	शाहपुर	दीमभा	19°32'34.34" उ	73°12'12.41" पू
7	शाहपुर	शाहपुर	अघाई	19°33'53.65" उ	73°14'17.51" पू
8	शाहपुर	शाहपुर	बवेघर	19°32'55.78" उ	73°15'33.38" पू
9	शाहपुर	शाहपुर	वाघीवाली	19°34'09.42" उ	73°12'49.23" पू
10	शाहपुर	शाहपुर	भावेस	19°32'28.47" उ	73°14'46.65" पू
11	शाहपुर	शाहपुर	नेवरे	19°33'38.73" उ	73°13'27.98" पू
12	शाहपुर	शाहपुर	खौर	19°30'17.87" उ	73°14'05.77" पू
13	शाहपुर	भीबंदी	नेवादे पट	19°28'06.63" उ	73°11'55.38"E
14	शाहपुर	शाहपुर	कोशहीमबादे	19°29'39.10" उ	73°11'27.73" पू
15	शाहपुर	शाहपुर	भोरांदे	19°29'38.50" उ	73°13'40.41" पू
16	शाहपुर	शाहपुर	पीवाली	19°29'42.36" उ	73°12'32.65" पू
17	शाहपुर	शाहपुर	वनदरा	19°28'57.77" उ	73°12'53.58" पू
18	शाहपुर	शाहपुर	माहुली	19°28'18.30" उ	73°16'07.27" पू
19	शाहपुर	शाहपुर	कटबाब पीटी.	19°26'11.82" उ	73°14'49.97" पू
20	शाहपुर	शाहपुर	दाहगोन पीटी.	19°25'22.98" उ	73°15'29.67" पू
21	शाहपुर	शाहपुर	खाटीवाली पीटी.	19°24'49.00" उ	73°16'36.83" पू
22	शाहपुर	शाहपुर	वेहेलोली तरफ अगाई पीटी.	19°24'49.83" उ	73°17'43.75" पू
23	शाहपुर	शाहपुर	वालसेट पीटी.	19°25'24.98" उ	73°18'24.07" पू
24	शाहपुर	शाहपुर	असनगांव पीटी.	19°26'30.38" उ	73°18'24.10" पू
25	शाहपुर	शाहपुर	साबरोली पीटी.	19°27'23.03" उ	73°18'17.06" पू
26	शाहपुर	शाहपुर	शाहपुर पीटी.	19°27'08.23" उ	73°14'34.31" पू
27	शाहपुर	शाहपुर	अबले	19°27'38.00" उ	73°17'00.03" पू

28	शाहपुर	शाहपुर	चन्द्रोटी	19°28'39.53" उ	73°17'12.76" पू.
29	शाहपुर	शाहपुर	कारादे	19°28'26.16" उ	73°17'34.30" पू
30	शाहपुर	शाहपुर	चेरपोली पीटी.	19°27'51.27" उ	73°20'06.76" पू
31	शाहपुर	शाहपुर	कमवारे पीटी.	19°34'19.30" उ	73°11'10.09" पू
32	शाहपुर	शाहपुर	अवारे पीटी.	19°28'29.86" उ	73°20'41.10" पू
33	शाहपुर	शाहपुर	खारीवाली तरफ अगाही पीटी.	19°27'33.03" उ	73°21'58.73" पू
34	शाहपुर	शाहपुर	अरजुनाली पीटी.	19°28'33.26" उ	73°22'50.45" पू
35	शाहपुर	शाहपुर	सरालामब्रे पीटी.	19°28'35.58" उ	73°23'07.42" पू
36	शाहपुर	शाहपुर	पेनधाराघोल पीटी.	19°29'45.48" उ	73°20'07.82" पू
37	शाहपुर	शाहपुर	पुनधे पीटी.	19°29'28.30" उ	73°19'35.46" पू
38	शाहपुर	शाहपुर	अतगाँव पीटी.	19°30'14.88" उ	73°19'28.02" पू
39	शाहपुर	शाहपुर	सखरोली पीटी.	19°31'13.71" उ	73°19'13.71" पू
40	शाहपुर	शाहपुर	कनवीनदे पीटी.	19°31'47.30" उ	73°19'49.46" पू
41	शाहपुर	शाहपुर	पेनधारी	19°32'27.50" उ	73°19'29.56" पू
42	शाहपुर	शाहपुर	ममनोली	19°28'39.93" उ	73°17'56.04" पू
43	शाहपुर	शाहपुर	मोहीली	19°33'12.34" उ	73°14'29.38" पू
44	शाहपुर	शाहपुर	नंदगाँव तरफ अगाही	19°32'23.91" उ	73°18'34.29" पू
45	शाहपुर	शाहपुर	कालामगाँव पीटी.	19°32'08.66" उ	73°20'20.13" पू
46	शाहपुर	शाहपुर	लाहे पीटी.	19°33'21.39" उ	73°21'35.51" पू
47	शाहपुर	शाहपुर	उमबेरखंड	19°34'06.80" उ	73°22'00.30" पू
48	शाहपुर	शाहपुर	खारदी पीटी.	19°35'16.61" उ	73°22'58.35" पू
49	शाहपुर	शाहपुर	घानेपादा	19°35'31.55" उ	73°22'20.25" पू
50	शाहपुर	शाहपुर	पीमपालपाडा पीटी.	19°36'07.36" उ	73°22'55.85" पू
51	शाहपुर	शाहपुर	अमवीवाली तरफ सकुरली	19°38'44.73" उ	73°19'12.27" पू
52	शाहपुर	शाहपुर	वेलवाद	19°38'53.15" उ	73°17'08.25" पू
53	शाहपुर	शाहपुर	बेनदेकोन	19°36'12.42" उ	73°21'44.28" पू
54	शाहपुर	शाहपुर	पालशीन	19°36'17.76" उ	73°21'13.03" पू
55	शाहपुर	शाहपुर	दुधार	19°35'48.17" उ	73°22'20.04" पू
56	शाहपुर	शाहपुर	दाहीगाँव	19°36'38.51" उ	73°20'35.43" पू
57	शाहपुर	शाहपुर	टेमभे	19°39'26.87" उ	73°15'54.59" पू
58	शाहपुर	शाहपुर	वारसकोल पीटी.	19°36'13.98" उ	73°23'10.75" पू

59	शाहपुर	शाहपुर	शीरोल पीटी.	19°37'58.34" उ	73°24'45.49" पू
60	शाहपुर	शाहपुर	दापुर	19°40'12.04" उ	73°23'22.52" पू
61	शाहपुर	शाहपुर	अजनुप पीटी.	19°39'06.23" उ	73°22'30.92" पू
62	शाहपुर	शाहपुर	माल पीटी.	19°41'32.20" उ	73°27'33.03"E
63	शाहपुर	मोखादा	खासहाटी	19°43'36.44" उ	73°23'06.48" पू
64	शाहपुर	शाहपुर	कोचाले पीटी.	19°43'40.10" उ	73°25'49.29" पू
65	शाहपुर	शाहपुर	कीनीसटा पीटी.	19°44'10.89" उ	73°25'04.91" पू
66	शाहपुर	मोखादा	उदाले पीटी.	19°45'11.78" उ	73°24'36.64" पू
67	शाहपुर	शाहपुर	सवरदा	19°42'00.17" उ	73°22'28.91" पू
68	शाहपुर	शाहपुर	वासहीन्द	19°45'33.95" उ	73°22'41.38" पू
69	शाहपुर	शाहपुर	गोमधर पीटी.	19°46'00.99" उ	73°21'56.61" पू
70	शाहपुर	शाहपुर	सुरयामाल	19°45'28.27" उ	73°20'48.68" पू
71	जवहर	वाडा	खुपारी	19°34'18.56" उ	73°06'32.76" पू
72	शाहपुर	शाहपुर	लखमपुर	19°35'29.26" उ	73°06'17.53" पू
73	शाहपुर	शाहपुर	नेहरोली	19°36'07.41" उ	73°07'10.60" पू
74	शाहपुर	शाहपुर	उसर	19°31'30.54" उ	73°07'13.15" पू
75	शाहपुर	शाहपुर	खुदुस	19°32'07.09" उ	73° 05'59.07" पू
76	शाहपुर	शाहपुर	कुयालु	19°33'18.71" उ	73°11'32.10" पू
77	शाहपुर	शाहपुर	चीनदेवाली	19°34'13.32" उ	73°11'46.64" पू
78	शाहपुर	शाहपुर	अबीटघर	19°35'04.62" उ	73°10'05.67" पू
79	शाहपुर	शाहपुर	कमवारे	19°34'19.02" उ	73°11'09.84" पू
80	शाहपुर	शाहपुर	गोलेघर	19°36'06.45" उ	73°08'54.13" पू
81	शाहपुर	शाहपुर	चीखाले	19°36'11.26" उ	73°07'45.81" पू
82	शाहपुर	शाहपुर	कोने	19°37'08.33" उ	73°08'08.12" पू
83	शाहपुर	शाहपुर	खारीवाली	19°33'24.80" उ	73°05'24.70" पू
84	शाहपुर	शाहपुर	हरोसले	19°40'20.73" उ	73°09'41.41" पू
85	शाहपुर	शाहपुर	तुसे	19°37'43.86" उ	73°09'45.38" पू
86	शाहपुर	शाहपुर	वीलकोस	19°38'33.70" उ	73°10'53.78" पू
87	शाहपुर	शाहपुर	पीमपरोली	19°38'15.34" उ	73°10'53.78" पू
88	शाहपुर	शाहपुर	वारइ खु	19°37'31.49" उ	73°12'28.64" पू
89	शाहपुर	शाहपुर	वारइ बु.	19°38'32.29" उ	73°11'48.78" पू
90	शाहपुर	शाहपुर	दिलघर	19°38'10.01" उ	73°13'24.60" पू

91	शाहपुर	शाहपुर	देवगाँव	19°33'40.70" उ	73°08'18.63" पू
92	शाहपुर	शाहपुर	कसघर	19°39'43.19" उ	73°12'13.17" पू
93	शाहपुर	शाहपुर	सोनशिव	19°40'06.46" उ	73°11'15.33" पू
94	शाहपुर	शाहपुर	मनदवा	19°42'00.50" उ	73°12'34.13" पू
95	शाहपुर	शाहपुर	मोज	19°38'03.88" उ	73°12'52.78" पू
96	शाहपुर	शाहपुर	सावरखंड	19°36'15.38" उ	73°09'03.31" पू
97	शाहपुर	शाहपुर	सपरोनदे	19°31'43.04" उ	73°06'36.17" पू
98	शाहपुर	शाहपुर	बवली	19°34'39.19" उ	73°09'25.79" पू.
99	शाहपुर	शाहपुर	सीरखदा	19°39'20.80" उ	73°12'01.19" पू
100	शाहपुर	शाहपुर	दाहे	19°41'05.11" उ	73°10'32.79" पू
101	जावर	वाडा	टीलगॉव	19°33'40.61" उ	73°09'29.45" पू
102	शाहपुर	शाहपुर	गले	19°39'25.80" उ	73°09'51.79" पू
103	शाहपुर	शाहपुर	सरसही	19°37'40.86" उ	73°09'16.24" पू
104	शाहपुर	शाहपुर	तीलसे	19°39'04.60" उ	73°12'36.48" पू
105	शाहपुर	शाहपुर	सोनाले बक	19°38'33.13" उ	73°13'54.66" पू
106	शाहपुर	शाहपुर	सोनाले ख	19°38'59.30" उ	73°14'05.98" पू
107	शाहपुर	शाहपुर	को. सरोवर	19°40'58.15" उ	73°14'43.00" पू
108	शाहपुर	शाहपुर	शेला	19°40'21.63" उ	73°13'44.31" पू
109	शाहपुर	शाहपुर	घापद	19°40'29.15" उ	73°13'04.83" पू
110	शाहपुर	शाहपुर	डी.कुमवीसते	19°42'13.50" उ	73° 10'53.93" पू
111	शाहपुर	शाहपुर	मानीवाली	19°42'23.52" उ	73° 9'7.02" पू
112	शाहपुर	शाहपुर	कालामभे	19°39'36.21" उ	73° 15'01.14" पू
113	शाहपुर	शाहपुर	केवनाले	19°47'58.32" उ	73°16'57.48" पू
114	शाहपुर	शाहपुर	अखडा	19°47'58.32" उ	73°16'57.48" पू
115	शाहपुर	शाहपुर	वादावली	19°48'30.02" उ	73°16'14.84" पू
116	शाहपुर	शाहपुर	उज्जैनी	19°47'13.51" उ	73°15'02.17" पू
117	शाहपुर	शाहपुर	वीरहे	19°40'29.15" उ	73°13'04.83" पू
118	शाहपुर	शाहपुर	पीनजल	19°46'12.90" उ	73°11'38.43" पू
119	शाहपुर	शाहपुर	अनगरोल	19°45'23.19" उ	73°13'45.68" पू
120	शाहपुर	शाहपुर	धाधारा	19°40'4.81" उ	73°15'14.97" पू
121	शाहपुर	शाहपुर	नीसहेट	19°39'32.25" उ	73°15'41.25" पू
122	शाहपुर	शाहपुर	गरगाँव	19°44'49.68" उ	73°12'25.22" पू

123	शाहपुर	शाहपुर	पीक	19°43'56.61" उ	73°09'57.09" पू
124	शाहपुर	शाहपुर	पराली	19°42'35.28" उ	73°15'37.57" पू
125	शाहपुर	शाहपुर	शीलोटर	19°44'14.75" उ	73°10'47.75" पू
126	शाहपुर	शाहपुर	बरसाले	19°45'38.33" उ	73°14'6.10" पू
127	शाहपुर	शाहपुर	पसते	19°43'30.13" उ	73°09'01.20" पू
128	शाहपुर	शाहपुर	ससने	19°43'00.00" उ	73°08'10.04" पू
129	शाहपुर	मोखादा	बोतोसी	19°48'29.27" उ	73°23'51.26" पू
130	शाहपुर	शाहपुर	खुरलोद	19°48'42.49" उ	73°23'29.69" पू
131	ठाणे	भीवंदी	वापे	19° 29' 22.79"	73° 10' 26.52"
132	शाहपुर	शाहपुर	घोटेवदे	19° 28' 51.59"	73° 10' 04.84"
133	शाहपुर	शाहपुर	चीचवाली	19° 29' 13.30"	73° 08' 42.16"
134	शाहपुर	शाहपुर	मइनदे	19° 28' 51.68"	73° 10' 05.17"
135	शाहपुर	शाहपुर	केलहे	19° 27' 34.59"	73° 12' 15.40"
136	ठाणे	भीवंदी	खनीवाली	19° 25' 18.81"	73° 13' 17.40"
137	शाहपुर	शाहपुर	सगॉव	19° 30' 52.04"	73° 08' 59.21"
138	शाहपुर	शाहपुर	इकसाल	19° 30' 27.46"	73° 08' 17.38"
139	शाहपुर	शाहपुर	देवचोले	19° 30' 40.71"	73° 10' 01.78"
140	शाहपुर	शाहपुर	कुनदे	19° 28' 49.28"	73° 07' 06.40"
141	शाहपुर	शाहपुर	करमाले	19° 27' 55.42"	73° 08' 01.05"
142	शाहपुर	शाहपुर	बसे	19° 27' 51.23"	73° 09' 05.60"
143	शाहपुर	शाहपुर	नेवादे	19° 27' 22.08"	73° 12' 02.73"
144	शाहपुर	शाहपुर	पाछापूर	19° 27' 44.17"	73° 10' 26.20"
145	शाहपुर	शाहपुर	मोहनदूले	19° 25' 15.75"	73° 11' 42.06"

उपाबंध IV

पारिस्थितिक संवेदी जोन मानीटरी समिति - की गई कार्रवाई की रिपोर्ट का रूप विधान

1. बैठकों की संख्या और तिथि।
2. बैठकों का कार्यवृत्त : कृपया मुख्य उल्लेखनीय बिंदुओं का वर्णन करें। बैठक के कार्यवृत्त को एक पृथक अनुबंध में उपाबद्ध करें।
3. आंचलिक महायोजना की तैयारी की प्रास्थिति जिसके अंतर्गत पर्यटन महायोजना।
4. भू-अभिलेख में सदृश्य त्रुटियों के सुधार के लिए ब्यौहार किए गए मामलों का सारांश।

5. पर्यावरण समाघात निर्धारण अधिसूचना, 2006 के अधीन आने वाली गतिविधियों की संविक्षा के मामलों का सारांश। ब्यौरे एक पृथक् उपाबंध के रूप में उपाबद्ध किए जा सकते हैं।
6. पर्यावरण समाघात निर्धारण अधिसूचना, 2006 के अधीन न आने वाली गतिविधियों की संविक्षा के मामलों का सारांश। ब्यौरे एक पृथक् उपाबंध के रूप में उपाबद्ध किए जा सकते हैं।
7. पर्यावरण (संरक्षण) अधिनियम, 1986 की धारा 19 के अधीन दर्ज की गई शिकायतों का सारांश।
कोई अन्य महत्वपूर्ण विषय।

MINISTRY OF ENVIRONMENT, FOREST AND CLIMATE CHANGE

NOTIFICATION

New Delhi, the 10th August, 2017

S.O. 2566(E).— The following draft of the notification, which the Central Government proposes to issue in exercise of the powers conferred by sub-section (1), read with clause (v) and clause (xiv) of sub-section (2) and sub-section (3) of section 3 of the Environment (Protection) Act, 1986 (29 of 1986) is hereby published, as required under sub-rule (3) of rule 5 of the Environment (Protection) Rules, 1986, for the information of the public likely to be affected thereby; and notice is hereby given that the said draft notification shall be taken into consideration on or after the expiry of a period of sixty days from the date on which copies of the Gazette containing this notification are made available to the public;

Any person interested in making any objections or suggestions on the proposals contained in the draft notification may forward the same in writing, for consideration of the Central Government within the period specified above to the Secretary, Ministry of Environment, Forest and Climate Change, Indira Paryavaran Bhawan, Jorbagh Road, Aliganj, New Delhi-110003, or send it to the e-mail address of the Ministry at eszmef@nic.in.

Draft Notification

WHEREAS, the Tansa Wildlife Sanctuary, District Thane lies between Longitudes 73° 10' 00" to 73° 25' 00" N and Latitudes 19° 25' 00" to 19° 50' 00" in Shahapur, Wada and Mokhada taluka of Thane district of Maharashtra State and extends over an area of 304.81 square kilometers;

AND WHEREAS, the leopard (*panther pardus*) is the species of vital importance in Tansa Wildlife sanctuary, besides some of the most endangered species like Rusty-Spotted Cat, Jungle Cat, Small Indian Civet, Common Palm Civet, Mouse deer, Indian Rock Python, Rat Snake, Indian Cobra, Russel's Viper, Checkered keelback, Common monitor, etc., are also found in this Sanctuary;

AND WHEREAS, the area has a very high floral diversity and supports large number of habitat AIn (*Terminalia alata/var-tomentosa*), Ashi (*Morinda pubescens*), Amba (*Mangifera indica*), amati (Wavding) (*Embelia tsjeriam-cottam*), Anjani (*Memecylon umbellatum*), Apta (*Bauhinia retusa*), Asna (*Bridelia retusa*), Arjunsadada (*Terminalia arjuna*), Athroon (Kakar-Bhekal) (*Flacourtia ramontchi* (*Syn.flacourtia indica*)), Avali (*Phyllanthus emblica*), Babul (*Acacia nilotica varindica*), Bel (*Aegle marmelos*), Bakula (*Mimusops elengi*), Bava (Bhava) (*Cassia fistula*), Beheda (*Terminalia bellirica*), Bhendi (*Thespesia populnea*), Bhoma (*Glochidion ellipticum*), Bhokar (Shelute) (*Cordia Dichotoma*), Bhor Jambhul (*Ameania baccifera*), Bhutkesh (Lawset) (*Mussaenda frondosa*), Bhitia (Alan or Bhutaksha) (*Cassine glauca*), Biba (*Semecarpus anacardium*), Bibla (*Pterocarpus marsupium*), Bondara (*Lagerstroemia parviflora*), Bor (*Ziziphus jujube*) (*Synziziphus mauritiana*), Chambuli (*Bauhinia vahili*), Chanda, Chandva (*Macaranga peltate*), Char, Charoli (*Buchanania lanzan*), Chera (*Erinoicarpus nimmonii*), Chinch (*Tamarindus indica*), Dandoshi (*Daloergia lanceaolaria*), Daowas (Dahivel) (*Cordia macleodii*), Datir (*Ficus heterophylla*), Dhaman (*Grewia tilliaefolia*), Dhavada (*Anogeissus latifolia*), Dikemali (*Gardenia resinifera*), Gol (*Trema orientalis*), Hed (*Adina cordifolia*), Hirda (*Terminalia chebula*), Jamba (*Xylia xylocarpa*), Jambul (*Syzygium ciminii*), Kadvai (*Hymenodictyon orixerse*), Kakad

(*Garuga pinnata*), Kondal (*Sterculia Urens*), Karambel (*Dillenia Pentagyna*), Karlilimb(Kadilimb) (*Murraya koenigii*) are also found in this Sanctuary;

AND WHEREAS, the area has found some avi-faunal Little Grebe, Cormorant, Indian Shag, Little Cormorant, Darter, Pond Heron, Cattle Egret, Large Egret, Little Egret, Night Heron, Chestout Bittern, Painted Stork, Openbill Stork, Whitencked Stork, Blacknecked Stork, Black Ibis, Glossy Ibis, Spoonbill, Lesser Flamingo, Lesser Whistling Teal, Pintail, Common Teal, Spotbill Duck, Mallared, Gadwal, Wigeon, Garganey, Shoveller, Common Pochard, White-Eyed Pochard, Cotton Teal, Comb Duck, Blackwinged Kite, Black Kite, Blackeared Kite, Brahminy Kite, Shikra, Sparrowhawk, White-eye buzzard Eagle, Bonelli's Eagle, Eastern Steppe Eagle, Tawny Eagle, Palla's Fishing Eagle, Indian Longbilled Vulture, Indian Whitebacked Vulture, Marsh Harrier, Montagu's Harrier, Pale Harrier, Crested Serpent Eagle, Peregrine Falcon, etc.

AND WHEREAS, it is necessary to conserve and protect the area around the protected area of Tansa Wildlife Sanctuary as Eco-sensitive Zone from ecological and environmental point of view and to prohibit industries or class of industries and their operations and processes in the said Eco-sensitive Zone;

NOW, THEREFORE, in exercise of the powers conferred by sub-section (1) read with and clause (v) and clause (xiv) of sub - section (2) of section 3 of the Environment (Protection) Act, 1986 (29 of 1986) and sub-rule (3) of rule 5 of the Environment (Protection) Rules, 1986, the Central Government hereby notifies the extent ranging between 600m - 9.5 Km from the boundary of the protected area of the Tansa Wildlife Sanctuary in the State of Maharashtra as the Eco-sensitive Zone (herein after called as the Eco-sensitive Zone), namely:-

1.Extent and boundaries of Eco-sensitive Zone.- (1) The said Eco-sensitive Zone would cover an area of 625.30 Sq.Km. in Thane District of Maharashtra State consisting of Forest area of 303.25 sq km and non-forest area of 322.046 sq km including 145 villages. The Eco-sensitive zone extends from 600m to 9.5 km from the boundary of Tansa Wild life Sanctuary. The development blocks of District Thane which were included in ESZ around Tansa Wildlife Sanctuary are Shahapur, Bhiwandi, Wada and Mokhada.

(2) The list of geo co- ordinates of the Eco Sensitive Zone is appended as **Annexure-II**.

(3) Eco-sensitive Zone is bounded by the forests and private area of Shahapur Forest Division on Eastern side, by Thane Division on Southern side and Jawhar Division on Western and Northern sides. The map of the Sanctuary along with the proposed Eco-sensitive Zone is appended as **Annexure I-A and Annexure I-B**.

(4) the Tehsil wise area included in proposed Eco-sensitive Zone is as given under:

Name of Tahsil	Area of Eco-Sensitive Zone
Shahapur	328.775 sq.km.
Bhiwandi	36.953 sq.km.
Mokhada	53.407 sq.km.
Wada	206.165 sq.km
Total	625.300 Sq.km.

(5)The list of the villages falling within the Tansa Eco-sensitive Zone is appended as **Annexure-III**.

2. Zonal Master Plan for the Tansa Eco-sensitive Zone. - (1) The State Government shall, for the purpose of the Eco-sensitive Zone prepare, a Zonal Master Plan, within a period of two years from the date of publication of final notification in the Official Gazette, in consultation with local people and adhering to the stipulations given in this notification for consideration and approval of the Competent Authority in the State Government.

(2) The Zonal Master Plan for the Eco-sensitive Zone shall be prepared by the State Government in such manner as is specified in this notification and also in consonance with the relevant Central and State laws and the guidelines issued by the Central Government, if any. The Zonal Master Plan shall be approved by the Competent Authority in the State Government.

(3) The Zonal Master Plan shall be prepared in consultation with the following State Departments, for integrating the ecological and environmental considerations into the said plan namely:-

- (i) Environment;
- (ii) Forest and Wildlife;
- (iii) Agriculture;
- (iv) Revenue;
- (v) Urban Development;
- (vi) Tourism;
- (vii) Rural Development;
- (viii) Irrigation and Flood Control;
- (ix) Municipal;
- (x) Panchayati Raj;
- (xi) Maharashtra State Pollution Control Board; and.
- (xii) Public Works Department.

(4) The Zonal Master Plan shall not impose any restriction on the approved existing land use, infrastructure and activities, unless so specified in this notification and the Zonal Master Plan shall factor in improvement of all infrastructure and activities to be more efficient and eco-friendly.

(5) The Zonal Master Plan shall provide for restoration of denuded areas, conservation of existing water bodies, management of catchment areas, watershed management, groundwater management, soil and moisture conservation, needs of local community and such other aspects of the ecology and environment that need attention.

(6) The Zonal Master Plan shall demarcate all the existing worshipping places, village and urban settlements, types and kinds of forests, agricultural areas, fertile lands, green area, such as, parks and like places, horticultural areas, orchards, lakes and other water bodies and also with supporting maps. The Plan shall be supported by Maps giving details of existing and proposed land use features.

(7) The Zonal Master Plan shall regulate development in Eco-sensitive Zone as to ensure Eco-friendly development for livelihood security of local communities.

(8) The Zonal Master Plan shall be a reference document for the Monitoring Committee for carrying out its functions of monitoring vide the provisions of this notification.

3. Measures to be taken by State Government.- The State Government shall take the following measures for giving effect to the provisions of the final notification, namely:-

(1) **Land use.-** Forests, horticulture areas, agricultural areas, parks and open spaces earmarked for recreational purposes in the Eco-sensitive Zone shall not be used or converted into areas for major commercial or industrial activities. Such areas shall be clearly defined in the Zonal Master Plan along with maps.

Provided that the conversion of agricultural and other lands within the Eco-sensitive Zone may be permitted on the recommendation of the Monitoring Committee, and with the prior approval of the competent authority under Regional Town Planning Act and other rules and regulations of Central/State Government as applicable, to meet the residential needs of the local residents, and for the activities listed in column (2) of the Table in paragraph 4, namely:-

- (i) Eco Friendly cottages for temporary occupation of tourists such as tents, wooden houses, etc. for eco-friendly tourism activities;
- (ii) Commercial water resources including ground water harvesting;
- (iii) Fencing of existing premises of hotels and lodges;
- (iv) Widening and strengthening of existing roads and construction of new roads;
- (v) Small scale industries not causing pollution:

Provided further that no use of tribal land shall be permitted for commercial and industrial development activities without the prior approval of the of the competent authority under Regional Town Planning Act and other rules and regulations of State Government and without compliance of the provisions of article 244 of the Constitution or the law for the time being in force, including the Scheduled Tribes and other Traditional Forest Dwellers (Recognition of Forest Rights) Act, 2006 (2 of 2007):

Provided also that any error appearing in the land records within the Eco-sensitive Zone shall be corrected by the State Government, after obtaining the views of Monitoring Committee, once in each case and the correction of said error shall be intimated to the Central Government in the Ministry of Environment, Forest and Climate Change:

Provided also that the above correction of error shall not include change of land use in any case except as provided under this sub-paragraph.

Efforts shall be made to reforest the unused or unproductive agricultural areas with afforestation and habitat restoration activities.

(2) **Natural water bodies.**- The catchment areas of all natural springs/rivers/ channels shall be identified and plans for their conservation and rejuvenation shall be incorporated in the Zonal Master Plan.

(3) **Tourism/Eco-Tourism.**- (a) All new eco-tourism activities or expansion of existing tourism activities within the Eco-Sensitive Zone shall be as per the Tourism Master Plan for the Eco-sensitive Zone.

(b) The Eco-Tourism Master Plan shall be prepared by Department of Tourism in consultation with State Departments of Environment and Forests.

(c) The Tourism Master Plan shall form a component of the Zonal Master Plan.

(d) The activities of eco-tourism shall be regulated as under, namely:-

(i) no new construction of hotels and resorts shall be allowed within 1 kilometre from the boundary of the Wildlife Sanctuary or upto the extent of the ESZ whichever is nearer. However, beyond the distance of 1 kilometre from the boundary of the Wildlife Sanctuary till the extent of the Eco-sensitive Zone, the establishment of new hotels and resorts shall be allowed only in pre-defined and designated areas for Eco-tourism facilities as per Tourism Master Plan.

(ii) all new tourism activities or expansion of existing tourism activities within the Eco-sensitive Zone (beyond 1 kilometre) shall be in accordance with the guidelines issued by the Central Government in the Ministry of Environment, Forest and Climate Change and the eco-tourism guidelines issued by National Tiger Conservation Authority (as amended from time to time) with emphasis on eco-tourism;

(iii) Until the Zonal Master Plan is approved, development for tourism and expansion of existing tourism activities shall be permitted by the concerned regulatory authorities based on the actual site specific scrutiny and recommendation of the Monitoring Committee and no new hotel /resort or commercial establishment construction is permitted within ESZ area.

(4) **Natural Heritage.**- All sites of valuable natural heritage in the Eco-sensitive Zone, such as the gene pool reserve areas, rock formations, waterfalls, springs, gorges, groves, caves, points, walks, rides, cliffs, etc. shall be identified and a heritage conservation plan shall be drawn up for their preservation and conservation as a part of the Zonal Master Plan.

(5) **Man- made Heritage Sites.**- Buildings, structures, artefacts, areas and precincts of historical, architectural, aesthetic, and cultural significance shall be indentified in the Eco-sensitive Zone and heritage conservation plan for their conservation shall be prepared as part Zonal Master Plan.

(6) **Noise Pollution.**- Prevention and Control of noise pollution in the Eco-sensitive Zone shall be complied with in accordance with Noise Pollution (Regulation And Control) Rules, 2000 under the Environment (Protection) Act, 1986 and amendments thereto.

(7) **Air Pollution.**- Prevention and control of air pollution in the Eco-sensitive Zone shall be complied with in accordance with the provisions of the Air (Prevention and Control of Pollution) Act, 1981 (14 of 1981) and rules made thereunder and amendments thereto.

(8) **Discharge of Effluents.**- Discharge of treated effluent in Eco-sensitive Zone shall be in accordance with the provisions of the General Standards for Discharge of Environmental Pollutants covered under the Environmental (Protection) Act, 1986 and rules made thereunder or standards stipulated by State Government whichever is more stringent.

(9) **Solid Wastes.**- Disposal and Management of solid wastes shall be as under:-

(a) The solid waste disposal and management in Eco-sensitive Zone shall be carried out in accordance with the Solid Waste Management Rules, 2016 and published by the Government of India in the Ministry of Environment, Forests and Climate Change vide notification number S.O. 1357 (E), dated 8th April, 2016 as amended from time to time;

(b) the inorganic material may be disposed in an environmental acceptable manner at site identified outside the Eco-sensitive Zone;

(c) no burning or incineration of solid wastes and establishment of landfills shall be permitted in the Eco-sensitive Zone.

(10) **Bio Medical Wastes.**- Bio medical waste management shall be as under:

(a) The bio-medical waste disposal in the Eco-sensitive Zone shall be carried out in accordance with the Bio-Medical Waste Management Rules, 2016 published by the Government of India in the Ministry of Environment, Forest and Climate Change vide Notification number GSR 343 (E), dated the 28th March, 2016 as amended from time to time.

(b) No common treatment facility or incineration shall be permitted within the Eco Sensitive Zone.

(11) **Plastic Waste Management.**- The Plastic Waste Management in the Eco-sensitive Zone shall be carried out as per the provisions of the Plastic Waste Management Rules, 2016 published by the Government of India in the Ministry of Environment, Forest and Climate Change vide notification number G.S.R. 340(E), dated the 18th March, 2016, as amended from time to time.

(12) **Construction and Demolition Waste Management.**- The Construction and Demolition Waste Management in the Eco-sensitive Zone shall be carried out as per the provisions of the Construction and Demolition Waste Management Rules, 2016 published by the Government of India in the Ministry of Environment, Forest and Climate Change vide notification number G.S.R. 317(E), dated the 29th March, 2016, as amended from time to time.

(13) **Electronic Waste.**- The Electronic Waste (E-Waste) Management in the Eco-sensitive Zone shall be carried out as per the provisions of the E-Waste Management Rules, 2016 published by the Government of India in the Ministry of Environment, Forest and Climate Change and as amended from time to time.

(14) **Vehicular Traffic.**- The vehicular traffic movement shall be regulated in a habitat friendly manner and specific provisions in this regard shall be incorporated in the Zonal Master Plan and till such time as the Zonal Master plan is prepared and approved by the Competent Authority in the State Government, the Monitoring Committee shall monitor compliance of vehicular movement under the relevant Acts and the rules and regulations made thereunder.

(15) **Vehicular Pollution.**- Prevention and control of Vehicular Pollution shall be complied with in accordance with applicable laws. Efforts to be made for use of cleaner fuel for example CNG, LPG, etc.

(16) **Industrial Units.**- (a) On or after the publication of this notification in the Official Gazette, no new polluting industries shall be allowed to be set up within the Eco-sensitive Zone.

(b) Only non-polluting industries shall be allowed within ESZ as per classification of Industries in the Guidelines issued by Central Pollution Control Board in February 2016, unless so specified in this notification.

(17) **Protection of Hill Slopes.**- The protection of hill slopes shall be as under:

(a) The Zonal Master Plan shall indicate areas on hill slopes where no construction shall be permitted.

(b) No construction on existing steep hill slopes or slopes with a high degree of erosion shall be permitted.

4. List of activities prohibited or to be regulated or promoted within the Eco-sensitive Zone.- All activities in the Tansa Wildlife Sanctuary, Maharashtra are being governed by the provisions of the Wildlife (Protection) Act, 1972 (Act 53 of 1972 and rules framed thereunder) and activities within the ESZ shall be governed under the provisions of Environment (Protection) Act, 1986 (29 of 1986) and the rules made thereunder, and be regulated in the manner specified in the Table below, namely:-

TABLE

Sl. No.	Activities	Remarks
(1)	(2)	(3)
Prohibited Activities		
1.	Commercial Mining, Stone Quarrying and Crushing units.	(a) All new and existing (minor and major minerals), stone quarrying and crushing units are prohibited with immediate effect except for meeting the domestic needs of bona fide local residents including digging of earth for construction or repair of houses and for manufacture of country tiles or bricks for housing and for other activities. (b) The mining operations shall be carried out in accordance with the order of the Hon'ble Supreme Court dated 4 th August, 2006 in the matter of T.N. Godavarman Thirumulpad Vs. UOI in W.P.(C) No.202 of 1995 and dated 21 st April, 2014 in the matter of Goa Foundation Vs. UOI in W.P.(C) No.435 of 2012.
2.	Setting of industries causing pollution (Water, Air, Soil, Noise, etc.).	No new industries and expansion of existing polluting industries in the Eco-sensitive zone shall be permitted. Only non-polluting industries shall be allowed within ESZ as per classification of Industries in the Guidelines issued by Central Pollution Control Board in February 2016, unless so specified in this notification. In addition, non-polluting cottage industries shall be promoted.
3.	Establishment of major hydroelectric projects.	Prohibited (except as otherwise provided) as per applicable laws.
4.	Use or production or processing of any hazardous substances.	Prohibited (except as otherwise provided) as per applicable laws.
5.	Discharge of untreated effluents in natural water bodies or land area.	Prohibited (except as otherwise provided) as per applicable laws
6.	Establishment of solid waste disposal site and common incineration facility for solid and bio medical waste	No new solid waste disposal site and waste treatment/processing facility of solid waste is permitted within Eco sensitive zone. Further installation of common or individual incineration facility for treatment of any form of solid waste generated from industrial process and health establishment/hospitals etc. is Prohibited.
7.	Establishment of large-scale commercial livestock and poultry farms by firms, corporate, companies.	Prohibited (except as otherwise provided) as per applicable laws except for meeting local needs.
8.	Setting of new saw mills.	No new or expansion of existing saw mills shall be permitted within the Eco-sensitive Zone.
9.	Setting up of brick kilns.	Prohibited (except as otherwise provided) as per applicable laws
10.	Use of polythene bags.	Prohibited under applicable laws.
Regulated Activities		
11.	Commercial establishment of hotels and resorts.	No new commercial hotels and resorts shall be permitted within one kilometre of the boundary of the Protected Area or upto the extent of Eco-sensitive

		<p>zone, whichever is nearer, except for small temporary structures for Eco-tourism activities:</p> <p>Provided that, beyond one kilometre from the boundary of the protected Area or upto the extent of Eco-sensitive zone whichever is nearer, all new tourist activities or expansion of existing activities shall be in conformity with the Tourism Master Plan and guidelines as applicable.</p>
12.	Construction activities	<p>No new commercial construction of any kind shall be permitted within one kilometre from the boundary of the Protected Area or upto extent of the Eco-sensitive Zone whichever is nearer:</p> <p>Provided that, local people shall be permitted to undertake construction in their land for their use including the activities listed in sub paragraph (1) of paragraph 6 as per building byelaws to meet the residential needs of the local residents such as:</p> <p>(i) Widening and strengthening of existing roads and construction of new roads;</p> <p>(ii) Construction and renovation of infrastructure and civic amenities;</p> <p>(iii) Cottage industries including village industries; convenience stores & local amenities supporting eco-tourism including home stays; and</p> <p>(iv) Promoted activities listed in this Notification.</p> <p>(b) Provided further that the construction activity related to small scale industries termed as White Category, not causing pollution shall be regulated and kept at the minimum, with the prior permission from the competent authority as per applicable rules and regulations, if any.</p> <p>(c) Provided also that beyond one kilometre it shall be regulated as per the Zonal Master Plan.</p>
13.	Small scale non polluting industries.	<p>Non polluting industries termed as White Category as per classification of industries issued by the Central Pollution Control Board in February 2016 and non-hazardous, small-scale and service industry, agriculture, floriculture, horticulture or agro-based industry producing products from indigenous materials from the Eco-sensitive Zone shall be permitted by the competent Authority.</p>
14.	Felling of Trees	<p>(a) There shall be no felling of trees on the forest or Government or revenue or private lands without prior permission of the competent authority in the State Government.</p> <p>(b) The felling of trees shall be regulated in accordance with the provisions of the concerned Central or State Act and the rules made thereunder.</p>
15.	Collection of Forest produce or Non-Timber Forest Produce (NTFP).	Regulated under applicable laws.
16.	Erection of electrical and communication towers and laying of cables and other infrastructures	Regulated under applicable laws Underground cabling may be promoted.

17.	Infrastructure including civic amenities	Shall be done with mitigation measures, as per applicable laws, rules and regulation and available guidelines.
18.	Widening and strengthening of existing roads and construction of new roads.	Shall be done with mitigation measures, as per applicable laws, rules and regulation and available guidelines.
19.	Protection of Hill Slopes and river banks	Regulated under applicable laws
20.	Movement of vehicular traffic at night.	Regulated for commercial purpose under applicable laws.
21.	Under taking other activities related to tourism like over flying the ESZ area by hot air balloon, helicopter, drones, Microlites, etc.	Regulated under applicable laws
22.	Ongoing agriculture and horticulture practices by local communities along with dairy farming, aquaculture and fisheries.	Permitted under applicable laws for use of locals. Fishing practices may be permitted as recommended by committee headed by District Collector / District Level Biodiversity Management Committee. Priority may be given to local villages.
23.	Discharge of treated waste water/effluents in natural water bodies or land area.	The discharge of treated waste water/effluents shall be avoided to enter into the water bodies. Efforts to be made for recycle and reuse of treated waste water. Otherwise the discharge of treated waste water/effluent shall be regulated as per applicable laws.
24.	Commercial extraction of surface and ground water	a) The extraction of surface water and ground water shall be permitted only for bona fide agricultural use and domestic consumption of the occupier of the land. (b) Extraction of surface water and ground water for industrial or commercial use including the amount that can be extracted, shall require prior written permission from the concerned regulatory authority. (c) No sale of surface water or ground water shall be permitted.
25.	Open Well, Bore Well etc. for agriculture or other usage	Regulated and the activity should be strictly monitored by the appropriate authority.
26.	Solid Waste Management.	Regulated under applicable laws
27.	Introduction of Exotic species.	Regulated under applicable laws.
28.	Eco-tourism activities	Regulated under applicable laws.
29.	Vehicular Emissions	Regulated under applicable laws.
30.	Commercial use of firewood.	Regulated as per applicable laws.
Promoted Activities		
31.	Rain water harvesting.	Shall be actively promoted.
32.	Organic farming.	Shall be actively promoted.
33.	Adoption of green technology for all activities	Shall be actively promoted.
34.	Cottage industries including village artisans, etc.	Shall be actively promoted.
35.	Use of renewable energy and clean fuels.	Bio gas, solar light, CNG, LPG etc. to be actively promoted.
36.	Agro-Forestry.	Shall be actively promoted.

37.	Use of eco-friendly transport.	Shall be actively promoted.
38.	Skill Development.	Shall be actively promoted.
39.	Restoration of Degraded Land/ Forests/ Habitat.	Shall be actively promoted.
40.	Environmental Awareness.	Shall be actively promoted.

Implementation of prohibited activities shall come into effect from date of publication of Notification.

5. Monitoring Committee. The Central Government hereby constitutes a committee to be called the Monitoring Committee, monitoring of the Eco-sensitive Zone, which shall consist of the following members, namely:-

- (a) the Commissioner of Konkan Revenue Division – Chairman;
- (b) a representative of the Ministry of Environment and Forests, Government of India – Member;
- (c) a representative of the Central Pollution Control Board, Government of India – Member;
- (d) a representative of the Chief Wildlife Warden Government of Maharashtra – Member;
- (e) a representative of the Department of Mines, Government of Maharashtra – Member;
- (f) a representative of the Department of Industries, Government of Maharashtra – Member;
- (g) a representative of the Department of Revenue, Government of Maharashtra – Member;
- (h) a representative of the Department of Irrigation, Government of Maharashtra – Member;
- (i) a representative of the Department of Public Works, Government of Maharashtra – Member;
- (j) two representatives of Non-governmental Organizations working in the field of environment (including heritage conservation) to be nominated by the Government of India – Member;
- (k) the Regional Officer, Maharashtra State Pollution Control Board, Mumbai – Member;
- (l) the Senior Town Planner of the area – Member;
- (m) Representative of Biodiversity Board, - Member
- (n) The Deputy Conservator of Forest, Shahapur Division, Thane – Convener.

6. Terms and References:(1)The powers and functions of the Monitoring Committee shall be restricted to the compliance of the provisions of this notification.

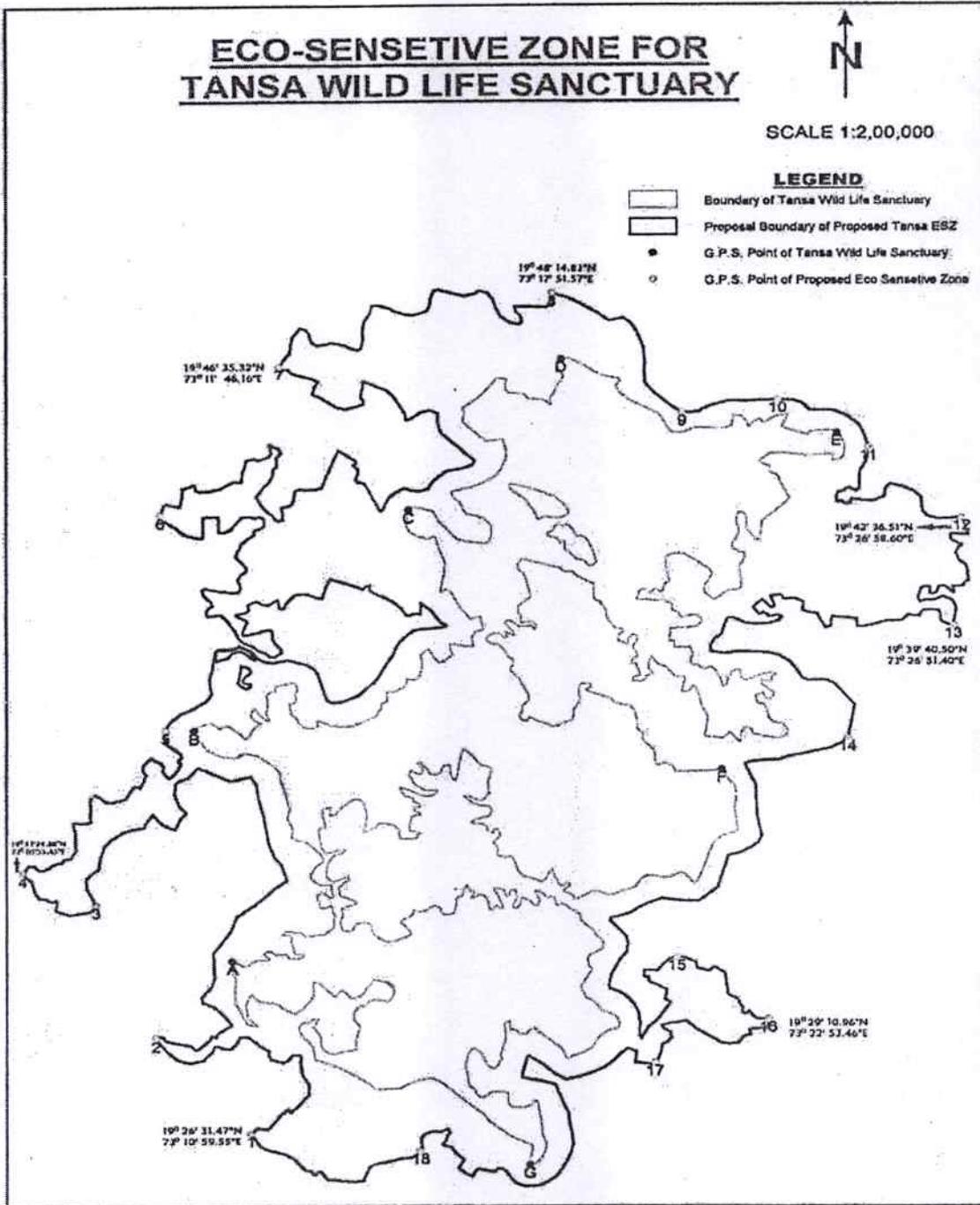
- (1) In case of activities requiring prior permission, under the provisions of the notification of the Government of India in the Ministry of Environment and Forests number S.O. 1533, dated the 14th September, 2006 published in the Gazette of India, Extraordinary, Part II, Section 3, Sub-section (ii), the Monitoring Committee shall refer such matters to the State Level Environment Impact Assessment Authority constituted under that notification which shall grant the clearances in accordance with the provisions of the said notification.
- (3) The Monitoring Committee may invite representatives or experts from concerned Departments or associations to assist in its deliberations depending on the requirements on issue to issue basis.
- (4) The Chairman or the Convener of the Monitoring Committee shall be competent to file complaints under section 19 of the Environment (Protection) Act, 1986 (29 of 1986) against any person who contravenes the provisions of this notification.
- (5) The Monitoring Committee shall submit the annual action taken report of its activities by the 31st March of every year to the Central Government in the Ministry of Environment and Forests.
- (6) The Central Government in the Ministry of Environment and Forests shall give directions, from time to time, to the Monitoring Committee for effective discharge of the functions of the Monitoring Committee.

[F. No. 25/41/2016-ESZ]

LALIT KAPUR, Scientist 'G'

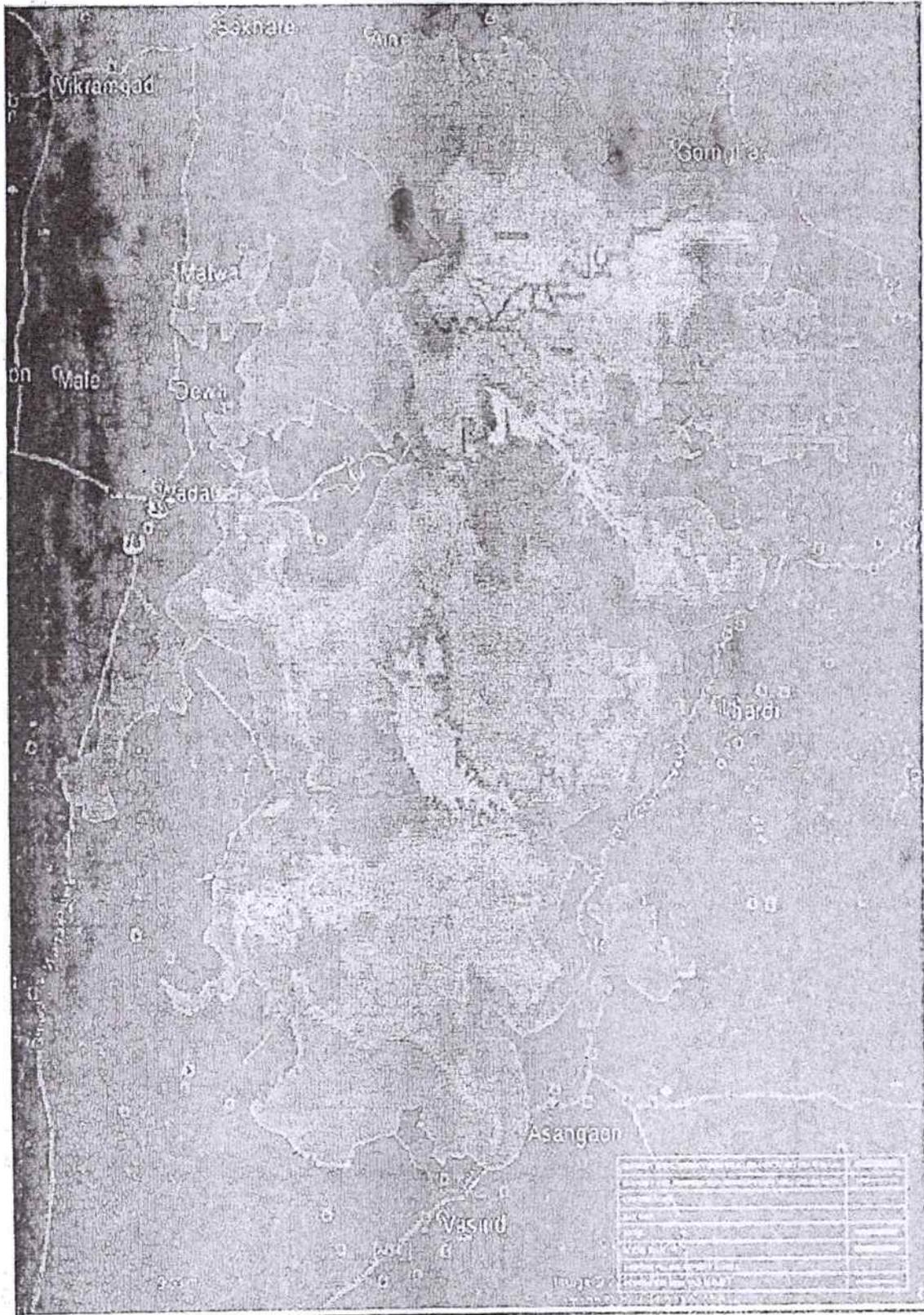
Annexure I-A

Map of Tansa Wildlife Sanctuary, Maharashtra along with the Proposed Eco-Sensitive Zone

Annexure I-B

Map of Tansa Wildlife Sanctuary, Maharashtra along with the Proposed Eco-Sensitive Zone

Annexure II

Geo Co-ordinates of Eco Sensitive Zone of Tansa Wildlife Sanctuary

Co-ordinate of Proposed ESZ		
S. N.	Latitude	Longitude
1	19° 26' 31.47" N	73° 10' 59.55" E
2	19° 29' 07.17" N	73° 08' 46.00" E
3	19° 32' 23.51" N	73° 07' 20.65" E
4	19° 33' 24.88" N	73° 05' 55.45" E
5	19° 37' 27.85" N	73° 08' 58.51" E
6	19° 42' 58.47" N	73° 09' 04.80" E
7	19° 46' 35.32" N	73° 11' 46.16" E
8	19° 48' 14.83" N	73° 17' 51.57" E
9	19° 45' 27.02" N	73° 21' 14.29" E
10	19° 45' 36.23" N	73° 23' 24.83" E
11	19° 44' 14.04" N	73° 24' 56.56" E
12	19° 42' 36.51" N	73° 26' 58.60" E
13	19° 39' 40.50" N	73° 26' 51.40" E
14	19° 36' 42.30" N	73° 24' 27.20" E
15	19° 31' 05.67" N	73° 21' 05.77" E
16	19° 29' 10.96" N	73° 22' 53.46" E
17	19° 28' 07.06" N	73° 20' 10.80" E
18	19° 25' 59.30" N	73° 14' 48.90" E

Co-ordinate of Tansa Wildlife Sanctuary		
S.N.	Latitude	Longitude
A	19° 31' 01.89" N	73° 10' 29.48" E
B	19° 37' 07.32" N	73° 09' 41.31" E
C	19° 37' 08.54" N	73° 09' 40.90" E
D	19° 47' 47.52" N	73° 18' 18.24" E
E	19° 44' 50.11" N	73° 24' 17.08" E
F	19° 35' 58.78" N	73° 21' 42.20" E
G	19° 25' 34.19" N	73° 17' 18.44" E

Annexure III

List of Revenue Village falling within Eco Sensitive Zone of Tansa WLS

Sr. No.	Division	Taluka	Village	GPS Reding	
				Latitude	Longitude
1		2	3	4	5
1	Shahapur	Shahapur	Taharpur	19°32'49.89"N	73°13'41.16"E
2	--do--	--do--	Khoste	9°31'39.42"N	73°14'11.35"E
3	--do--	--do--	Vedavahal	19°31'59.33"N	73°12'19.98"E
4	--do--	--do--	Vehelonda	9°31'37.98"N	73°11'24.61"E
5	--do--	--do--	Savroli kh.	9°31'55.04"N	73°10'41.11"E
6	--do--	--do--	Dimbha	9°32'34.34"N	73°12'12.41"E
7	--do--	--do--	Aghai	19°33'53.65"N	3°14'17.51"E
8	--do--	--do--	Waveghar	9°32'55.78"N	73°15'33.38"E
9	--do--	--do--	Waghivali	19°34'09.42"N	73°12'49.23"E
10	--do--	--do--	Bhavase	19°32'28.47"N	73°14'46.65"E
11	--do--	--do--	Nevre	19°33'38.73"N	73°13'27.98"E
12	--do--	--do--	Khor	9°30'17.87"N	73°14'05.77"E
13	--do--	Bhiwandi	Newade pt.	19°28'06.63"N	73°11'55.38"E
14	--do--	Shahapur	Koshimbade	19°29'39.10"N	73°11'27.73"E

15	Shahapur	Shahapur	Bhorande	19°29'38.50"N	73°13'40.41"E
16	--do--	--do--	Pivali	19°29'42.36"N	73°12'32.65"E
17	--do--	--do--	Vandra	19°28'57.77"N	73°12'53.58"E
18	--do--	--do--	Mahuli	19°28'18.30"N	73°16'07.27"E
19	--do--	--do--	Katbav pt.	19°26'11.82"N	73°14'49.97"E
20	--do--	--do--	Dahagaon pt.	19°25'22.98"N	73°15'29.67"E
21	--do--	--do--	Khativali pt.	19°24'49.00"N	73°16'36.83"E
22	--do--	--do--	Veheloli trf Aghai pt.	19°24'49.83"N	73°17'43.75"E
23	--do--	--do--	Valshet pt.	19°25'24.98"N	73°18'24.07"E
24	--do--	--do--	Asangaon pt.	19°26'30.38"N	73°18'24.10"E
25	--do--	--do--	Savroli bk. Pt.	19°27'23.03"N	73°18'17.06"E
26	--do--	--do--	Shahapur pt.	19°27'08.23"N	73°14'34.31"E
27	--do--	--do--	Awale	19°27'38.00"N	73°17'00.03"E
28	--do--	--do--	Chandroti	19°28'39.53"N	73°17'12.76"E
29	--do--	--do--	Karade	19°28'26.16"N	73°17'34.30"E
30	--do--	--do--	Cherpoli pt.	19°27'51.27"N	73°20'06.76"E
31	Shahapur	Shahapur	Kambare pt.	19°34'19.30"N	73°11'10.09"E
32	--do--	--do--	Awale pt.	19°28'29.86"N	73°20'41.10"E
33	--do--	--do--	Kharivali trf Aghai pt.	19°27'33.03"N	73°21'58.73"E
34	--do--	--do--	Arjunali pt.	19°28'33.26"N	73°22'50.45"E
35	--do--	--do--	Saralambe pt.	19°28'35.58"N	73°23'07.42"E
36	--do--	--do--	Pendharghol pt.	19°29'45.48"N	73°20'07.82"E
37	--do--	--do--	Pundhe pt.	19°29'28.30"N	73°19'35.46"E
38	--do--	--do--	Atgaon pt.	19°30'14.88"N	73°19'28.02"E
39	--do--	--do--	Sakhroli pt.	19°31'13.71"N	73°19'13.71"E
40	--do--	--do--	Kanvinde pt.	19°31'47.30"N	73°19'49.46"E
41	--do--	--do--	Pendhari	19°32'27.50"N	73°19'29.56"E
42	--do--	--do--	Mamnoli	19°28'39.93"N	73°17'56.04"E
43	--do--	--do--	Mohili	19°33'12.34"N	73°14'29.38"E
44	--do--	--do--	Nandgaon trf Aghai	19°32'23.91"N	73°18'34.29"E
45	--do--	--do--	Kalamgaon pt.	19°32'08.66"N	73°20'20.13"E
46	--do--	--do--	Lahe pt.	19°33'21.39"N	73°21'35.51"E
47	--do--	--do--	Umberkhand	19°34'06.80"N	73°22'00.30"E
48	--do--	--do--	Khardi pt.	19°35'16.61"N	73°22'58.35"E
49	--do--	--do--	Ghanepada	19°35'31.55"N	73°22'20.25"E
50	--do--	--do--	Pimpalpada pt.	19°36'07.36"N	73°22'55.85"E
51	--do--	--do--	Ambivali trf Sakurli	19°38'44.73"N	73°19'12.27"E
52	--do--	--do--	Belwad	19°38'53.15"N	73°17'08.25"E
53	--do--	--do--	Bendekon	19°36'12.42"N	73°21'44.28"E
54	--do--	--do--	Palshin	19°36'17.76"N	73°21'13.03"E
55	--do--	--do--	Dudhar	19°35'48.17"N	73°22'20.04"E
56	--do--	--do--	Dahigaon	19°36'38.51"N	73°20'35.43"E
57	--do--	--do--	Tembhe	19°39'26.87"N	73°15'54.59"E
58	--do--	--do--	Varskol pt.	19°36'13.98"N	73°23'10.75"E
59	--do--	--do--	Shirol pt.	19°37'58.34"N	73°24'45.49"E
60	--do--	--do--	Dapur	19°40'12.04"N	73°23'22.52"E
61	--do--	--do--	Ajnup pt.	19°39'06.23"N	73°22'30.92"E
62	--do--	--do--	Mal pt.	19°41'32.20"N	73°27'33.03"E
63	--do--	Mokhada	Kashati	19°43'36.44"N	73°23'06.48"E
64	--do--	--do--	Kochale pt.	19°43'40.10"N	73°25'49.29"E
65	--do--	--do--	Kinista pt.	19°44'10.89"N	73°25'04.91"E
66	Shahapur	Mokhada	Udhale pt.	19°45'11.78"N	73°24'36.64"E
67	--do--	--do--	Sawarda	19°42'00.17"N	73°22'28.91"E
68	--do--	--do--	Washind	19°45'33.95"N	73°22'41.38"E

69	Shahapur	Mokhada	Gomghar pt.	19°46'00.99"N	73°21'56.61"E
70	--do--	--do--	Suryamal	19°45'28.27"N	73°20'48.68"E
71	Jawhar	Wada	Khupari	19°34'18.56"N	73°06'32.76"E
72	--do--	--do--	Lakhmapur	19°35'29.26"N	73°06'17.53"E
73	--do--	--do--	Nehroli	19°36'07.41"N	73°07'10.60"E
74	--do--	--do--	Usar	19°31'30.54"N	73°07'13.15"E
75	--do--	--do--	Kudus	19°32'07.09"N	73°05'59.07"E
76	--do--	--do--	Kuyalu	19°33'18.71"N	73°11'32.10"E
77	--do--	--do--	Chendavali	19°34'13.32"N	73°11'46.64"E
78	--do--	--do--	Abitghar	19°35'04.62"N	73°10'05.67"E
79	--do--	--do--	Kambare	19°34'19.02"N	73°11'09.84"E
80	--do--	--do--	Goleghar	19°36'06.45"N	73°08'54.13"E
81	--do--	--do--	Chikhale	19°36'11.26"N	73°07'45.81"E
82	--do--	--do--	Kone	19°37'08.33"N	73°08'08.12"E
83	--do--	--do--	Khariwali	19°33'24.80"N	73°05'24.70"E
84	--do--	--do--	Harosale	19°40'20.73"N	73°09'41.41"E
85	--do--	--do--	Tuse	19°37'43.86"N	73°09'45.38"E
86	--do--	--do--	Vilkos	19°38'33.70"N	73°10'53.78"E
87	--do--	--do--	Pimproli	19°38'15.34"N	73°10'53.78"E
88	--do--	--do--	Varai khu.	19°37'31.49"N	73°12'28.64"E
89	--do--	--do--	Varai Bu.	19°38'32.29"N	73°11'48.78"E
90	--do--	--do--	Bilghar	19°38'10.01"N	73°13'24.60"E
91	--do--	--do--	Devgaon	19°33'40.70"N	73°08'18.63"E
92	--do--	--do--	Kasghar	19°39'43.19"N	73°12'13.17"E
93	--do--	--do--	Sonshiv	19°40'06.46"N	73°11'15.33"E
94	--do--	--do--	Mandva	19°42'00.50"N	73°12'34.13"E
95	--do--	--do--	Moj	19°38'03.88"N	73°12'52.78"E
96	--do--	--do--	Savarkhand	19°36'15.38"N	73°09'03.31"E
97	--do--	--do--	Sapronde	19°31'43.04"N	73°06'36.17"E
98	--do--	--do--	Bavli	19°34'39.19"N	73°09'25.79"E
99	--do--	--do--	Shirsad	19°39'20.80"N	73°12'01.19"E
100	--do--	--do--	Dahe	19°41'05.11"N	73°10'32.79"E
101	Jawhar	Wada	Tilgaon	19°33'40.61"N	73°09'29.45"E
102	--do--	--do--	Gale	19°39'25.80"N	73°09'51.79"E
103	--do--	--do--	Sarshi	19°37'40.86"N	73°09'16.24"E
104	--do--	--do--	Tilse	19°39'04.60"N	73°12'36.48"E
105	--do--	--do--	Sonale Bk	19°38'33.13"N	73°13'54.66"E
106	--do--	--do--	Sonale kh	19°38'59.30"N	73°14'05.98"E
107	--do--	--do--	Ko.Sarovar	19°40'58.15"N	73°14'43.00"E
108	--do--	--do--	Shela	19°40'21.63"N	73°13'44.31"E
109	--do--	--do--	Dhapad	19°40'29.15"N	73°13'04.83"E
110	--do--	--do--	D.Kumbhiste	19°42'13.50"N	73°10'53.93"E
111	--do--	--do--	Maniwali	19°42'23.52"N	73°09'7.02"E
112	--do--	--do--	Kalambhe	19°39'36.21"N	73°15'01.14"E
113	--do--	--do--	Kevnale	19°47'58.32"N	73°16'57.48"E
114	--do--	--do--	Akhada	19°47'58.32"N	73°16'57.48"E
115	--do--	--do--	Vadavali	19°48'30.02"N	73°16'14.84"E
116	--do--	--do--	Ujjaini	19°47'13.51"N	73°15'02.17"E
117	--do--	--do--	Virhe	19°40'29.15"N	73°13'04.83"E
118	--do--	--do--	Pinjal	19°46'12.90"N	73°11'38.43"E
119	--do--	--do--	Mangrol	19°45'23.19"N	73°13'45.68"E
120	--do--	--do--	Dhadhara	19°40'4.81"N	73°15'14.97"E

121	Jawhar	Wada	Nishet	19°39'32.25"N	73°15'41.25"E
122	--do--	--do--	Gargaon	19°44'49.68"N	73°12'25.22"E
123	--do--	--do--	Pik	19°43'56.61"N	73°09'57.09"E
124	--do--	--do--	Parali	19°42'35.28"N	73°15'37.57"E
125	--do--	--do--	Shilottar	19°44'14.75"N	73°10'47.75"E
126	--do--	--do--	Varsale	19°45'38.33"N	73°14'6.10"E
127	--do--	--do--	Paste	19°43'30.13"N	73°09'01.20"E
128	--do--	--do--	Sasne	19°43'00.00"N	73°08'10.04"E
129	--do--	Mokhada	Botoshi	19°48'29.27"N	73°23'51.26"E
130	--do--	--do--	Kurlod	19°48'42.49"N	73°23'29.69"E
131	Thane	Bhiwandi	Vape	19° 29' 22.79"	73° 10' 26.52"
132	--do--	--do--	Ghotavade	19° 28' 51.59"	73° 10' 04.84"
133	--do--	--do--	Chichvali	19° 29' 13.30"	73° 08' 42.16"
134	--do--	--do--	Mainde	19° 28' 51.68"	73° 10' 05.17"
135	--do--	--do--	Kelhe	19° 27' 34.59"	73° 12' 15.40"
136	Thane	Bhiwandi	Khanivali	19° 25' 18.81"	73° 13' 17.40"
137	--do--	--do--	Sagaon	19° 30' 52.04"	73° 08' 59.21"
138	--do--	--do--	Eksal	19° 30' 27.46"	73° 08' 17.38"
139	--do--	--do--	Devchole	19° 30' 40.71"	73° 10' 01.78"
140	--do--	--do--	Kunde	19° 28' 49.28"	73° 07' 06.40"
141	--do--	--do--	Karmale	19° 27' 55.42"	73° 08' 01.05"
142	--do--	--do--	Base	19° 27' 51.23"	73° 09' 05.60"
143	--do--	--do--	Newade	19° 27' 22.08"	73° 12' 02.73"
144	--do--	--do--	Pachhapur	19° 27' 44.17"	73° 10' 26.20"
145	--do--	--do--	Mohandule	19° 25' 15.75"	73° 11' 42.06"

Annexure-IV

Proforma of Action Taken Report:—Eco-sensitive Zone monitoring Committee.—

1. Number and date of meetings
2. Minutes of the meetings: Mention main noteworthy points. Attached minutes of the meeting on separate Annexure.
3. Status of preparation of Zonal Master Plan including Eco-Tourism Master Plan
4. Summary of cases dealt for rectification of error apparent on face of land record. Details may be attached as Annexure.
5. Summary of cases scrutinised for activities covered under Environment Impact Assessment Notification, 2006 Details may be attached as separate Annexure.
6. Summary of case scrutinised for activities not covered under Environment Impact Assessment Notification, 2006 .Details may be attached as separate Annexure.
7. Summary of complaints ledged under section 19 of Environment (Protection) Act, 1986.
8. Any other matter of importance.

परिशेष-०८

केंद्रशासनाचे वन, पर्यावरण व जलवायु परिवर्तन मंत्रालय नवी दिल्ली यांचेकडील क्रमांक का.आ.२५६६ (अ) दिनांक १० ऑगस्ट २०१७ अन्वये तानसा अभयारण्यालगतचे क्षेत्राचे परिसंवेदनशिल (Eco Sensitive Zone) क्षेत्राबाबतचे अधिसूचना प्रतिबंधित केलेले बाबीची माहिती

List of activities prohibited or to be regulated within the Eco-sensitive Zone.- All activities in the Eco sensitive Zone shall be governed by the provisions of the Environment (Protection) Act, 1986 (29 of 1986), and the rules made there under and be regulated in the manner specified in the Table below, namely:-

TABLE

S.No.	Activity	Remarks
(1)	(2)	(3)
Prohibited Activities		
1.	Commercial Mining, stone quarrying and crushing units.	(c) All New and existing (minor and major minerals), stone quarrying and crushing units are prohibited with immediate effect except for meeting the domestic needs of bona fide local residents including doffing of earth for construction or repair of houses and for manufacture of country tiles or bricks for housing and for other activities. (d) The mining operations shall be carried out in accordance with the order of the Hon'ble Supreme Court dated 04 th August, 2006 in the matter of T.N. Godavarman Thirumulpad Vs. UOI in W.P.(C) No.202 of 1995 and dated 21 st April, 2014 in the matter of Goa Foundation Vs. UOI in W.P.(C) No.435 of 2012.
2	Setting of industries causing pollution (Water, Air, Soil, Noise, etc.).	No new industries and expansion of existing polluting industries in the Eco-sensitive zone shall be permitted. Only non-polluting industries shall be allowed within ESZ as per classification of Industries in the Guidelines issued by Central Pollution Control Board in February 2016, unless so specified in this notification. In addition, non-polluting cottage industries shall be promoted.
3	Establishment of major hydroelectric projects,	Prohibited (except as otherwise provided) as per applicable laws.
4	Use or production or processing of any hazardous substances.	Prohibited (except as otherwise provided) as per applicable laws.
5	Discharge of untreated effluents in natural water bodies or land area.	Prohibited (except as otherwise provided) as per applicable laws.
6	Establishment of soil waste disposal site and common incineration facility for soil and bio medical Waste	No new soil waste disposal site and waste treatment /processing facility of soil waste is permitted within Eco Sensitive Zone. Further installation of common or individual incineration facility for treatment of any form of soil waste generated from industrial process and health establishment /hospitals etc. is Prohibited.
7	Establishment of large-scale commercial livestock and poultry farms by firms, corporate, companies.	Prohibited (except as otherwise provided) as per applicable laws except for meeting local needs.
8	Setting up of saw mills.	No new or expansion of any existing saw mills shall be permitted within the Eco-sensitive Zone.
9	Setting up of brick Kilns	Prohibited (except as otherwise provided) as per applicable laws.
10	Use of polythene bags	Prohibited under applicable laws.
Regulated Activities		
11	Commercial establishment of hotels and resorts.	No new commercial hotels and resorts shall be permitted within one kilometer of the boundary of the Protected Area or upto the extent of Eco-sensitive Zone, whichever is nearer, except for small temporary structures for Eco-tourism activities; Provided that, beyond one kilometer from the boundary of the protected Area or upto the extent of Eco-sensitive zone whichever is

		near all new tourist activities or expansion of existing activities shall be in conformity with the Tourism Master Plan and guidelines as applicable.
12	Construction activities	<p>(a) No New commercial construction of any kind shall be permitted within one kilometre from the boundary of the Protected Area or upto extent of the Eco-sensitive Zone whichever is nearer:</p> <p>Provided that, local people shall be permitted to undertake construction in their land for their use including the activities listed in sub paragraph (1) of paragraph 6 as per building byelawa to meet the residential needs of the local residents such as:</p> <p>(i) Widening and strengthening of existing road and civic amenities;</p> <p>(ii) Construction and renovation of infrastructure and civic amenities;</p> <p>(iii) Cottage industries including village industries; convenience stores & local amenities supporting eco-tourism including home stays; and</p> <p>(iv) Promoted activities listed in this Notification.</p> <p>(b) Provided further that the construction activity related to small scale industries termed as White Category, not causing pollution shall be regulated and kept at the minimum, with the prior permission from the competent authority as per applicable rules and regulation, if any.</p> <p>(c) Provided also that beyond one kilometre it shall be regulated as per the Zonal Master Plan.</p>
13	Small scale non polluting industries.	Non polluting industries termed as White Category as per classification of industries issued by the Central Pollution Control Board in February 2016 and non-hazardous, small-scale and service industry, agriculture, floriculture or agro-based industry producing products from indigenous materials from the Eco-sensitive Zone shall be permitted by the competent Authority.
14	Felling of Trees	<p>(a) There shall be no felling of trees on the forest or Government or revenues or private lands without prior permission of the competent authority in the State Government.</p> <p>(b) The felling of trees shall be regulated in accordance with the provisions of the concerned Central or State Act and the rules made thereunder.</p>
15	Collection of Forest produce or Non-Timber Forest Produce (NTFP).	Regulated under applicable laws.
16	Erection of electrical and communication towers and laying of cables and other infrastructures	Regulated under applicable laws Underground cabling may be promoted.
17	Infrastructure including civic amenities	Shall be done with mitigation measures, as per applicable laws, rules and regulation and available guidelines.
18	Widening and strengthening of existing roads and construction of new roads.	Shall be done with mitigation measures, as per applicable laws, rules and regulation and available guidelines.
19	Protection of Hill Slopes and river banks	Regulated under applicable laws.
20	Movement of vehicular traffic at night.	Regulated for commercial purpose under applicable laws.
21	Under taking other activities related to tourism like over flying the ESZ area by hot air balloon, helicopter, drones, Microlites, etc.	Regulated under applicable laws.
22	Ongoing agriculture and horticulture practices by local communities along with dairy farming, aquaculture and fisheries.	Permitted under applicable laws for use of locals. Fishing practices may be permitted as recommended by committee headed by District Collector / District Level Biodiversity Management Committee. Priority may be given to local villages.

केंद्रशासनाचे वन, पर्यावरण व जलवायु परिवर्तन मंत्रालय नवी दिल्ली यांचेकडील अधिसूचना क्रमांक का.आ.५१३५ (अ) दिनांक ०३ ऑक्टोबर २०१८ अन्वये पश्चिम घाट संवेदनशिल क्षेत्राबाबतचे अधिसूचना यात वाडा व मोखाडा तालुक्यातील समावेश केलेल्या गावाचा यादी.

अ.क्र.	तालुका	गावाचे नाव मराठी भाषेत	गावाचे नाव इंग्रजी भाषेत	शेरा
१	मोखाडा Mokhada	आसे	Ase	
२	मोखाडा Mokhada	धामणी	Dhamani	
३	मोखाडा Mokhada	दांडवल	Dandwal	
४	मोखाडा Mokhada	खोच	Khoch	
५	मोखाडा Mokhada	धोडमा-याची मेट	Dhondmaryachimet	
६	मोखाडा Mokhada	डोल्हारे	Dolhare	
७	मोखाडा Mokhada	सयादे	Sayade	
८	मोखाडा Mokhada	कुर्लोद	Kurlod	
९	मोखाडा Mokhada	नाशेरा	Nashera	
१०	मोखाडा Mokhada	बोटोशी	Botoshi	
११	मोखाडा Mokhada	केवनाळे	Kevnale	
१२	मोखाडा Mokhada	गोमघर	Gomghar	
१३	मोखाडा Mokhada	सुर्यमाळ	Suryamal	
१४	मोखाडा Mokhada	पाचघर	Pachghar	
१५	मोखाडा Mokhada	वासिंद	Vashind	
१६	मोखाडा Mokhada	वाकडपाडा	Vakadpada	
१७	मोखाडा Mokhada	किनिस्ते	Kiniste	
१८	मोखाडा Mokhada	आमले	Amale	
१९	मोखाडा Mokhada	कोचाळे	Kochale	
२०	मोखाडा Mokhada	काष्टी	Kashti	
२१	मोखाडा Mokhada	सावर्डे	Sawarde	
१	वाडा Wada	आखाडा	Akhada	
२	वाडा Wada	वि-हे	Virhe	
३	वाडा Wada	उज्जैनी	Ujjaini	
४	वाडा Wada	पिंजाल	Pinjal	
५	वाडा Wada	दाभोण	Dhabhon	
६	वाडा Wada	पाचघर	Pachghar	
७	वाडा Wada	सातरोंडे	Satronde	
८	वाडा Wada	शिलोत्तर	Shilittar	
९	वाडा Wada	पिक	Pik	
१०	वाडा Wada	मांडवा	Mandava	
११	वाडा Wada	खोडदे	Khodade	
१२	वाडा Wada	ओगदा	Ogada	
१३	वाडा Wada	परळी	Parli	
१४	वाडा Wada	दहिवली कुंभिस्ते	Dahivali-Kumbhiste	
१५	वाडा Wada	आमगाव	Amgaon	
१६	वाडा Wada	कुमदळ	Kumdal	
१७	वाडा Wada	अंभई	Ambhai	
१८	वाडा Wada	तीळमाळ	Tilmal	
१९	वाडा Wada	करंजपाडा	Karanjpada	
२०	वाडा Wada	देवळी	Devali	
२१	वाडा Wada	कोलीमसरोवर	Kolimsarovar	

२२	वाडा Wada	पोशेरी	Posheri
२३	वाडा Wada	शेले	Shele
२४	वाडा Wada	गुहीर	Guhir
२५	वाडा Wada	हरसोळे	Harsole
२६	वाडा Wada	कंचाड	Kanchad
२७	वाडा Wada	धापड	Dhapad
२८	वाडा Wada	वाघोटे	Vaghote
२९	वाडा Wada	धाधरे	Dhadhare
३०	वाडा Wada	बालीवली	Balivali
३१	वाडा Wada	गालतरे	Galtare
३२	वाडा Wada	वावेघर	Vaveghar
३३	वाडा Wada	नाणे	Nane
३४	वाडा Wada	सांगे	Sange
३५	वाडा Wada	कळंबे	Kalmbhe
३६	वाडा Wada	सोनाळे खुर्द	Sonale Kuard
३७	वाडा Wada	निशेत	Nishet
३८	वाडा Wada	पिंपरोळी	Pimproli
३९	वाडा Wada	मोज	Moj
४०	वाडा Wada	बिलघर	Bilghar
४१	वाडा Wada	तुसे	Tuse
४२	वाडा Wada	वरई बुद्रुक	Varai Budruk
४३	वाडा Wada	सोनाळे बुद्रुक	Sonale Budruk
४४	वाडा Wada	वरई खुर्द	Varai Khurd
४५	वाडा Wada	आंघडे	Avandhe
४६	वाडा Wada	चिखले	Chikhale
४७	वाडा Wada	सावरखांड	Savarkhand
४८	वाडा Wada	असनस	Asnas
४९	वाडा Wada	आंबीटघर	Abhitghar
५०	वाडा Wada	गौरापुर	Gaurapur
५१	वाडा Wada	गोळेघर	Goleghar
५२	वाडा Wada	कळभई	Kalmabhai
५३	वाडा Wada	देवघर	Devghar
५४	वाडा Wada	देवगाव	Devgaon
५५	वाडा Wada	अंबरभुई	Ambarbhui
५६	वाडा Wada	बुधावली	Bhudhavali
५७	वाडा Wada	बिलावली	Bilavali
५८	वाडा Wada	काटी	Kati
५९	वाडा Wada	गुंज	Gunj
६०	वाडा Wada	खैरे-आंबीवली	Khaire Ambavali
६१	वाडा Wada	वरनोळ	Varnol
६२	वाडा Wada	डोंगस्ते	Dongaste

मोखाडा तालुका :- समाविष्ट गावे संख्या - २१

वाडा तालुका :- समाविष्ट गावे संख्या - ६२

पारिशेष-१०

तानसा अभयारण्यालगतचे क्षेत्राचे परिसंवेदनशिल (Eco Sensitive Zone) क्षेत्राचे १० (दहा) किलोमीटरचे आत येणारी वाडा व मोखाडा तालुक्यातील समावेश केलेल्या गावाचा यादी.

अ.क्र.	तालुका	गावाचे नाव मराठी भाषेत	गावाचे नाव इंग्रजी भाषेत	शेरा
१	मोखाडा Mokhada	काष्टी	Kashti	
२	मोखाडा Mokhada	सावर्डे	Sawarde	
३	मोखाडा Mokhada	वासिंद	Vashind	
४	मोखाडा Mokhada	गोमघर/दुधगाव	Gomghar/Dudhagaon	
५	मोखाडा Mokhada	सुर्यमाळ	Suryamal	
६	मोखाडा Mokhada	केवनाळे	Kevnale	
७	मोखाडा Mokhada	आमले	Amale	
८	मोखाडा Mokhada	कुर्लोद	Kurlod	
९	मोखाडा Mokhada	बोटोशी	Botoshi	
१०	मोखाडा Mokhada	उधळे	Udhale	
११	मोखाडा Mokhada	किनिस्ते	Kiniste	
१२	मोखाडा Mokhada	कोचाले	Kochale	
१३	मोखाडा Mokhada	धामणशेत	Dhamanshet	
१४	मोखाडा Mokhada	कोशिमशेत	Koshimshet	
१५	मोखाडा Mokhada	डोल्हारा	Dolhara	
१६	मोखाडा Mokhada	नाशेरा	Nashera	
१७	मोखाडा Mokhada	शिवली	Shivali	
१८	मोखाडा Mokhada	खोडाळा	Khodala	
१	वाडा Wada	मुसारणे	Musarane	
२	वाडा Wada	डोंगस्ते	Dongaste	
३	वाडा Wada	विजयगड	Vijaygad	
४	वाडा Wada	चिचघर	Chichghar	
५	वाडा Wada	बिलावली	Bilavali	
६	वाडा Wada	किरवली	Kirvali	
७	वाडा Wada	खुपरी	Khupari	
८	वाडा Wada	वसुरी खुर्द	Vasuri Khurd	
९	वाडा Wada	लखमापूर	Lakhmapur	
१०	वाडा Wada	जामघर	Jamghar	
११	वाडा Wada	नेहरोली	Nehroli	
१२	वाडा Wada	कोनसई	Konsai	
१३	वाडा Wada	गातेस खुर्द	Gates Khurd	
१४	वाडा Wada	गातेस बुद्रुक	Gates Budruk	
१५	वाडा Wada	नारे	Nare	
१६	वाडा Wada	वर्धा	Wardha	
१७	वाडा Wada	उसर	Usar	
१८	वाडा Wada	वडवली	Vadvali	
१९	वाडा Wada	कुडुस	Kudus	
२०	वाडा Wada	कोंढला	Kondhala	
२१	वाडा Wada	म्हसवळ	Maswal	
२२	वाडा Wada	देवगाव	Devgoan	
२३	वाडा Wada	तिल्लाव	Tilgoan	
२४	वाडा Wada	घरनोळ	Varnol	

२५	वाडा Wada	जाळे	Jale
२६	वाडा Wada	बेरशीती	Bersheti
२७	वाडा Wada	कुकुलु	Kuyulu
२८	वाडा Wada	चंदावली	Chendavali
२९	वाडा Wada	तोरणे	Torane
३०	वाडा Wada	आंबीटघर	Abitghar
३१	वाडा Wada	कांबारे	Kambhare
३२	वाडा Wada	गोळेघर	Goleghar
३३	वाडा Wada	खैरे आंबिवली	Khaire-Ambhivali
३४	वाडा Wada	चिखले	Chikhale
३५	वाडा Wada	सारशी	Sarashi
३६	वाडा Wada	मालोडे	Malonde
३७	वाडा Wada	कोने	Kone
३८	वाडा Wada	विजयपुर	Vijaypur
३९	वाडा Wada	गांधे	Gandhare
४०	वाडा Wada	ऐनशेत	Ainshet
४१	वाडा Wada	पेठरांजणी	Peth-ranjani
४२	वाडा Wada	वाडा	Wada
४३	वाडा Wada	खरीवली	Kharivali
४४	वाडा Wada	कादिवली	kadivali
४५	वाडा Wada	सरसओहोळ	Sarasohal
४६	वाडा Wada	आलमान	Alman
४७	वाडा Wada	विलकोस तर्फे कोनपट्टी	Vilkos Trafe Konpatti
४८	वाडा Wada	वरले	Varale
४९	वाडा Wada	तुणावे	Thunave
५०	वाडा Wada	उमरोठे	Umrothe
५१	वाडा Wada	देवळी	Devli
५२	वाडा Wada	मेट	Met
५३	वाडा Wada	हरसोळे	Harsole
५४	वाडा Wada	तुसे	Tule
५५	वाडा Wada	विलकोस	Vilkos
५६	वाडा Wada	पिंपरोली	Pimproli
५७	वाडा Wada	वरई खुर्द	Varai Khurd
५८	वाडा Wada	वरई बुद्रुक	Varai Bhudurk
५९	वाडा Wada	बिलघर	Bilghar
६०	वाडा Wada	बालीवली	Balivali
६१	वाडा Wada	कासघर	Kasghar
६२	वाडा Wada	सोनशिव	Sonshiv
६३	वाडा Wada	मांडवा	Mandava
६४	वाडा Wada	मोज	Moj
६५	वाडा Wada	सावरखांड	Savarkhand
६६	वाडा Wada	झाडखैरे	Zadkhaire
६७	वाडा Wada	साप्रोंडे	Sapronde
६८	वाडा Wada	बावली	Bavli
६९	वाडा Wada	शिरसाड	Sirsad
७०	वाडा Wada	डाहे	Dahe

७१	वाडा Wada	देसई	Desai
७२	वाडा Wada	गळे	Gale
७३	वाडा Wada	मांगाटणे	Mangathane
७४	वाडा Wada	उचाट	Uchat
७५	वाडा Wada	करंजे	Karanje
७६	वाडा Wada	सापने बुद्रुक	Sapane Budruk
७७	वाडा Wada	तिळसे	Tilse
७८	वाडा Wada	सापने खुर्द	Sapane Kurad
७८	वाडा Wada	घोणसई	Ghonsai
८०	वाडा Wada	आब्जे	Abje
८१	वाडा Wada	वैतरणानगर	Vaitrananagar
८२	वाडा Wada	भावेघर	Bhaveghar
८३	वाडा Wada	निचोळे	Nichole
८४	वाडा Wada	सोनाळे बुद्रुक	Sonale Budruk
८५	वाडा Wada	सोनाळे खुर्द	Sonale Kuard
८६	वाडा Wada	कोलीमसरोवर	Kolimsarovar
८७	वाडा Wada	शेला	Shela
८८	वाडा Wada	धापड	Dhapad
८९	वाडा Wada	दहिवली-कुंभिस्ते	Dahivali-Kumbhiste
९०	वाडा Wada	मानिवली	Manivali
९१	वाडा Wada	कापरी	Kapri
९२	वाडा Wada	कळंबे	Kalambhe
९३	वाडा Wada	कळभोली	Kambholi
९४	वाडा Wada	केवनाळे	Kevnale
९५	वाडा Wada	आखाडा	Akhada
९६	वाडा Wada	वडवली	Vadvali
९७	वाडा Wada	उज्जैनी	Ujjani
९८	वाडा Wada	वि-हे	Virhe
९९	वाडा Wada	दाभोण	Dhabhon
१००	वाडा Wada	पिंजाल	Pinjal
१०१	वाडा Wada	मांग्रोल	Mangoral
१०२	वाडा Wada	ढाढरा	Dhadhra
१०३	वाडा Wada	निशेत	Nishet
१०४	वाडा Wada	गारगाव	Gargaon
१०५	वाडा Wada	पिक	Pik
१०६	वाडा Wada	परळी	Parali
१०७	वाडा Wada	शिलोत्तर	Shilottar
१०८	वाडा Wada	वरसाळे	Varsale
१०९	वाडा Wada	पास्ते	Paste
११०	वाडा Wada	सासने	Sasane
१११	वाडा Wada	खैरा	Khaira
११२	वाडा Wada	वडवली तर्फे सोनाळे	Vadvali Trafe Sonale
११३	वाडा Wada	पाली	Pali
११४	वाडा Wada	पिंपळास	Pimplas

सोखाडा तालुका :- समाविष्ट गावे संख्या - १८
वाडा तालुका :- समाविष्ट गावे संख्या - ११४

पारिशिष्ट-११

केंद्रशासनाचे वन, पर्यावरण व जलवायु परिवर्तन मंत्रालय नवी दिल्ली यांचेकडील क्रमांक का.आ.२५६६ (अ) दिनांक १० ऑगस्ट २०१७ अन्वये तानसा अभयारण्यालगतचे क्षेत्राचे परिसंवेदनशिल (Eco Sensitive Zone) क्षेत्राबाबतचे अधिसूचना यात वाडा व मोखाडा तालुक्यातील समावेश केलेल्या गावाचा यादी.

अ.क्र.	तालुका	गावाचे नाव मराठी भाषेत	गावाचे नाव इंग्रजी भाषेत	शेरा
१	मोखाडा Mokhada	काष्टी	Kashti	
२	मोखाडा Mokhada	कोचाले	Kochale	
३	मोखाडा Mokhada	किनिस्ते	Kiniste	
४	मोखाडा Mokhada	उधले	Udhale	
५	मोखाडा Mokhada	सावडे	Sawarde	
६	मोखाडा Mokhada	वासिंद	Vashind	
७	मोखाडा Mokhada	गोमघर	Gomghar	
८	मोखाडा Mokhada	सुर्यमाळ	Suryamal	
९	मोखाडा Mokhada	बोटोशी	Botoshi	
१०	मोखाडा Mokhada	कुलौद	Kurlod	
१	वाडा Wada	खुपरी	Khupari	
२	वाडा Wada	लखमापूर	Lakhmapur	
३	वाडा Wada	नेहरोली	Nehroli	
४	वाडा Wada	उसर	Usar	
५	वाडा Wada	कुडुस	Kudus	
६	वाडा Wada	कुयलु	Kuyalu	
७	वाडा Wada	चंदावली	Chendavali	
८	वाडा Wada	आंबिटघर	Abhitghar	
९	वाडा Wada	कांबारे	Kambhare	
१०	वाडा Wada	गोळेघर	Goleghar	
११	वाडा Wada	चिखले	Chikhale	
१२	वाडा Wada	कोने	Kone	
१३	वाडा Wada	खरीवली तर्फे पोलबारे	Kharivali Trafe Polbare	
१४	वाडा Wada	हरसोळे	Harsole	
१५	वाडा Wada	तुसे	Tuse	
१६	वाडा Wada	विलकोस	Vilkos	
१७	वाडा Wada	पिंपरोली	Pimproli	
१८	वाडा Wada	वरई खुर्द	Varai Khurd	
१९	वाडा Wada	वरई बुदुक	Varai Bhudurk	
२०	वाडा Wada	विलघर	Bilghar	
२१	वाडा Wada	देवगाव	Devgaon	
२२	वाडा Wada	कासघर	Kasghar	
२३	वाडा Wada	सोनशिव	Sonshiv	
२४	वाडा Wada	मांडवा	Mandava	
२५	वाडा Wada	मोज	Moj	
२६	वाडा Wada	सावरखांड	Savarkhand	
२७	वाडा Wada	साप्रोंडे	Sapronde	
२८	वाडा Wada	बावली	Bavli	
२९	वाडा Wada	शिरसाड	Shirsad	
३०	वाडा Wada	डाहे	Dahe	
३१	वाडा Wada	तीळगाव	Tilgaon	
३२	वाडा Wada	गाळे	Gale	

३३	वाडा Wada	सारशी	Sarshi
३४	वाडा Wada	तिलसे	Tilse
३५	वाडा Wada	सोनाळे बुद्रुक	Sonale Budruk
३६	वाडा Wada	सोनाळे खुर्द	Sonale Kuard
३७	वाडा Wada	कोलीमसरोवर	Kolimsarovar
३८	वाडा Wada	शेला	Shela
३९	वाडा Wada	धापड	Dhapad
४०	वाडा Wada	दहिवली-कुंभिस्ते	Dahivali-Kumbhiste
४१	वाडा Wada	मानिवली	Manivali
४२	वाडा Wada	कळंभे	Kalmabhe
४३	वाडा Wada	केवनाळे	Kevnale
४४	वाडा Wada	आखाडा	Akhada
४५	वाडा Wada	वडपली	Valvali
४६	वाडा Wada	उज्जैनी	Ujjaini
४७	वाडा Wada	वि-हे	Virhe
४८	वाडा Wada	पिंजळ	Pinjal
४९	वाडा Wada	मांग्रोल	Mangrol
५०	वाडा Wada	ढाढरा	Dhadhara
५१	वाडा Wada	निशेत	Nishet
५२	वाडा Wada	गारगाव	Gargaon
५३	वाडा Wada	पिक	Pik
५४	वाडा Wada	परळी	Parli
५५	वाडा Wada	शिलोत्तर	Shilottar
५६	वाडा Wada	वरसाळे	Varsale
५७	वाडा Wada	पास्ते	Paste
५८	वाडा Wada	सासने	Sasne

मोखाडा तालुका :- समाविष्ट गावे संख्या - ३०

वाडा तालुका :- समाविष्ट गावे संख्या - ५८

245

904

**National Green Tribunal
Western Zone Bench
New Administrative Building, D-Wing,
1st floor, Opposite Council Hall
Camp, Pune - 411 001**

O. W. No. NGT/ WZ/ PUNE/ 627/2022
Dt. 10.11.2022

To,

Shri. Govind Maruti Bodke,
Collector and District Magistrate Palghar,
Office of the Collector and District Magistrate Palghar,
Palghar-Boisar road, Kolgaon, Palghar 401404
E-mail ID: collector.palghar@maharashtra.gov.in

Subject: Notice...

Reference: Order dt. 03.11.2022 passed by the Hon'ble NGT (WZ), Pune
In O. A. No. 78/2020 (WZ) with I.A. No. 123/2020 (WZ)...

Sir,

Whereas the Hon'ble National Green Tribunal (WZ), Pune (Through Video Conferencing), vide order dt. 03.11.2022 in O. A. No. 78/2020 (WZ) with I.A. No. 123/2020 (WZ) (Nilesh Suresh Chavan Vs. The State of Maharashtra & Ors.) has passed the following order,

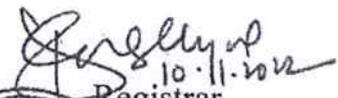
"...(5) He has also drawn attention to the order of this Tribunal passed on the initial date on 06.11.2020 where-by the District Magistrate, Palghar was directed to submit an action taken report in respect of preventing the illegal activity, if any and was further directed to associate with himself the District Forest Officer (DFO) of the area, if so required. But we find that no such action taken report has been filed so far from the side of the Respondent No. 5/District Magistrate.

...(6) Registry is directed to issue a show cause notice to the District Magistrate, Palghar as to why the compliance of the said order has not been done, returnable within three weeks.

List the matter on 02.12.2022."

Hence, this notice for compliance.

Encl: As above

10.11.2022
Registrar
NGT (WZB), PUNE

NOTE: The said notice has been sent on your above mentioned official Email Id's for information and compliance on 10.11.2022 at 01:06 PM.

Item No. 4

(Pune Bench)

**BEFORE THE NATIONAL GREEN TRIBUNAL
WESTERN ZONE BENCH, PUNE**

(By Video Conferencing)

Original Application No. 78/2020(WZ)
I.A. No. 123/2020(WZ)

Nilesh Suresh Chavan

.....Applicant

Versus

The State of Maharashtra & Ors.

....Respondent(s)

Date of hearing: 03.11.2022

**CORAM: HON'BLE MR. JUSTICE DINESH KUMAR SINGH, JUDICIAL MEMBER
HON'BLE DR. VIJAY KULKARNI, EXPERT MEMBER**

Applicant(s) : Mr. Rakesh Agarwal, Advocate

ORDER

1. In the present application, the relief is prayed that direction be issued to Respondent Nos. 1 to 11/Statutory authorities to ensure that there will be complete prohibition of handing, storage, stocking, trading, sell, use and/or in any manner dealing with fireworks in the eco-sensitive area of Wada and Mokhada Talukas in Palghar District covered by the Notification dated 10th August, 2017.

2. The Learned Counsel for the Applicant has drawn attention to the draft Notification dated 10th August, 2017 which says that Tansa Wildlife Sanctuary, District Thane in Shahapur, Wada and Mokhada Taluka of Thane District of Maharashtra State extended over an area of 304.81 sq. kms. and they are eco-sensitive zones and that in such zones, use of production or processing of any hazardous substances is prohibited.

3. According to the Learned Counsel for the Applicant, the fire crackers fall in the category of hazardous substances, hence the said Notification would be applicable in the present case because the Respondent No. 18 has been granted license for the purpose of fireworks, Chinese crackers on 14.10.2015 which was valid till 31.12.2017 which is annexed at page no. 46 of the paper book and the same was extended till 31.03.2020 there-after. After that it has lapsed. Accordingly to the Learned Counsel, the current position is that still the fireworks and Chinese crackers are being stored and sold by the said Respondent/Project Proponent.

4. He has also apprised orally before the Tribunal that similarly Respondent Nos. 12 to 17 and 19 to 21 have also been granted licenses for the said purpose but the same has not been annexed. We direct the Learned Counsel for the Applicant that the said licenses should also be annexed and the current position should also be provided to us as to whether any further extension of the said licenses have been done or not.

5. He has also drawn attention to the order of this Tribunal passed on the initial date on 06.11.2020 where-by the District Magistrate, Palghar was directed to submit an action taken report in respect of preventing the illegal activity, if any and was further directed to associate with himself the District Forest Officer (DFO) of the area, if so required. But we find that no such action taken report has been filed so far from the side of the Respondent No. 5/District Magistrate.

6. Registry is directed to issue a show cause notice to the District Magistrate, Palghar as to why the compliance of the said order has not been done, returnable within three weeks.

7. The Learned Counsel for the Applicant shall also bring on record the legal position as to how the fire crackers would fall in the category of hazardous substance in order to make the said Government order stated above to be applicable in the present case.

Put up this matter on 02.12.2022.

Dinesh Kumar Singh, JM

Dr. Vijay Kulkarni, EM

November 03, 2022
Original Application No. 78/2020(WZ)
I.A. No. 123/2020(WZ)
P.Kr

जिल्हाधिकारी तथा जिल्हादंडाधिकारी, पालघर यांचे कार्यालय (गृह शाखा)

जिल्हा मुख्यालय, पालघर-बोईसर रोड, कोळगांव, ता.जि.पालघर ४०१ ४०४

दुरध्वनी क्रमांक ०२५२५-२५३१११

email ID : collectorpalghar@gmail.com

क्र/गृह/का.१/टे.३/निलेश चव्हाण/मा.रा.ह.ल./फटाकातक्रार/कावि- १२०९/२१
तात्काळ/तातडीचे
प्रति,

दि. २९/१२/२०२१

मा.उप वनसंरक्षक जव्हार

विषय: वाडा व मोखाडा तालुक्यातील परी-संवेदनशील क्षेत्र (Eco- Sensitive Zone) व वन्यजीव अभयारण्य अथवा लगतच्या १० कि.मी. परीसरामध्ये फटाका विक्री करण्यास मनाई करणे व सदर तालुक्यात देण्यात आलेले फटाका परवाने रद्द करणेकामी मा.राष्ट्रीय हरीत लवाद यांचेकडे दाखल केलेल्या अर्ज क्र.२४९/२०२० च्या अनुषंगाने अहवाल सादर करणेबाबत.

- संदर्भ:** १) मा. राष्ट्रीय हरीत लवाद यांचेकडील दाखल अर्ज क्र.२४९/२०२०.
२) मा. राष्ट्रीय हरीत लवाद यांचेकडील ऑनलाईन सुनावणी दि.०६/११/२०२०.
३) या कार्यालयाचे अर्ध शासकीय पत्र क्र/गृह/का.१/टे.३/निलेशचव्हाण/मा.रा.ह.ल./फटाकातक्रार/एस.आर.०१/२१ दि.२९/०७/२०२१.
४) आपणाकडील पत्र क्र.ब-२०/जमीन/१५४९/२०२१-२२ दि.२८/१०/२०२१.

उपरोक्त संदर्भिय विषयान्वये श्री.निलेश सुरेश चव्हाण, रा.पाटील आळी, मु.पो.ता. वाडा, जि.पालघर यांनी वाडा व मोखाडा तालुक्यातील परि-संवेदनशील क्षेत्र (Eco- Sensitive Zone) व वन्यजीव अभयारण्याच्या हद्दीत किंवा लगतचे १० कि.मी. परीसर क्षेत्रामध्ये फटाका विक्री करण्यास मनाई करणे व सदर तालुक्यात देण्यात आलेले फटाका परवाने रद्द करणेकामी मा.राष्ट्रीय हरीत लवाद यांचेकडे दाखल केलेल्या अर्ज क्र.२४९/२०२० च्या अनुषंगाने मा. राष्ट्रीय हरीत लवाद यांचेकडील ऑनलाईन सुनावणी दि.०६/११/२०२० रोजी घेण्यात आली असता, सदरची वाडा व मोखाडा तालुका हा परि-संवेदनशील क्षेत्र (Eco- Sensitive Zone) व वन्यजीव अभयारण्याच्या हद्दीत किंवा लगतचे १० कि.मी. परीसरात येतात अगर कसे? याबाबत विचारणा केली आहे.

तरी प्रस्तूत प्रकरणी आपणास मुद्या क्र.१ ते ५ च्या अनुषंगाने आपणाकडील अभिप्राय आपणाकडील संदर्भिय पत्र क्र.४ च्या अनुषंगाने या कार्यालयाकडे सादर केले आहेत.

आपण सादर केलेल्या अहवालाचे अवलोकन केले असता आपण मुद्या क्र.५ च्या अनुषंगाने कळविले आहे की, तानसा अभयारण्यालगतचे क्षेत्राचे परिसंवेदनशिल (Eco- Sensitive Zone) क्षेत्राचे १० कि.मी. अंतराचे क्षेत्रात येणाऱ्या वाडा तालुक्यातील मौजे हरोसाळे, वाडा, देसई व परळी या गावांचा समावेश होत आहे. याबाबत आपण सोबत सादर केलेले परिशिष्ट १० चे अवलोकन केले असता सदर परिशिष्टात वाडा तालुक्यातील ११४ व मोखाडा तालुक्यातील १८ गावांचा समावेश होत असल्याचे नमुद केले आहे. परंतू सदर अधिसूचना प्रारूप/अंतिम प्रसिध्द झाल्याबाबत भाष्य केल्याचे दिसून येत नाही.

तरी सदरहू अधिसूचना प्रारूप /अंतिम झाली असल्यास त्याची प्रत अथवा त्याची सद्यस्थिती या कार्यालयास तात्काळ कळविण्यात यावी. तसेच सदरहू तानसा अभयारण्यालगतचे क्षेत्राचे परिसंवेदनशिल (Eco- Sensitive Zone) क्षेत्राचे १० कि.मी. परिघातील क्षेत्र (Eco Sensitive Zone) समजण्यात येऊन १०.०० किलोमीटर परिघातील क्षेत्रामध्ये फटाका व्यवसाय करण्यास प्रतिबंध असेल अगर कसे ? याबाबतही या कार्यालयास तात्काळ अवगत करण्यास विनंती आहे.

क्र. २११२/२०२१
अतिरिक्त जावक
अधिसूचना सहाय्यक
जिल्हाधिकारी, पालघर

(डॉ. किरण महाजन)

अपर जिल्हादंडाधिकारी पालघर

जिल्हाधिकारी तथा जिल्हादंडाधिकारी, पालघर यांचे कार्यालय (गृह शाखा)

जिल्हा मुख्यालय, पालघर-बोईसर रोड, कोळगांव, ता.जि.पालघर ४०१ ४०४

दुरध्वनी क्रमांक ०२५२५-२५३१११

email ID : collectorpalghar@gmail.com

क्र/गृह/का.१/टे.३/निलेशचव्हाण/मा.रा.ह.ल./फटाकातक्रार/प्रतिक्षाधिननोंदवही/एसआरक्र.- ०४/२ दि.२४/१०१/२०२२
तात्काळ/तातडीचे/स्मरणपत्र क्र.१

प्रति,

मा.उप वनसंरक्षक जव्हार

विषय: वाडा व मोखाडा तालुक्यातील परी-संवेदनशील क्षेत्र (Eco- Sensitive Zone) व वन्यजीव अभयारण्य अथवा लगतच्या १० कि.मी. परीसरामध्ये फटाका विक्री करण्यास मनाई करणे व सदर तालुक्यात देण्यात आलेले फटाका परवाने रद्द करणेकामी मा.राष्ट्रीय हरीत लवाद यांचेकडे दाखल केलेल्या अर्ज क्र.२४९/२०२० च्या अनुषंगाने अहवाल सादर करणेबाबत.

- संदर्भ:** १) मा. राष्ट्रीय हरीत लवाद यांचेकडील दाखल अर्ज क्र.२४९/२०२०.
२) मा. राष्ट्रीय हरीत लवाद यांचेकडील ऑनलाईन सुनावणी दि.०६/११/२०२०.
३) या कार्यालयाचे अर्ध शासकीय पत्र क्र/गृह/का.१/टे.३/निलेशचव्हाण/मा.रा.ह.ल./फटाकातक्रार/एस.आर.०१/२१ दि.२९/०७/२०२१.
४) आपणाकडील पत्र क्र.ब-२०/जमीन/१५४९/२०२१-२२ दि.२८/१०/२०२१.
५) या कार्यालयाचे पत्र क्र/गृह/का.१/टे.३/निलेशचव्हाण/मा.रा.ह.ल./फटाकातक्रार/कावि-१२०९/२१ दि.३१/१२/२०२१.

उपरोक्त संदर्भिय विषयान्वये श्री.निलेश सुरेश चव्हाण, रा.पाटील आळी, मु.पो.ता. वाडा, जि.पालघर यांनी वाडा व मोखाडा तालुक्यातील परि-संवेदनशील क्षेत्र (Eco- Sensitive Zone) व वन्यजीव अभयारण्याच्या हद्दीत किंवा लगतचे १० कि.मी. परीसर क्षेत्रामध्ये फटाका विक्री करण्यास मनाई करणे व सदर तालुक्यात देण्यात आलेले फटाका परवाने रद्द करणेकामी मा.राष्ट्रीय हरीत लवाद यांचेकडे दाखल केलेल्या अर्ज क्र.२४९/२०२० च्या अनुषंगाने मा. राष्ट्रीय हरीत लवाद यांचेकडील ऑनलाईन सुनावणी दि.०६/११/२०२० रोजी घेण्यात आली असता, सदरची वाडा व मोखाडा तालुका हा परि-संवेदनशील क्षेत्र (Eco- Sensitive Zone) व वन्यजीव अभयारण्याच्या हद्दीत किंवा लगतचे १० कि.मी. परीसरात येतात अगर कसे? याबाबत विचारणा केली आहे.

तरी प्रस्तूत प्रकरणी आपणास मुद्दा क्र.१ ते ५ च्या अनुषंगाने आपणाकडील अभिप्राय आपणाकडील संदर्भिय पत्र क्र.४ च्या अनुषंगाने या कार्यालयाकडे सादर केले आहेत.

आपण सादर केलेल्या अहवालाचे अवलोकन केले असता आपण मुद्दा क्र.५ च्या अनुषंगाने कळविले आहे की, तानसा अभयारण्यालगतचे क्षेत्राचे परिसंवेदनशिल (Eco- Sensitive Zone) क्षेत्राचे १० कि.मी. अंतराचे क्षेत्रात येणाऱ्या वाडा तालुक्यातील मौजे हरोसाळे, वाडा, देसई व परळी या गावांचा समावेश होत आहे. याबाबत आपण सोबत सादर केलेले परिशिष्ट १० चे अवलोकन केले असता सदर परीशिष्टात वाडा तालुक्यातील ११४ व मोखाडा तालुक्यातील १८ गावांचा समावेश होत असल्याचे नमुद केले आहे. परंतू सदर अधिसूचना प्रारूप/अंतिम प्रसिध्द झाल्याबाबत भाष्य केल्याचे दिसून येत नाही.

तरी सदरहू अधिसूचना प्रारूप /अंतिम झाली असल्यास त्याची प्रत अथवा त्याची सद्यस्थिती या कार्यालयास तात्काळ कळविण्यात यावी. तसेच सदरहू तानसा अभयारण्यालगतचे क्षेत्राचे परिसंवेदनशिल (Eco- Sensitive Zone) क्षेत्राचे १० कि.मी. परिघातील क्षेत्र (Eco Sensitive Zone) समजण्यात येऊन १०.०० किलोमीटर परिघातील क्षेत्रामध्ये फटाका व्यवसाय करण्यास प्रतिबंध असेल अगर कसे ? याबाबतही या कार्यालयास तात्काळ अवगत करण्यास या कार्यालयाचे संदर्भिय पत्र क्र.५ अन्वये आपणास कळविण्यात आलेले आहे. मात्र आपणाकडील अहवाल अद्यापही प्राप्त झालेला नाही. तरी प्रस्तूत प्रकरणी आपणाकडील अहवाल तात्काळ या कार्यालयास पाठविणेस विनंती आहे.

25/01/2022
अवकाश

(डॉ. किरण महाजन)

अपर जिल्हादंडाधिकारी पालघर

२५/१

२५/१

२५/१

२५/१

२५/१

२५/१

स्मरणपत्र क्र.१ वाडा व मोखाडा तालुक्यातील परी संवेदनशील क्षेत्र व वन्यजीव अभयारण्य लागतच्या १० कि.मी परिसरातील फाटक विक्री करण्यास मनाई करणेबाबत

1 message

Collector Palghar <collectorpalghar@gmail.com>
To: DCF Jawhar <dycfjawhar@gmail.com>

24 January 2022 at 17:26

कृपया सोबत जोडलेली फाईल डाऊनलोड करून पहा.

आपला विश्वास,
डॉ माणिक गुरसळ (भा.प्र.से.)
जिल्हाधिकारी तथा जिल्हादंडाधिकारी, पालघर
जिल्हा मुख्यालय पालघर,
पालघर- बोईसर रोड, कोळगाव ता. पालघर, जि. पालघर, पिन 401404
कार्या. दूरध्वनी :- 02525 - 253111
कागद बनविणेसाठी वृक्षतोड केली जाते. झाडे लावा, झाडे वाचवा.
कृपया अगदी जरूरी असेल, तरच प्रिंट काढावी.

वाडा फाटका.pdf
373K

जिल्हाधिकारी तथा जिल्हादंडाधिकारी, पालघर यांचे कार्यालय (गृह शाखा)

जिल्हा मुख्यालय, पालघर-बोईसर रोड, कोळगांव, ता.जि.पालघर ४०१ ४०४

दुरध्वनी क्रमांक ०२५२५-२५३१११

email ID : collectorpalghar@gmail.com

क्र/गृह/का.१/टे.३/निलेशचव्हाण/मा.रा.ह.ल./फटाकातक्रार/प्रतिक्षाधिननोंदवही/एसआरक्र.-०४/२२ दि.०७/०६/२०२२
तात्काळ/तातडीचे/स्मरणपत्र क्र.२
प्रति,

मा.उप वनसंरक्षक जव्हार

विषय: वाडा व मोखाडा तालुक्यातील परी-संवेदनशील क्षेत्र (Eco- Sensitive Zone) व वन्यजीव अभयारण्य अथवा लगतच्या १० कि.मी. परीसरामध्ये फटाका विक्री करण्यास मनाई करणे व सदर तालुक्यात देण्यात आलेले फटाका परवाने रद्द करणेकामी मा.राष्ट्रीय हरीत लवाद यांचेकडे दाखल केलेल्या अर्ज क्र.२४९/२०२० च्या अनुषंगाने अहवाल सादर करणेबाबत.

- संदर्भ:** १) मा. राष्ट्रीय हरीत लवाद यांचेकडील दाखल अर्ज क्र.२४९/२०२०.
२) मा. राष्ट्रीय हरीत लवाद यांचेकडील ऑनलाईन सुनावणी दि.०६/११/२०२०.
३) या कार्यालयाचे अर्ध शासकीय पत्र क्र/गृह/का.१/टे.३/निलेशचव्हाण/मा.रा.ह.ल./फटाकातक्रार/एस.आर.०१/२१ दि.२९/०७/२०२१.
४) आपणाकडील पत्र क्र.ब-२०/जमीन/१५४९/२०२१-२२ दि.२८/१०/२०२१.
५) या कार्यालयाचे पत्र क्र/गृह/का.१/टे.३/निलेशचव्हाण/मा.रा.ह.ल./फटाकातक्रार/कावि-१२०९/२१ दि.३१/१२/२०२१.
६) या कार्यालयाचे स्मरणपत्र क्र/गृह/का.१/टे.३/निलेशचव्हाण/मा.रा.ह.ल./फटाकातक्रार/प्रतिक्षाधिननोंदवही/एसआरक्र.-०४/२२ दि.२४/०१/२०२२.

उपरोक्त संदर्भिय विषयान्वये श्री.निलेश सुरेश चव्हाण, रा.पाटील आळी, मु.पो.ता. वाडा, जि.पालघर यांनी वाडा व मोखाडा तालुक्यातील परि-संवेदनशील क्षेत्र (Eco- Sensitive Zone) व वन्यजीव अभयारण्याच्या हद्दीत किंवा लगतचे १० कि.मी. परीसर क्षेत्रामध्ये फटाका विक्री करण्यास मनाई करणे व सदर तालुक्यात देण्यात आलेले फटाका परवाने रद्द करणेकामी मा.राष्ट्रीय हरीत लवाद यांचेकडे दाखल केलेल्या अर्ज क्र.२४९/२०२० च्या अनुषंगाने मा. राष्ट्रीय हरीत लवाद यांचेकडील ऑनलाईन सुनावणी दि.०६/११/२०२० रोजी घेण्यात आली असता, सदरची वाडा व मोखाडा तालुका हा परि-संवेदनशील क्षेत्र (Eco- Sensitive Zone) व वन्यजीव अभयारण्याच्या हद्दीत किंवा लगतचे १० कि.मी. परीसरात येतात अगर कसे? याबाबत विचारणा केली आहे.

तरी प्रस्तूत प्रकरणी आपणास मुद्या क्र.१ ते ५ च्या अनुषंगाने आपणाकडील अभिप्राय आपणाकडील संदर्भिय पत्र क्र.४ च्या अनुषंगाने या कार्यालयाकडे सादर केले आहेत.

आपण सादर केलेल्या अहवालाचे अवलोकन केले असता आपण मुद्या क्र.५ च्या अनुषंगाने कळविले आहे की, तानसा अभयारण्यालगतचे क्षेत्राचे परिसंवेदनशिल (Eco- Sensitive Zone) क्षेत्राचे १० कि.मी. अंतराचे क्षेत्रात येणाऱ्या वाडा तालुक्यातील मौजे हरोसाळे, वाडा, देसई व परळी या गावांचा समावेश होत आहे. याबाबत आपण सोबत सादर केलेले परिशिष्ट १० चे अवलोकन केले असता सदर परीशिष्टात वाडा तालुक्यातील ११४ व मोखाडा तालुक्यातील १८ गावांचा समावेश होत असल्याचे नमुद केले आहे. परंतू सदर अधिसुचना प्रारूप/अंतिम प्रसिध्द झाल्याबाबत भाष्य केल्याचे दिसून येत नाही.

तरी सदरहू अधिसुचना प्रारूप /अंतिम झाली असल्यास त्याची प्रत अथवा त्याची सद्यस्थिती या कार्यालयास तात्काळ कळविण्यात यावी. तसेच सदरहू तानसा अभयारण्यालगतचे क्षेत्राचे परिसंवेदनशिल (Eco- Sensitive Zone) क्षेत्राचे १० कि.मी. परिघातील क्षेत्र (Eco Sensitive Zone) समजण्यात येऊन १०.०० किलोमीटर परिघातील

क्षेत्रामध्ये फटाका व्यवसाय करण्यास प्रतिबंध असेल अगर कसे? याबाबतही या कार्यालयास तात्काळ अवगत करण्यास या कार्यालयाचे संदर्भिय पत्र क्र.५ अन्वये आपणास कळविण्यात आलेले असून या कार्यालयाचे पत्र क्र.६ अन्वये आपणास स्मरणपत्र देण्यात आलेले आहे. मात्र आपणाकडील अहवाल अद्यापही प्राप्त झालेला नाही. तरी प्रस्तूत प्रकरणी आपणाकडील अहवाल तात्काळ या कार्यालयास पाठविणेस विनंती आहे.

(डॉ. किरण महाजन)

अपर जिल्हादंडाधिकारी पालघर

र.प्र.प.
Pond
08/06
08/06/2022
M

7/06/2022
आवक/जावक
महसुल सहाय्यक
जिल्हाधिकारी कार्यालय, पालघर

अ.क्र.	मुद्दा क्र.	वनसंरक्षक जव्हार यांचे थोडक्यात अभिप्राय	शासन निर्णय व परीपत्रके व अधिसूचना	अभिप्राय
१	१. वाडा व मोखाडा तालुका किंवा त्यातील कोणतीही गावे परि-संवेदनशील (Eco-Sensitive Zone) येतात का? येत असल्यास त्याबाबत शासनाने जाहिर केलेल्या क्षेत्राची प्रत या कार्यालयास सादर करावी व येत नसल्यास सद्यःस्थिती बाबतचा अभिप्राय सादर करावा.	१. दि. ०३/१०/२०१८ रोजीच्या अधिसूचनेमध्ये वाडा तालुक्यातील हरसोळे व बालीवली या गावांचा समावेश करण्यात आलेला आहे. २. परि-संवेदनशील क्षेत्राकरीता केंद्रीय अधिसूचना दि. १०/०८/२०१७ अन्वये हरसोळे या गावाचा समावेश करण्यात आलेला आहे.	१. पश्चिम घाट संवेदनशील क्षेत्राबाबत केंद्रीय अधिसूचना दि. ०३/१०/२०१८ प्रसिध्द करण्यात आली आहे. २. तानसा वन्यजीव अभयारण्या लगतच्या क्षेत्राकरीता केंद्रीय प्रारूप अधिसूचना दि. १०/०८/२०१७ लागू करण्यात आली आहे.	सदर अधिसूचनेत वाडा तालुक्यातील हरसोळे व बालीवली गावाचा समावेश (वाडा तालुक्यातील ६२ गावे व मोखाडा तालुक्यातील २१ गावे) सदर अधिसूचनेत वाडा तालुक्यातील हरसोळे गावाचा समावेश (वाडा तालुक्यातील ५८ गावे व मोखाडा तालुक्यातील १० गावे) मा. सर्वोच्च न्यायालय नवी दिल्ली यांनी रिट याचिका क्रमांक ४६०/२००४ मध्ये दिनांक ०४/१२/२००६ रोजी दिलेल्या निर्णयानुसार व. मा. राष्ट्रीय हरीत न्यायालय नवी दिल्ली यांचेकडील दिनांक २७ फेब्रुवारी २०१९ चे आदेशानुसार तानसा (Eco Sensitive Zone) अंतिम अधिसूचित होत नाही. तो पर्यंत १०.०० किलोमीटर परिघातील क्षेत्र (Eco Sensitive Zone) समजण्यात येऊन १०.०० किलोमीटर परिघातील क्षेत्रामध्ये polluting Industries यांना प्रतिबंधित करण्यात आलेले आहे
२	२. वाडा व मोखाडा तालुका किंवा त्यातील कोणतीही गावे परि-संवेदनशील (Eco-Sensitive Zone) क्षेत्रात येत असल्यास सदर तालुका किंवा त्यातील गावांमध्ये फटाका साठवणूक व विक्री करण्यास मनाई आहे असे?	तानसा अभयारण्य परि-संवेदनशील (Eco-Sensitive Zone) निर्माण करण्याकरीता अधिसूचनेचा प्रारूप मसुदा प्रधान मुख्य वनसंरक्षक नागपूर यांना सादर केला असून त्यामध्ये बालीवली, वाडा व हरसोळे या ३ गावांचा समावेश करण्यात आलेला आहे. पर्यावरण (संरक्षण) अधिनियम १९८६ अन्वये परिसंवेदनशील क्षेत्रामध्ये फटाके साठवणूक करणे व त्याची विक्री करणे याबाबतीसाठी मनाईप्रतिबंध करण्यात आलेले आहेत.	३. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक नागपूर यांनी दि. ०७/०७/२०१८ रोजी तानसा अभयारण्य परि-संवेदनशील (Eco-Sensitive Zone) प्रारूप मसुदा सादर केला असून प्रारूप अधिसूचना केंद्राकडून अद्याप पर्यंत प्रसिध्द करण्यात आलेली नाही. पर्यावरण (संरक्षण) अधिनियम १९८६	प्रारूप अधिसूचनेमध्ये वाडा तालुक्यातील बालीवली, वाडा व हरसोळे या गावांचा समावेश करण्यात आलेला आहे. (वाडा तालुक्यातील ६७ गावे व मोखाडा तालुक्यातील १२ गावे) सदर कार्यक्षेत्रात फटाके साठवणूक व विक्री करण्यास मनाई करण्यात आलेली आहे.

३	३. वाडा व मोखाडा तालुक्यातील वन्यजीव अभयारण्याच्या हद्दीत अथवा हद्दी लागतच्या १० कि.मी. क्षेत्रामध्ये कोणती गावे येतात व सदर गावांमध्ये फटाका साठवणूक व विक्री करण्यास मनाई आहे अगर कसे? तसेच वन्यजीव अभयारण्याच्या हद्दीत व हद्दी लागत असलेल्या वाडा व मोखाडा तालुक्यातील शासनाने जाहिर केलेल्या क्षेत्राची प्रत या कार्यालयास सादर करावी व सदरचे तालुके व गावे वन्यजीव अभयारण्यात येत नसल्यास त्याबाबतचा अभिप्राय या कार्यालयास सादर करावा.	तानसा अभयारण्याचे संदर्भात व त्याचे परिसंवेदनशील क्षेत्रात कोणकोणत्या बाबीना प्रतिबंध करण्यात आलेला आहे. केंद्रशासनाचे वन, पर्यावरण व जलवायु परिवर्तन मंत्रालय नवी दिल्ली यांचेकडील परिचालन मंत्रालय का.आ.२५६६ (अ) दिनांक १० ऑगस्ट २०१७. मा.प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन्यजीव) नागपूर यांचेकडे उपवनसंरक्षक शहापूर यांनी दि.०७/०७/२०१८ अन्वये तानसा वन्यजीव अभयारण्याच्या हद्दी लागत बाहेरील १० कि.मी. क्षेत्र परिसंवेदनशील (Eco sensitive Zone) ची प्रारूप अधिसूचना सादर केली आहे. परंतु ती प्रसिध्द झालेली नाही.	केंद्रशासनाचे वन, पर्यावरण व जलवायु परिवर्तन मंत्रालय नवी दिल्ली यांचेकडील प्रारूप अधिसूचना क्रमांक का.आ.२५६६ (अ) दिनांक १० ऑगस्ट २०१७. मा.प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन्यजीव) नागपूर यांचेकडे उपवनसंरक्षक शहापूर यांनी दि.०७/०७/२०१८ अन्वये तानसा वन्यजीव अभयारण्याच्या हद्दी लागत बाहेरील १० कि.मी. क्षेत्र परिसंवेदनशील (Eco sensitive Zone) ची प्रारूप अधिसूचना सादर केली आहे. परंतु ती प्रसिध्द झालेली नाही.	सदर अधिसूचनेत वाडा तालुक्यातील हरसोळे गावाचा समावेश (वाडा तालुक्यातील ५८ गावे व मोखाडा तालुक्यातील १० गावे) १२ गावे यामध्ये १) बालीवली, २) वाडा व ३) हरसोळे गावाचा समावेश आहे. परंतु सदरची अधिसूचना प्रारूप किंवा अंतिम स्वरूपात नसल्याने सद्यस्थितीत सदर गावांचा समावेश झालेला नाही.
४	उपरोक्त मुद्द्या क्र.३ मध्ये नमुद वन्यजीव अभयारण्य अथवा हद्दी लागतच्या १० कि.मी. क्षेत्रामध्ये फटाका साठवणूक व विक्री करणेकामी वन्य विभागाची पुर्व परवानगी आवश्यक आहे अगर कसे ?	वन्यजीव अभयारण्यातील प्रतिबंधीत क्षेत्रात व परिसंवेदनशील क्षेत्रात फटाके साठवणूक करणे व त्याची विक्री करणे यासाठी वन्यजीव विभागाची पुर्व परवानगी घेण्याची उक्त अधिनियमात कोणतीही तरतूद केलेली नाही.	फटाका साठवणूक व त्याची विक्री करणे याबाबीना अभयारण्य क्षेत्रात व परिसंवेदनशील क्षेत्रात पर्यावरण (संरक्षण) अधिनियम १९८६ चे प्रकरण क्र.२ कलम (ड) (इ) व प्रकरण क्र.३ मधील कलम (७) व (८) अन्वये उक्त क्षेत्रात पुर्णतः बंदी घातलेली आहे. वन्यजीव विभागाची पुर्व परवानगी घेण्याची उक्त अधिनियमात कोणतीही तरतूद केलेली नाही.	वनजीव विभागाच्या पुर्व परवानगी घेण्याची तरतूद नाही.
५	वाडा तालुक्यातील नमुद होरसाळे, शिरघाट रोड वाडा, वाडा, देसई, बालीवली, देसई नाका वाडा, मोहड्याचा पाडा, परळी नाका वाडा हे क्षेत्र परिसंवेदनशील (Eco - Sensitive Zone) व वन्यजीव अभयारण्य अथवा व हद्दी लागतच्या	१. सन्मानीय सर्वोच्च न्यायालय नवी दिल्ली यांनी रिट याचिका क्रमांक ४६०/२००४ मध्ये दिनांक ०४/१२/२००६ रोजी दिलेल्या निर्णयानुसार ज्या संरक्षित क्षेत्र/ अभयारण्य / राष्ट्रीय उद्यान समोवताली विशिष्ट (Eco Sensitive Zone) घोषित करण्यात आलेला नसेल अशा संरक्षित क्षेत्र/	मा. सर्वोच्च न्यायालय नवी दिल्ली यांनी रिट याचिका क्रमांक ४६०/२००४ मध्ये दिनांक ०४/१२/२००६ रोजी दिलेल्या निर्णयानुसार ज्या संरक्षित क्षेत्र/ अभयारण्य / राष्ट्रीय उद्यान समोवताली विशिष्ट (Eco Sensitive Zone) घोषित करण्यात आलेला नसेल अशा संरक्षित क्षेत्र/ अभयारण्य/ राष्ट्रीय उद्यान समोवतालच्या १०.०० किलोमीटर परिघातील क्षेत्र (Eco Sensitive Zone) समजण्यात येते. म्हणजेच	मा. सर्वोच्च न्यायालय नवी दिल्ली यांनी रिट याचिका क्रमांक ४६०/२००४ मध्ये दिनांक ०४/१२/२००६ रोजी दिलेल्या निर्णयानुसार व.मा.राष्ट्रीय हरीत न्यायलय नवी दिल्ली यांचेकडील दिनांक २७ फेब्रुवारी २०१९ चे आदेशानुसार तानसा (Eco Sensitive Zone) अंतिम अधिसूचित होत नाही. तो पर्यंत १०.०० किलोमीटर परिघातील क्षेत्र (Eco Sensitive Zone) समजण्यात येऊन १०.०० किलोमीटर परिघातील क्षेत्रामध्ये polluting Industries यांना प्रतिबंधित करण्यात आलेले असल्याने सदर अधिसूचनेत समाविष्ट होणारे

<p>१० कि.मी. क्षेत्रामध्ये येतात अगर कसे?</p>	<p>अभयारण्य/ राष्ट्रीय उद्यान सभोवतालच्या १०.०० किलोमीटर परिघातील क्षेत्र (Eco Sensitive Zone) समजण्यात येते. म्हणजेच तानसा अभयारण्य सभोवताली प्रस्तावित करणेत आलेला विशिष्ट (Eco Sensitive Zone) जो पर्यंत अंतिमतः अधिसूचित होत नाही. तो पर्यंत १०.०० किलोमीटर परिघातील क्षेत्र (Eco Sensitive Zone) समजण्यात येत आहे.</p>	<p>तानसा अभयारण्य सभोवताली प्रस्तावित करणेत आलेला विशिष्ट (Eco Sensitive Zone) जो पर्यंत अंतिमतः अधिसूचित होत नाही. तो पर्यंत १०.०० किलोमीटर परिघातील क्षेत्र (Eco Sensitive Zone) समजण्यात येत आहे. मा.राष्ट्रीय हरीत न्यायालय नवी दिल्ली यांचेकडील दिनांक २७ फेब्रुवारी २०१९ चे आदेशानुसार तानसा (Eco Sensitive Zone) अंतिम अधिसूचित होत नाही. तो पर्यंत १०.०० किलोमीटर परिघातील क्षेत्र (Eco Sensitive Zone) समजण्यात येऊन १०.०० किलोमीटर परिघातील क्षेत्रामध्ये polluting Industries यांना प्रतिबंधित करण्यात आलेले आहे. (Eco Sensitive Zone) मध्ये विकास कामाना प्रतिबंध केलेला नाही. केवळ वाणिज्यक उत्खनन, खाणकाम, जल, वायु, मृद ध्वनी इत्यादी प्रदुषण निर्माण करणारे उद्योग नवीन आरागिणी, वीटभट्टी, मोटे जलविद्युत प्रकल्पांना प्रतिबंधित केलेले आहे.</p>	<p>हरोसाळे हे गाव दिसून येत आहे. परंतु कागदपत्रांनुसार हरोसाळे - देसई ही युप्रामपंचायत असल्याचे दिसून येते. यामध्ये वाडा तालुक्यातील मौजे हरसाळे या गावाचा समावेश होत आहे. मात्र वाडा तालुक्यातील मौजे वाडा गावाचा अधिसूचनेत समावेश होत नाही. सबब हरोसाळे, देसई या गावांमधील परवाने रद्द करणे आवश्यक राहिल.</p>
		<p>तानसा अभयारण्य लागतचे क्षेत्राचे परिसंवेदशील (Eco Sensitive Zone) क्षेत्राचे १० किमी अंतराचे क्षेत्रात येणाऱ्या वाडा तालुक्यातील मौजे हरसाळे, वाडा, देसई, परळी या गावाचा समावेश होत आहे. व केंद्र शासनाचे वन, पर्यावरण व जलवायु परिवर्तन मंत्रालय नवी दिल्ली यांचेकडील अधिसूचना क्रमांक का.आ.२५६६ (अ) दिनांक १० ऑगस्ट २०१७ अन्वये तानसा अभयारण्यालगतचे क्षेत्राचे परिसंवेदनशील (Eco Sensitive Zone) क्षेत्राचे प्रारूप अधिसूचना जारी करण्यात आलेली आहे.</p>	<p>प्रतिबंधित क्षेत्रात उपवनसंरक्षक जव्हार यांचे अहवालानुसार फटाका विक्री करणेस प्रतिबंध करणे आवश्यक आहे. ज्यात हरोसाळे, बालीवली व देसई या गावांचा समावेश होतो.</p>

येऊन १०.०० किलोमीटर परिघातील क्षेत्रामध्ये polluting Industries यांना प्रतिबंधित करण्यात आलेले आहे. (Eco Sensitive Zone) मध्ये विकास कामाना प्रतिबंध केलेला नाही. केवळ वाणिज्यक उत्खनन, खाणकाम, जल, वायु, मृद ध्वनी इत्यादी प्रदुषण निर्माण करणारे उद्योग नवीन आरागिरणी, वीटमट्टी, मोटे जलविद्युत प्रकल्पाना प्रतिबंधित केलेले आहे. सदरचे प्रस्तावानुसार केंद्रीय प्रदुषण नियंत्रण मंडळ, राज्य प्रदुषण नियंत्रण मंडळ यांनी विनिर्दिष्ट केलेल्या सर्व Red Category मध्ये मोडत असलेल्या उद्योगांना प्रतिबंधित केलेले आहे.

विषय :- वाडा तालुक्यात देण्यात आलेल्या फटाका परवान्यांची गावनिहाय यादी

अ.क्र.	गावाचे नाव	परवाना क्रमांक	परवानाधारकाचे नाव	सद्यस्थिती
१	मौजे.देसई, ता.वाडा	१/२०१४	मे.दिपेश ट्रेडर्स, प्रो.प्रा. विनोद काशिनाथ पातकर	फटाका परवाना सद्यस्थितीत रद्द करता येणार नाही.
२	मौजे.देसई, ता.वाडा	२/२०१४	मे.दिलीप ट्रेडर्स, प्रो.प्रा.दिलीप काशिनाथ पातकर	फटाका परवाना सद्यस्थितीत रद्द करता येणार नाही.
३	मौजे.देसई, ता.वाडा	३/२०१४	मे.पीपूश्री ट्रेडर्स, प्रो.प्रा. सुशिल दिलीप पातकर	फटाका परवाना सद्यस्थितीत रद्द करता येणार नाही.
४	मौजे.देसई, ता.वाडा	७/२०१५	श्री.मयूर नंदकुमार आंबवणे	फटाका परवाना सद्यस्थितीत रद्द करता येणार नाही.
५	मौजे.देसई, ता.वाडा	८/२०१५	श्री.महेश शाम आंबवणे	फटाका परवाना सद्यस्थितीत रद्द करता येणार नाही.
६	मौजे.देसई, ता.वाडा	११/२०१५	श्री.मोनिष नंदकुमार आंबवणे	फटाका परवाना सद्यस्थितीत रद्द करता येणार नाही.
७	मौजे.देसई, ता.वाडा	१२/२०१५	सिद्धधीवनायक सेल्स एजन्सी प्रो.प्रा.विकास मोतीराम पातकर	फटाका परवाना सद्यस्थितीत रद्द करता येणार नाही.
८	मौजे.देसई, ता.वाडा	१३/२०१५	मे.विकास मोतीराम पातकर प्रो.प्रा. विकास मोतीराम पातकर	फटाका परवाना सद्यस्थितीत रद्द करता येणार नाही.
९	मौजे.वाडा, ता.वाडा	४/२०१४	मे.रंजन काशिनाथ पातकर प्रो.प्रा. रंजन काशिनाथ पातकर	फटाका परवाना सद्यस्थितीत रद्द करता येणार नाही.
१०	मौजे.शिरघाट रोड, ता.वाडा	१६/२०१५	मे. विकास मोतीराम पातकर प्रो.प्रा.विकास मोतीराम पातकर	फटाका परवाना सद्यस्थितीत रद्द करता येणार नाही.
११	मौजे.शिरघाटरोड, वाडा, ता.वाडा	१८/२०१५	मे.प्रितम सेल्स एजन्सी प्रो.प्रा.प्रितम प्रफुल्ल भोपतराव	फटाका परवाना सद्यस्थितीत रद्द करता येणार नाही.
१२	मौजे.शिरघाटरोड, वाडा, ता.वाडा	१९/२०१५	मे.प्रितम सेल्स एजन्सी प्रो.प्रा.प्रितम प्रफुल्ल भोपतराव	फटाका परवाना सद्यस्थितीत रद्द करता येणार नाही.
१३	मौजे.वाडा, ता.वाडा	२०/२०१५	मे.प्रितम सेल्स एजन्सी प्रो.प्रा.प्रितम प्रफुल्ल भोपतराव	फटाका परवाना सद्यस्थितीत रद्द करता येणार नाही.
१४	मौजे.परळी नाका, वाडा, ता.वाडा	२३/२०१५	मे.प्रसाद सेल्स एजन्सी, प्रा.प्रा.प्रसाद नंदकुमार मनोर	फटाका परवाना सद्यस्थितीत रद्द करता येणार नाही.
१५	मौजे.शिरघाटरोड, वाडा, ता.वाडा	२१/२०१५	मे.प्रितम ट्रेडर्स प्रो.प्रा.प्रितम सुभाष मनोर	फटाका परवाना सद्यस्थितीत रद्द करता येणार नाही.
१६	मौजे.शिरघाटरोड, वाडा, ता.वाडा	२२/२०१५	मे.प्रसाद ट्रेडर्स प्रो.प्रा.प्रसाद नंदकुमार मनोर	फटाका परवाना सद्यस्थितीत रद्द करता येणार नाही.
१७	मौजे.हरोसाळे, ता.वाडा	१४/२०१५	मे.श्रीविश्वहर्ता सेल्स एजन्सी प्रो.प्रा. सुयोग गिरीश पातकर	फटाका परवाना सद्यस्थितीत रद्द करता येणार नाही.
१८	मौजे.बालीवली, ता.वाडा	२८/२०२०	प्रितम प्रफुल्ल भोपतराव	फटाका परवाना रद्द करणे आवश्यक
१९	मौजे.बालीवली, ता.वाडा	२९/२०२०	आशिष प्रफुल्ल भोपतराव	फटाका परवाना रद्द करणे आवश्यक

विषय :- वाडा तालुक्यातील कार्यवाही करावयाच्या कायमस्वरुपी फटाका परवान्यांची गावनिहाय सद्यस्थिती

अ.क्र.	ग्रामपंचायती/ नगरपंचायतीचे नाव	एकुण परवाने	सद्यस्थितीत आवश्यक	परवाने रद्द करणे	सद्यस्थितीत परवाने रद्द करणे आवश्यक नसलेले
१	मौजे देसई	८	०	०	८
२	शिरघाटरोड, वाडा	८	०	०	८
३	हरोसाळे	१	१	१	०
४	बालीवली	२	२	२	०
एकुण		१९	३	३	१६

जिल्हाधिकारी तथा जिल्हादंडाधिकारी, पालघर यांचे कार्यालय (गृह शाखा)

जिल्हा मुख्यालय, पालघर-बोईसर रोड कोळगाव, ता.पालघर, जिल्हा-पालघर

दुरध्वनी क्रमांक ०२५२५-२५३१११

Email ID : collectorpalghar@gmail.com

वाचले:

- १) श्री.निलेश सुरेश चव्हाण, रा.पाटील आळी, मु.पो.ता. वाडा, जि.पालघर यांनी मा.राष्ट्रीय हरीत लवाद, पुणे यांचेकडे दाखल केलेला अर्ज क्र. अर्ज O.A.No.78/2020(WZ) with I.A.No.123/2020 (WZ).
 - २) मा.राष्ट्रीय हरीत लवाद, पुणे यांचेकडील सुनावणी.
 - ३) मा.राष्ट्रीय हरीत लवाद, पुणे यांचेकडील सुनावणी दि.०६/११/२०२० व दि.०३/११/२०२२ अन्वये निर्गमित आदेश.
 - ४) उपवनसंरक्षक जव्हार यांना लिहीलेले या कार्यालयाचे पत्र दि.२३/११/२०२०, दि.१४/०१/२०२१, दि.४०/०३/२०२१, दि.०१/०४/२०२१, दि.०९/०६/२०२१ आणि अर्ध शासकीय पत्र दि.२९/०७/२०२१.
 - ५) उप वन संरक्षक जव्हार यांचेकडील पत्र क्र.ब-२०/जमीन/१५४९/२०२१-२२ दि.२८/१०/२०२१.
 - ६) उपवनसंरक्षक जव्हार यांना लिहीलेले या कार्यालयाचे पत्र दि.३१/१२/२०२१, दि.२४/०१/२०२२ व दि.०७/०६/२०२२.
- विस्फोटक अधिनियम १८८४ व विस्फोटक नियम २००८.
या कार्यालयाची मंजूर टिपणी दिनांक २२ /११/२०२२.

क्र.गृह/का.१/टे.३/वाडा का.फटाका परवाने/रह/एसआर- २९ /२२

दि.२२/११/२०२२.

आदेश :-

ज्याअर्थी, उपोद्घातातील अ.क्र १ अन्वये अर्जदार श्री.निलेश सुरेश चव्हाण, रा.पाटील आळी, मु.पो.ता. वाडा, जि.पालघर यांनी वाडा व मोखाडा तालुक्यातील परि-संवेदनशील क्षेत्र (Eco-Sensitive Zone) व वन्यजीव अभयारण्याच्या हद्दीत किंवा लगतचे १० कि.मी. परीसर क्षेत्रामध्ये फटाका विक्री करण्यास मनाई करणे व सदर तालुक्यात देण्यात आलेले फटाका परवाने रद्द करणेकामी मा.राष्ट्रीय हरीत लवाद, पुणे यांचेकडे अर्ज O.A.No.78/2020(WZ) with I.A.No.123/2020 (WZ) दाखल केला आहे.

आणि ज्याअर्थी, मा.राष्ट्रीय हरीत लवाद, पुणे यांचेकडे प्रकरणी वेळोवेळी झालेल्या सुनावणीचे अनुषंगाने वाडा व मोखाडा तालुक्यातील परि-संवेदनशील क्षेत्र (Eco-Sensitive Zone) व वन्यजीव अभयारण्याच्या हद्दीत किंवा लगतचे १० कि.मी. परीसर क्षेत्रामध्ये फटाका विक्री करण्या संदर्भात प्रकरणी कार्यवाही करून अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले आहेत.

आणि ज्याअर्थी, पालघर जिल्ह्यात विस्फोटक नियम २००८ चे नियम ८३ अन्वये आजरोजी वाडा तालुक्यामध्ये वाडा गावात ८, हरोसाळे गावात १, बालीवली गावात २ व देसई गावात ८ असे एकूण १९ कायमस्वरुपी फटाका परवाने मंजूर आहेत. तसेच मोखाडा तालुक्यामध्ये विस्फोटक नियम २००८ चे नियम ८३ अन्वये कायमस्वरुपी फटाका परवाना एकही मंजूर नाही.

आणि ज्याअर्थी, उपोद्घातातील अ.क्र.४ अन्वये उप वन संरक्षक जव्हार यांना १) वाडा व मोखाडा तालुका किंवा त्यातील कोणतीही गावे परि-संवेदनशील (Eco-Sensitive Zone) मध्ये येतात का?, २) वाडा व मोखाडा तालुका किंवा त्यातील कोणतीही गावे परि-संवेदनशील (Eco-Sensitive Zone) क्षेत्रात येत असल्यास सदर तालुका किंवा त्यातील गावांमध्ये फटाका साठवणूक व विक्री करण्यास मनाई आहे अगर कसे? ३) वाडा व मोखाडा तालुक्यातील वन्यजीव अभयारण्याच्या हद्दीत अथवा हद्दी लगतच्या १० कि.मी. क्षेत्रामध्ये कोणती गावे येतात व सदर गावांमध्ये फटाका साठवणूक व विक्री करण्यास मनाई आहे अगर कसे? ४) मुद्या क्र.३ मध्ये नमुद वन्यजीव अभयारण्य अथवा हद्दी लगतच्या १० कि.मी. क्षेत्रामध्ये फटाका साठवणूक व विक्री करणेकामी वन्य विभागाची पुर्व परवानगी आवश्यक आहे अगर कसे ? ५) वाडा तालुक्यातील नमुद हरोसाळे, शिरघाट रोड वाडा, वाडा, देसई, बालीवली, देसई नाका वाडा, मोहडयाचा पाडा, परळी नाका वाडा हे क्षेत्र परि-संवेदनशील (Eco-Sensitive Zone) व वन्यजीव अभयारण्य अथवा व हद्दी लगतच्या १० कि.मी. क्षेत्रामध्ये येतात अगर कसे? याबाबत सविस्तर अहवाल सादर करण्याबाबत कळविण्यात आले होते. त्यानुसार उप वन संरक्षक जव्हार यांनी उपोद्घातातील अ.क्र.५ अन्वये प्रकरणी अहवाल सादर केला असून त्यानुसार खालील प्रमाणे सद्यःस्थिती दिसून येत आहे.

- १) पश्चिम घाट संवेदनशील क्षेत्राबाबत केंद्रीय अधिसूचना दि.०३/१०/२०१८ प्रसिध्द करण्यात आली असून सदर अधिसूचनेमध्ये वाडा तालुक्यातील ६२ गावे व मोखाडा तालुक्यातील २१ गावांचा समावेश आहे. त्यामध्ये वाडा

तालुक्यातील हरोसाळे व बालीवली या कायमस्वरूपी फटाका परवाना मंजूर असलेल्या गावांचा समावेश असल्याचे दिसून येते.

- २) तानसा वन्यजीव अभयारण्या लागतच्या क्षेत्राकरीता केंद्रीय प्रारूप अधिसूचना दि.१०/०८/२०१७ लागू करण्यात आली असून सदर अधिसूचनेत वाडा तालुक्यातील ५८ गावे व मोखाडा तालुक्यातील १० गावे समाविष्ट करण्यात आली आहेत व त्यात वाडा तालुक्यातील हरोसाळे गावाचा समावेश करण्यात आलेला आहे. आणि जरी सदरची अधिसूचना ही प्रारूप असली तरी मा.सर्वोच्च न्यायालय, नवी दिल्ली यांनी रिट याचिका क्रमांक ४६०/२००४ मध्ये दिनांक ०४/१२/२००६ रोजी दिलेल्या निर्णयानुसार व मा.राष्ट्रीय हरीत लवाद, नवी दिल्ली यांचेकडील दिनांक २७ फेब्रुवारी २०१९ चे आदेशानुसार तानसा (Eco-Sensitive Zone) अधिसूचना, अंतिम अधिसूचित होत नाही तो पर्यंत १०.०० किलोमीटर परिघातील क्षेत्र (Eco-Sensitive Zone) समजण्यात येऊन १०.०० किलो मीटर परिघातील क्षेत्रामध्ये polluting Industries यांना प्रतिबंधित करण्यात आलेल्या आहेत.
- ३) तानसा अभयारण्य परि-संवेदनशिल (Eco-Sensitive Zone) निर्माण करण्याकरीता अधिसूचनेचा प्रारूप मसुदा मा.प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, नागपूर यांना सादर केला असून, सदर प्रारूप मसुद्यामध्ये वाडा तालुक्यातील ६७ गावे व मोखाडा तालुक्यातील १२ गावे समाविष्ट करण्यात आलेली आहेत व त्यात वाडा तालुक्यातील बालीवली, वाडा व हरोसाळे या गावाचा समावेश करण्यात आलेला आहे. मात्र सदर मसुद्याचे प्रारूप किंवा अंतिम अधिसूचना निर्गमित झालेली नाही.
- ४) फटाका साठवणूक व त्याची विक्री करणे या बाबींना अभयारण्य क्षेत्रात व परिसंवेदनशील क्षेत्रात पर्यावरण (संरक्षण) अधिनियम, १९८६ चे प्रकरण क्र.२ कलम (ड) (इ) व प्रकरण क्र.३ मधील कलम (७) व (८) अन्वये उक्त क्षेत्रात पूर्णतः बंदी घातलेली आहे. मात्र वन्यजीव विभागाची पुर्व परवानगी घेण्याची उक्त अधिनियमात कोणतीही तरतुद केलेली नाही.
- ५) मा. सर्वोच्च न्यायालय नवी दिल्ली यांनी रिट याचिका क्रमांक ४६०/२००४ मध्ये दिनांक ०४/१२/२००६ रोजी दिलेल्या निर्णयानुसार ज्या संरक्षित क्षेत्र/ अभयारण्य / राष्ट्रीय उद्यान सभोवताली विशिष्ट (Eco-Sensitive Zone) घोषित करण्यात आलेला नसेल अशा संरक्षित क्षेत्र/ अभयारण्य/ राष्ट्रीय उद्यान सभोवतालच्या १०.०० किलोमीटर परिघातील क्षेत्र (Eco-Sensitive Zone) समजण्यात येते. म्हणजेच तानसा अभयारण्य सभोवताली प्रस्तावित करणेत आलेला विशिष्ट (Eco-Sensitive Zone) जो पर्यंत अंतिमतः अधिसूचित होत नाही, तो पर्यंत १०.०० किलोमीटर परिघातील क्षेत्र (Eco-Sensitive Zone) समजण्यात येत आहे व मा.राष्ट्रीय हरीत न्यायालय, नवी दिल्ली यांचेकडील दिनांक २७ फेब्रुवारी, २०१९ चे आदेशानुसार तानसा (Eco-Sensitive Zone) अधिसूचना अंतिम अधिसूचित होत नाही तो पर्यंत १०.०० किलोमीटर परिघातील क्षेत्र (Eco-Sensitive Zone) समजण्यात येऊन १०.०० किलोमीटर परिघातील क्षेत्रामध्ये polluting Industries यांना प्रतिबंधित करण्यात आलेले आहे. (Eco Sensitive Zone) मध्ये विकासकामांना प्रतिबंध केलेला नाही. केवळ वाणिज्यक उत्खनन, खाणकाम, जल, वायु, मृद ध्वनी इत्यादी प्रदुषण निर्माण करणारे उद्योग नवीन आरागिरणी, वीटभट्टी, मोटे जलविद्युत प्रकल्पांना प्रतिबंधित केलेले आहे व तानसा अभयारण्या लागतचे क्षेत्राचे परिसंवेदशील (Eco-Sensitive Zone) क्षेत्राचे १० किमी अंतराचे क्षेत्रात येणाऱ्या वाडा तालुक्यातील मौजे हरोसाळे, वाडा, देसई या गावांचा समावेश होत आहे. व केंद्र शासनाचे वन, पर्यावरण व जलवायु परिवर्तन मंत्रालय, नवी दिल्ली यांचेकडील अधिसूचना क्रमांक का.आ.२५६६(अ) दिनांक १० ऑगस्ट, २०१७ अन्वये तानसा अभयारण्यलागतचे क्षेत्राचे परिसंवेदनशील (Eco-Sensitive Zone) क्षेत्राचे प्रारूप अधिसूचना जारी करण्यात आलेली आहे, असा अहवाल सादर केला आहे. परंतु उप वनसंरक्षक जव्हार यांनी देसई व वाडा या गावांचा परिसंवेदनशील (Eco-Sensitive Zone) क्षेत्रामध्ये समावेश होत असल्याबाबतचे कोणतेही कागदपत्रे आजपावेतो या कार्यालयाकडे सादर केलेली नाहीत.

ज्याअर्थी, उपोद्घातातील अ.क्र.५ अन्वये उप वन संरक्षक जव्हार यांचे प्राप्त अहवालाचे अवलोकन केले असता, मी खालील निष्कर्षाप्रत आलो आहे.

- १) पर्यावरण (संरक्षण) अधिनियम, १९८६ अन्वये परि-संवेदनशिल क्षेत्रामध्ये फटाके साठवणूक करणे व त्याची विक्री करणे या बाबींसाठी मनाई / प्रतिबंध करण्यात आलेले आहे.
- २) पश्चिम घाट संवेदनशिल क्षेत्राबाबत केंद्रीय अधिसूचना दि.०३/१०/२०१८ रोजीच्या अधिसूचनेनुसार वाडा तालुक्यातील हरोसाळे व बालीवली या गावांचा समावेश करण्यात आलेला असल्याने सदर ठिकाणी विस्फोटक नियम २००८ चे नियम ८३ अन्वये मंजूर करण्यात आलेले कायमस्वरूपी फटाका परवाने रद्द करणे आवश्यक आहे.
- ३) तानसा वन्यजीव अभयारण्याच्या लागत क्षेत्राकरीता केंद्रीय प्रारूप अधिसूचना दि.१०/०८/२०१७ नुसार तसेच मा. सर्वोच्च न्यायालय, नवी दिल्ली यांनी रिट याचिका क्रमांक ४६०/२००४ मध्ये दिनांक ०४/१२/२००६ रोजी

दिलेल्या निर्णयानुसार व.मा.राष्ट्रीय हरीत न्यायालय, नवी दिल्ली यांचेकडील दिनांक २७/०२/२०१९ चे आदेशानुसार तानसा (Eco Sensitive Zone) अधिसूचना अंतिम अधिसूचित होत नाही, तो पर्यंत १०.०० किलोमीटर परिघातील क्षेत्र (Eco Sensitive Zone) समजण्यात येऊन १०.०० किलोमीटर परिघातील क्षेत्रामध्ये polluting Industries यांना प्रतिबंधित करण्यात आलेले असल्याने सदर अधिसूचनेत समाविष्ट होणारे हरोसाळे हे गाव असून सदर गावात विस्फोटक नियम २००८ चे नियम ८३ अन्वये मंजूर करण्यात आलेले कायमस्वरूपी फटाका परवाने रद्द करणे आवश्यक आहे.

- ४) मा.प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, नागपूर यांनी दि.०७/०७/२०१८ रोजी तानसा अभयारण्य परि-संवेदनशील प्रारूप मसुद्या सादर केला असून, त्यात बालीवली, वाडा व हरोसाळे या गावांचा समावेश आहे. परंतू सदर मसुद्याचे प्रारूप किंवा अंतिम अधिसूचना निर्गमित झालेली नसल्याने वाडा गावातील विस्फोटक नियम २००८ चे नियम ८३ अन्वये मंजूर करण्यात आलेले कायमस्वरूपी फटाका परवाने सद्यःस्थितीत रद्द करणे उचित होणार नाही.
- ५) उपोद्घातातील अ.क्र.४ अन्वये उप वन संरक्षक जव्हार यांनी मौजे देसई व वाडा या गावांचा समावेश परि-संवेदनशील (Eco-Sensitive Zone) मध्ये होत असल्याचे अहवालात नमूद केले आहे. वाडा व देसई गावाचा समावेश परि- संवेदनशील (Eco-Sensitive Zone) मध्ये होत असल्याबाबत तानसा वन्यजीव अभयारण्याच्या लगत क्षेत्राकरीता केंद्रीय प्रारूप अधिसूचना दि.१०/०८/२०१७ व पश्चिम घाट संवेदनशील क्षेत्राबाबत केंद्रीय अधिसूचना दि.०३/१०/२०१८ मध्ये समावेश असल्याचे दिसून येत नाही व याबाबत त्यांचे अभिप्राय या कार्यालयाकडे मार्गविण्यात आले असून त्यांनी ते आजपावेतो या कार्यालयास सादर केलेले नाहीत, त्यामुळे देसई व वाडा गावात विस्फोटक नियम २००८ चे नियम ८३ अन्वये मंजूर करण्यात आलेले कायमस्वरूपी फटाका परवाने सद्यस्थितीत रद्द करणे उचित होणार नाही.
- ६) पालघर जिल्ह्यातील वाडा तालुक्यामध्ये विस्फोटक नियम २००८ चे नियम ८३ अन्वये वाडा गावातील ८, हरोसाळे गावात १, बालीवली गावात २ व देसई गावात ८ असे एकूण १९ कायमस्वरूपी फटाका परवाने आजरोजी असून, वाडा गावातील ८ व देसई गावातील ८ परवाने वगळता हरोसाळे व बालीवली या गावातील ३ कायमस्वरूपी फटाका परवाने रद्द करणे आवश्यक आहे.

वरील सर्व बाबींचा विचार करता, विस्फोटक नियम २००८ चे नियम ८३ अन्वये मंजूर करण्यात आलेले हरोसाळे गावातील १, बालीवली गावातील २ असे एकूण ३ कायमस्वरूपी फटाका परवाने रद्द करण्यात यावेत, अशी माझी धारणा झालेली आहे.

त्याअर्थी मी, गोविंद बोडके, जिल्हादंडाधिकारी पालघर विस्फोटक नियम २००८ चे नियम ११८(५) अन्वये प्राप्त झालेल्या अधिकाराचा वापर करून खालील प्रमाणे आदेश पारीत करीत आहे.

आदेश

- १) पालघर जिल्ह्यातील वाडा तालुक्यातील हरोसाळे व बालीवली या गावांमध्ये विस्फोटक नियम २००८ चे नियम ८३ अन्वये देण्यात आलेले खालील विवरण तक्त्यातील ३ कायमस्वरूपी फटाका परवाने उपरोक्त नमूद कारणास्तव रद्द करण्यात येत आहेत.

अ.क्र.	गावाचे नाव	परवाना क्रमांक	परवानाधारकाचे नाव
१	मौजे हरोसाळे, ता.वाडा	१४/२०१५	मे.श्री विघ्नहर्ता सेल्स एजन्सी प्रो.प्रा. सुयोग गिरीश पातकर
२	मौजे बालीवली, ता.वाडा	२८/२०२०	श्री.प्रितम प्रफुल्ल भोपतराव
३	मौजे बालीवली, ता.वाडा	२९/२०२०	श्री.आशिष प्रफुल्ल भोपतराव

- २) सदर आदेश संबंधितास मान्य नसल्यास त्याविरुद्ध विस्फोटक नियम, २००८ चे नियम १२१ मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे सक्षम प्राधिकारी यांचेकडे विहित मुदतीत अपिल दाखल करून न्याय प्राप्त करून घेवू शकतात.

- ३) सदरचा आदेश सर्व संबंधितांना कळविण्यात यावा.

सदरचा हा आदेश माझ्या सही व शिक्क्यानिशी दि. २२/११/२०२२ रोजी दिला आहे.

सही/-xxx
(गोविंद बोडके)
जिल्हादंडाधिकारी पालघर

प्रत:-

- १) मा.राष्ट्रीय हरीत लवाद, पुणे यांना माहितीसाठी सविनय सादर.
 - २) श्री.निलेश सुरेश चव्हाण, रा.पाटील आळी, मु.पो.ता. वाडा, जि.पालघर यांना.
 - ३) मे.श्रीविश्वहर्ता सेल्स एजन्सी प्रो.प्रा. सुयोग गिरीश पातकर मौजे.हरोसाळे, ता.वाडा,जि.पालघर यांना.
 - ४) श्री. प्रितम प्रफुल्ल भोपतराव, मौजे बालीवली, ता.वाडा, जि.पालघर
 - ५) श्री.आशिष प्रफुल्ल भोपतराव, मौजे बालीवली, ता.वाडा, जि.पालघर
 - ६) उप विभागीय दंडाधिकारी वाडा यांना माहिती तथा पुढील कार्यवाहीस्तव रवाना.
 - ७) तहसीलदार तथा कार्यकारी दंडाधिकारी वाडा यांना माहिती तथा पुढील कार्यवाहीस्तव रवाना.
- २/- सदरचा आदेश संबंधिताना बजावून त्याची दिनांकीत स्वाक्षरीसह पोहोच या कार्यालयाकडे सादर करावी.

जिल्हादंडाधिकारी पालघर